

LIETUVIŲ
DIENOS

LITHUANIAN DAYS
APRIL, 1962

JONAS VAZNELIS, SOLISTAS, BOSAS
1962 – MAIRONIO METAI, BALADŽIO MĖN.

Vyriausias Redaktorius / Editor-in-Chief
Bernardas Brazdžionis
Literatūros Redaktorius / Literature Editor
Juozas Tininis
Foto Redaktorius / Photo Editor
Daumantas Čibas
Anglų kalbos Redaktorius / Senior English Editor
Milton Stark
Anglų kalbos Redaktorius / English Editor
Mrs. Dalilė Polikaitis

Leidėjas / Publisher
Anthony F. Skirius
Administratorius / Circulation Manager
Juozas Andrius

Redakcijos atstovai atskiruose miestuose ir valstybėse
/ Contributing Editors:

Juozas Bertulis, Chicago, Ill.; Viadas Butenas, Chicago, Ill.; Vytautas A. Braziulis, Cleveland, Ohio; Jurgis Aimis Jūragis, Sydney, Australia; Viadas Mingelis, Detroit, Mich.; Balys Raugas, Philadelphia, Pa.; Cezaris Surdokas, Baltimore, Md.; Edvardas Sulaitis, Chicago, Ill.; Petras W. Urban, Cleveland, Ohio; Vaclovas Verikaitis, Toronto, Ont., Canada; Vytautas Voieras, Riverside, New Jersey.

Nuolatiniai foto bendradarbiai / Photographers:

JAV: Brockton, Mass. — B. Kerbelienė. Brooklyn, N. Y. — V. Augustinas; V. Mazelis; G. Penikas. Chicago, Ill. — A. Gulbinskas, B. Lungys, V. Noreika. Cleveland, Ohio — V. Bacevičius. Los Angeles, Calif. — L. Briedis, Pr. Gasparonis, L. Kančiauskas. Manchester, N. H. — K. Daugėla. New Haven, Conn. — P. Jasiukonis. Omaha, Nebr. — Rev. L. Musteikis. Philadelphia, Pa. — F. Jakaitis, V. Gruzdys. Washington, D. C. — P. Labanauskas; Photo Alda. Waterbury, Conn. — J. Gaidys, V. Vaitkus. CANADA: Hamilton, Ont. — A. Juraitis. Montreal, P. Q. — L. Stankevičius. Toronto, Ont. — J. Dvilaitis. AUSTRALIA: E. Butkūnas, P. Sakalauskas; E. Karpavičius.

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę. The opinion expressed in signed or initialed articles are not necessary those of the Editors.

Žodinę ir visą kitą medžiagą, spausdintą "Lietuvių Dienų" žurnale, LD leidykla pasilaiko teisę panaudoti kitais atvejais.

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIU", LEISTU 1946-1949 METAIS.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH "CALIFORNIA LITHUANIAN".

Skaitytojų pageidavimu prenumerata atnaujinama automatiškai, nelaukiant atskiros pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laišku / If subscription is to be discontinued at expiration, notice to that effect should be sent; otherwise it will renewed automatically. This policy accords with the wishes of our subscribers.

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn.
Published monthly, except July and August

Atskiro nr. kaina 65 centai Single copy 65¢

Prenumerata metams \$6.00 bet kuriame pasaulio krašte.
Subscription \$6.00 per year in any country of the world.
Garbės prenumerata / Honorary subscription \$10.00.

"Second Class Postage Paid At Los Angeles, California".

LIETUVIŲ DIENOS

LITHUANIAN DAYS MAGAZINE

4364 Sunset Boulevard

Hollywood 29, California

NO 4-2910

N. 4 (123), XIII metai
BALANDIS, 1962 MAIRONIO M.

Vol. XIII, No. 4(123)
APRIL, 1962

TURINYS / CONTENTS

Gyvenimas nestovi vietoje. Vedamasis.	3
"Su Lietuvos priešais aš nekalbu!". Iš pokalbio su Lietuvos gen. konsulu P. Daužvardžiu.	4
Ar reikia ALTUI reformų. Anketa. Atsako P. V. Raulinaitis, A. Skirius, J. Kojelis ir kt.	5
Realus solidarumo simbolis. Hamiltono Lietuvių namus pasitinkant. S. Bakšys.	7
Pulgis Andriusis. Velykaičiai. Iš premijuoto romano "Rojaus vartai."	8
Leonardas Andriekus. Poezija. Iš Lietuvių Rašytojų Draugijos premiją laimėjusio rinkinio "Saulė kryžiuose".	9
Vladas Jakubėnas, Solistas Jonas Vaznelis.	10
E. Šulaitis, "Kartūnų" dailininkas A. Yuknis.	12
KNYGOS IR AUTORIAI. "Kun. Antanas Milukas", rec. J. Gobis. Knygų apžvalga.	13
"Aidos" pastatymas Chicagoje. Vl. Juknevičiaus foto reportažas.	14
Veidai ir vaizdai. Iliustruota kronika iš viso pasaulio lietuvių veiklos	18
Žmonės, dienos ir darbai. Smulkioji kronika ir Los Angeles žinios	20
Iš "tarybinės" teisybės. Didžiausias kuriozas. Satyra.	17

ENGLISH SECTION

Soviets Persecute Church.	21
Sixth Generation. Short Story by Al. Baronas.	22
Guerrilla Warfare on the Amber Coast. Introduction by Leo Cherne.	23
From "The Green Oak". Translations by Clark Mills.	23
Lithuanian History in Stamps. By A. Bernotas. Part XLVI.	24
Lithuanian Opera.	24
Lithuanians Make News	25
Maironio Lietuva. Upės. D. Čibo sudarytas foto ir Maironio poezijos reportažas.	26

NEUŽMIRŠKITE ANAUJINTI PRENUMERATOS 1962 METAMS!

PAVARTYKITE LD LEIDYKLOS KNYGŲ KATALOGĄ!

TEN YRA KNYGŲ, KURIŲ JŪS NORITE ĮSIGYTI!

VIRŠELIAI / COVERS

Front Cover - Pirmasis

Jonas Vaznelis, bass, is one of the most promising young Lithuanian soloists. He has appeared in concerts in the United States and Canada. He has been a member of the Lyric Opera of Chicago for the past seven years and has been presented by the Chicago Lithuanian Opera in Rigoletto, Faust, Carmen, Il Trovatore and Aida.

Last December he gave a very successful recital, received by a most enthusiastic audience in Chicago.

Jonas Vaznelis, talentingas, per paskutinį dešimtmetį į pirmąsias eiles šikilęs lietuvis dainininkas, bosas. Jis yra dainavęs Chicago Lyric Opera grupėje, dalyvavęs eilėje koncertų, su pasisekimu dainavęs solo partijas visose lietuviškose operose, statytose pastaraisiais

metais Chicagoje ir pernai surengęs savo dainų recitalį, kuriame pasirodė kaip subrendęs dainininkas, susilaukęs gero spaudos įvertinimo.

Back Cover - Paskutinis

The triumphal scene from the Lithuanian presentation of Verdi's Aida in Chicago. Amneris (Mrs. Aldona Stempužis) and the King of Egypt (Vaentinas Liorentas) await the victorious arrival of Radames. (More — pages 14 and 15).
Photo V. Juknevičius

Triumfo sceną lietuviškajame Aidos pastatyme stebi Amneris, Egipto karalaitė (A. Stempužienė) ir karalius (V. Liorentas). Daugiau žiūr. šio nr. 14 ir 15 psl.

Merginų ir senio scena iš operos "Pagirėnai" (St. Šimkaus). Merginos — Dainavos ansamblio moterų choras ir solistė M. Kripkauskienė, senis — solistas Jonas Vaznelis (apie J. Vaznelį žiūr. šio nr. 10-11 psl.). Prie piano

— komp. Vl. Jakubėnas, diriguoja — Algis Šimkus 1962 kovo 3 d.

A scene from the Lithuanian opera Pagirėnai by St. Šimkus. Soloist — Jonas Vaznelis.

Pavasaris eina...

Padėkime Lietuvos laisvės klausimą iškelti Jungtinėse Tautose

Be abejo, didžiausias šio meto lietuvių visuomenės užsimojimas yra JAV kongrese praveisti rezoliuciją Baltijos kraštams suteikti laisvę.

Dviejų asmenų iniciatyvą jau parėmė kiti., ir dabar jau 10 kongreso narių reikalauja komunistams pasitraukti iš Pabaltijo kraštų.

Kuchel-Lipscomb komitetas persiorganizavo platesniu mastu ir iš naujo aktyvina akciją, išleisdamas naują informacinį leidinį su lietuvių, latvių bei estų kalbomis laiškais. Lietuviškai tarp kitko sakoma:

"Jau slava sukilo. Nuo Juodmarių krašto pavasaris eina Karpatų kalnais. Po Lietuvą — žiema", dainavo prieš šimtmetį gimęs Maironis. Švenčiame Maironio metus, ruošiamės didįjį Dainių ir Lietuvos laisvės Parnasą pagerbti. Bet kaip? Minėjimais, šventėmis, akademijomis? O visdėlto Maironis vertas prasmingesnio pagerbimo.

Tikrai Maironį pagerbti galime tik vienu būdu: vykdydami jo idealą.

Ir šiandien Lietuvoje žiema, o speigas sukaustė ir Karpatų kalnus. Tačiau pavasaris tebėra laisvas. Jis eina Azijos džiunglėmis ir sriautais liejasi Afrikos dykumomis. *Ir vykdydami Maironio idealą, "sustoję į darbą už mylimą šalį", turime ryžtis savais pečiais parnešti į Lietuvą laisvės pavasarį.*

Prieš metus pradėtoji kova už Kuchel-Lipscomb rezoliucijos pravedimą mūsų reikalui laimėjo daug įtakingų draugų, stipriai paveikė viešąją Amerikos opinią, sukonsolidavo mūsų pačių gretas. Vienų metų laikotarpyje JAV Kongreso narius pasiekė 100.000 laiškų, prašančių remti Lietuvos Laisvinimo bylą. Tai milžiniška duoklė mūsų laisvės kovoje, ir su pasitenkinimu galime pasakyti, kad Vašingtone Lietuvos klausimas šiandieną geresnėje padėtyje, negu bet kada. Po sen. Thomas H. Kuchel ir kongresmano Glenard P. Lipscomb

metų bėgyje atėjo naujų rezoliucijų serija. *Jau dešimts Kongreso narių iki šiol įneštomis rezoliucijomis formaliai angažavosi kovoti už mūsų žemės laisvę.* Kelis kartus gausesnis skaičius jų draugų yra pažadėję tą kovą remti.

Antrajai kovos fazei už mūsų reikalą labai svarbių rezoliucijų JAV Kongrese pravedimą vėl reikia naujos atakos laiškais. Laiškų reikia dar daugiau, negu pirmąjį kartą, kad birželio mėn. viduryje į Vašingtoną nuvykusi gausi delegacija galėtų operuoti stipraus visuomenės užnugario remiama.

Visi kaip vienas, senoji ir naujoji imigracija, čia gimę lietuviai, akademinis jaunimas, visų srovių, ideologijų ir įsitikinimų tautiečiai, suderinkime pastangas! Suvienikime širdis, suremkime pečiais!

Dešimts Amerikos senatorių ir kongresmanų reikalauja Prezidentą imtis konkrečiai Lietuvai išlaisvinti žygių. Ar į šį šauksmą neatsilieps 100.000 lietuvių, kurie mūsų draugų pastangas paremtų. Juk, sakoma, mūsų milijonas. —

Toliau naujai persitvarkęs "Baltijos Valstybių Išlaisvinimo Akcijai JAV-bių Kongrese Remti Komitetas (Lietuvių sekcija)" prašo visus lietuvius — *rašyti!* Rašyti Užsienių reikalų komisijų Senate ir Atstovų rūmuose pirmininkams, rašyti laiškus savo valstybės (steito)abiem senatoriams ir savo distrikto kongresmanui, rašyti Senato ir Atstovų rūmų užsienio reikalų komisijų nariams, rašyti partijų vadams. *Rašyti!*

Būkime Lietuvos laisvės kovos fronto kariai. Fronte, kur nėra jokio pavojaus žūti, tik laimėti! Laiškas baigiamas: "Turime didelę progą padėti pavergtai Lietuvai. Nepagailėkime kelių valandų laiškų rašymui. Auka nedidelė, o rezultatai gali būti be galo reikšmingi."

Chicagoje paminėta gen. konsulo dr. P. Daužvardžio 35 metų konsularinio darbo ir 25 metų rezidavimo Chicagoje sukaktis. Foto viršuj: dr. Biežis skaito garbės raštą; apačioj: J. Jasaitis, min. J. Kajeckas, R. Skipitis, prel. Krupavičius, Skipitienė, kons. P. Daužvardis.

Dr. Petras Daužvardis, General Consul for Independent Lithuania, was recently honored with a banquet commemorating his 35 years in the consular service, of which 25 years were spent in Chicago. Many distinguished guests and other consuls were present.

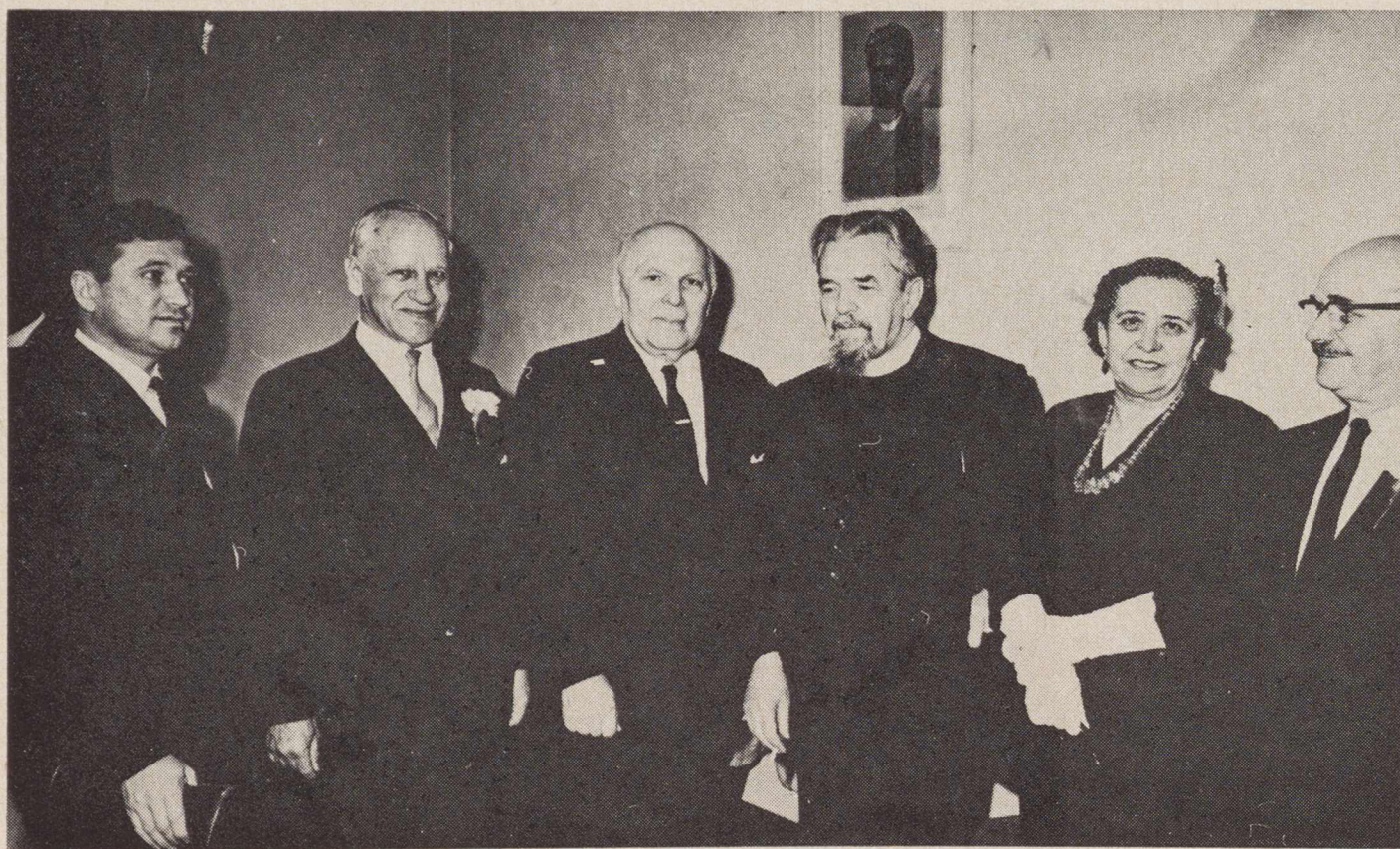

Foto A. Gulbinskas

"SU LIETUVOS PRIEŠAIS AŠ NEKALBU"

Pokalbis su Lietuvos Generaliniu Konsulu P. Daužvardžiu lietuvių palikimų gyvenantiems ok. Lietuvoje klausimu

— Ar tenka Jums, Pone Konsule, palaikyti kokie santykiai su Lietuvos okupantais pareigūnais ir kaip žiūrite į tuos asmenis, kurie kokius nors santykius palaiko?

— Lietuvos pareigūnai nepalaiko jokių santykių su Lietuvos okupantais ar jų agentais. Betkoks neautorizuotas santykiavimas su jais būtų nusikaltimas prieš Lietuvą ir silpninimas Lietuvos laisvinimo bylos. Tas dėsniis tinka ne tik pareigūnams, bet ir piliečiams. Kiekvieno Lietuvos piliečio ar lietuvių kreipimasis į Lietuvos okupantus bei nusilenkimas jiems yra kaltimas vinies į Lietuvos nepriklausomybės kūną — davimas okupantui paramos jo kriminaliniam veiksmui prieš Lietuvą ir lietuvių tautą.

Okupantas neišleidžia iš Lietuvos laisvai nė vieno dokumento ir nė vieno asmens. Jis reikalauja iš savo aukų ir jų giminių bei draugų pripažinti jam autoritetą Lietuvoje. Kaikas tai ir padaro. Į raudoną imperialistinę knygą įsirašo: vienu ar kitu reikalu, užmiršdami Lietuvos bylą, kreipiasi į sovietų įstaigas bei asmenis — prašo jų malonės. Okupantas kadais trupinį ar

kaulą išmeta, bet už tai Lietuvos laisvės kilpą pastingrina.

Suaugusiems lietuviams reikėtų pasimokyti iš išmintingos pratriotės, pradinės mokyklos mokinės, kuri ruso inspektoriaus paklausta jai gerai žinomo dalyko, nieko neatsakė. Kai rusas išėjo, į tą patį klausimą savo mokytojai ji puikiai atsakė. Mokytojos paklausta, kodėl ji inspektoriui taip neatsakė, atšovė: "Su Lietuvos priešais aš nekalbu".

Kad santykiavimas su priešu bei neteisėtu Lietuvos okupantu nepakeliui, ryškiai parodo keli Amerikos Ambasados Maskvoje poelgiai: ji atsisako tarpininkauti Amerikos piliečių dokumentų išgavimą iš Lietuvos, kad neduotų sovietams preteksto, jog jų autoritetas Lietuvoje pripažįstamas; kai liudija sovietų valdininko parašą ant dokumento, sudaryto okupuotoje Lietuvoje, teikiančio sovietų agentui įgaliojimą atstovauti Lietuvos pilietį (neagentams sovietai neleidžia įgaliojimų duoti), tai įrašo į liudijimą, kad tas liudijimas neturi būti interpretuojamas teikiant sovietams suverenines teises Lietuvos atžvilgiu. Tas įrašas kiekvienam JAV tei-

sėjui pasako Lietuvos padėtį ir sustiprina jo poziciją įgaliojimą atmesti ar bent tinkamai Lietuvos statusą atžymėti.

Iš Lietuvos žmonių okupanto išprievartauti "įgaliojimais" sovietų agentams sudaro Lietuvos Konsulatams daug darbo, bet tuo pačiu kartu duoda progą iškelti Lietuvos bylą teismuose ir kadais spaudoje. Rezultate tai išeina Lietuvos naudai. Konsulai, mat, yra oficialūs savo krašto piliečių įgaliotiniai. Jie juos atstovauja. Teismai juos prapažįsta.

— Kaip yra su palikimais, užrašytais gimimės Lietuvoje? Ar giminės juos gauna, ar yra kokių sunkumų ir kliūčių?

Lietuvos okupantas, pagrobęs lietuvių turtus Lietuvoje, deda visas pastangas pagrobti ir užsienyje gyvenančių lietuvių palikimus. Jie turi pasisamdę Amerkoje advokatus, kurie seka lietuvių palikimų bylas ir raportuoja jų samdytojams, kurie išreikalauja iš įpėdinių įgaliojimus palikimams paimti. Įpėdiniai, iš giminių ar pažįstamų sužinoję apie palikimus, pas Lietuvos notarus negali sudaryti jokių įgaliojimų čia gyvenantiems giminėms ar pažįstamiems palikimus pagal jų nurodymus bei pageidavimus disponuoti; tai reikia atlikti tik per Maskvos agentus, kuriems visus nurodymus duoda Maskva. Jei tokie agentai palikimo pinigų išgauna, dolerius pasilaiko Maskva, o įpėdiniams, po visų atskaitymų, numetami beveik visi rubliai.

Įpėdiniai, beveik be išimties, pageidauja iš palikimų ne rublių, bet prekių. Lietuvos konsulatai ir privatūs įgaliotiniai, jei kur pinigų išgauna, įpėdinių pageidavimus, įstatymams leidžiant, patenkina. Maskvos agentai jokių įpėdinių pageidavimų nepatenkina.

— Ką daro Lietuvos Konsulatai, kad lietuvių palikimai neatitektų sovietams?

— Lietuvos Konsulatai griežtai protestuoja prieš lietuviams priklausančių pinigų mokėjimą Lietuvos okupantui. Kur jie susikerta su Maskvos agentais teismuose, visur laimi. Jie stovi ant teisinio pagrindo, o Maskvos agentai ant smurtinio pagrindo. Jų "įgaliojimais" Amerikos vyriausybės ir teismų nepripažįstami. Valstybės Departamentas advokatams ir teismams, kurie klausia, atsako: "JAV Vyriausybė nepripažįsta smurtinio Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Sovietų Sąjungos atstovai bei advokatai neturi teisės atstovauti Lietuvos piliečių — juos atstovauja Lietuvos atstovai."

Būdingesni teismų išsireiškimai bei sprendimai yra buvę šie:

1) "The Court finds that said Consul is vested with the right to represent the heirs at law and next of kin of the decedent herein residing in the Republic of Lithuania." Ta byla perėjo net per tris teismus. Visų sprendimas buvo vienodas.

2) "A Court may not give effect to an act of an unrecognized government since this would invade the domain of the political department and weaken its position. If, therefore, the court may not give effect to an unrecognized government, it may not give effect to an act of an official /notaro Lietuvoje/ acting in behalf of that regime."

3) "I /teisėjas/ find that, due to Soviet Russian occupation of Lithuania, nationals in said country no longer have free choice of action, but are subject to coercion and duress. I find that the best reasonable assurance of adequate protection of such funds as may be due these non-resident Lithuanian nationals is through the representative of the recognized Lithuanian Consul authority."

4) "Lithuania was integrated into the USSR by force or arms. That act has not been recognized to this date by our country. To recognize the power of attorney would be to disregard the law and give effect to the apparent attempt of the Russian authorities to circumvent the sanctions of the U. S. against its conquest. Therefore, it is determined, adjudged and decreed that on the failure of X. Y. /įpėdinio vardas, pavadė/ to appear personally before this Court on or before the end of the

Pabaiga 5 psl. 1 skilty

LD ANKETA ALT REFORMOS KLAUSIMU

Lietuviškoje spaudoje visu aštrumu iškilo Amerikos Lietuvių Tarybos (trumpai: ALT) klausimas. ALTas veikė daugiau kaip dvi dešimtys metų (įkurtas 1940 m. rugp. 10 d.), jungdamas š. Amerikos lietuvių organizacijas Lietuvos vadavimo akcijai. ALTas rengė masinius Vasario 16 minėjimus, rinko aukas Lietuvos laisvės bylos kėlimui, palaikė ryšį su JAV Valstybės Departamentu, budėdamas Lietuvos reikalų sargyboje. Jo veiklos darbai yra didžiuliai ir neabejotini. Niekas neabejojo, rodos, iki šiolei ir ALTo nepajudinamumu.

Bet štai po šių metų Vasario 16 d. delegacijos apsilankymo Baltuosiuose Rūmuose, ALTo vardas atsidūrė tokioje kritikos, puolimų ir antpuolių ugnyje, kad imta kelti net paties ALTo reformų reikalas. Kodėl?

Šių metų delegacijos į Baltuosius Rūmus iniciatyva pasigirdo ne iš ALTo, bet iš kitur; bedarant delegacijos sąstatą, ALTo sekretorius išvystė tokią veiklą, kad į sąstatą nepateko net iniciatoriai. Po to, kai JAV Prezidentas priėmė delegaciją, spaudoje pasirodė prieštaraujantys vizito, kalbų ir faktų aprašymai. Ką vieni delegacijos nariai skelbė ir teigė, vienas iš delegacijos narių "Naujienose" vertė viską atvirkščiai. Polemikai įsibėgėjęs, išryškėjo dvi šalys: ALTo sekretorius P. Grigaitis ir opozicija.

Dideliam gaisrui tereikia mažos kibirkštės. Vieno asmens netaktas, ambicijos ir diktatorinis elgesys išryškino tuos neigiamumus, kurie trukdo ALTo, iki šiolei sudaryto keturių srovių susitarimo pagrindu, sklandžią ir aktyvią veiklą.

ALTo pirmininkas L. Šimutis, pasikalbėjęs su spaudos atstovu, nusakęs ALTo įsikūrimo istoriją, į klausimą "ar jau padaryti kokie žygiai Alto veiklos ekspansijai?", atsakė: "Šis tas daroma. Alto aštuonių žmonių valdyba jau yra nutarusi kvieisti visos tarybos suvažiavimą š. m. birželio 30 d. Šio suvažiavimo kompetencijoje bus spęsti visos su Altu susijusias problemas. Pasitikiu, kad Altą sudarančios grupės ir organizacijos iki suvažiavimo bus pateikusios instrukcijas savosioms delegacijoms taryboje. ALR-KF ir LRKSA jau yra padariusi žygių ta kryptimi".

ALTą iki šiolei rėmė ne tik ji sudarančios grupės. Organizaciniam lietuvių gyvenimui pastaruoju metu išaugus, ALTas jų visų nebeapėmė. Kyla reikalas apie ALTą kalbėti nebe tik ji iki šiol sudariusiom grupėm, bet visai organizuotai lietuvių visuomenei. Suvažiujančios Tarybos nariai turi pamatyti, kad ten, kur jų kompetencija BAIGIASI, ten PRASIDEDA visų lietuvių organizacijų kompetencija ir kad ALTo organizacijos bei reorganizacijos reikalas reikia kelti ir spęsti DEMOKRATIJOJE, o ne sustabarėjusios vadstinės ambicijos keliu.

Kadangi beveik niekas iki šiol nėra pasisakęs, kaip konkrečiai ALTą reformuoti ar reorganizuoti, kad spaudoje pasireiškusi diskusija įgautų pozityvaus pobūdžio, LD redakcija ryžosi prarasti anketą, kaip į tą reikalą žiūri įvairių organizacijų žmonės.

Klausimai:

— Ar reikia ALTo reformų?

— Jei NE, kodėl? Jei TAIP, — kokių: personalinių bei vidaus reformų, negriaunant dabartinės ALTo konstrukcijos, ar reorganizuojant, keičiant, papildant į ALTą įeinančių organizacijų sudėtį, įtraukiant naujų jėgų?

POKALBIS SU KONSULU DAUŽVARDŽIU...

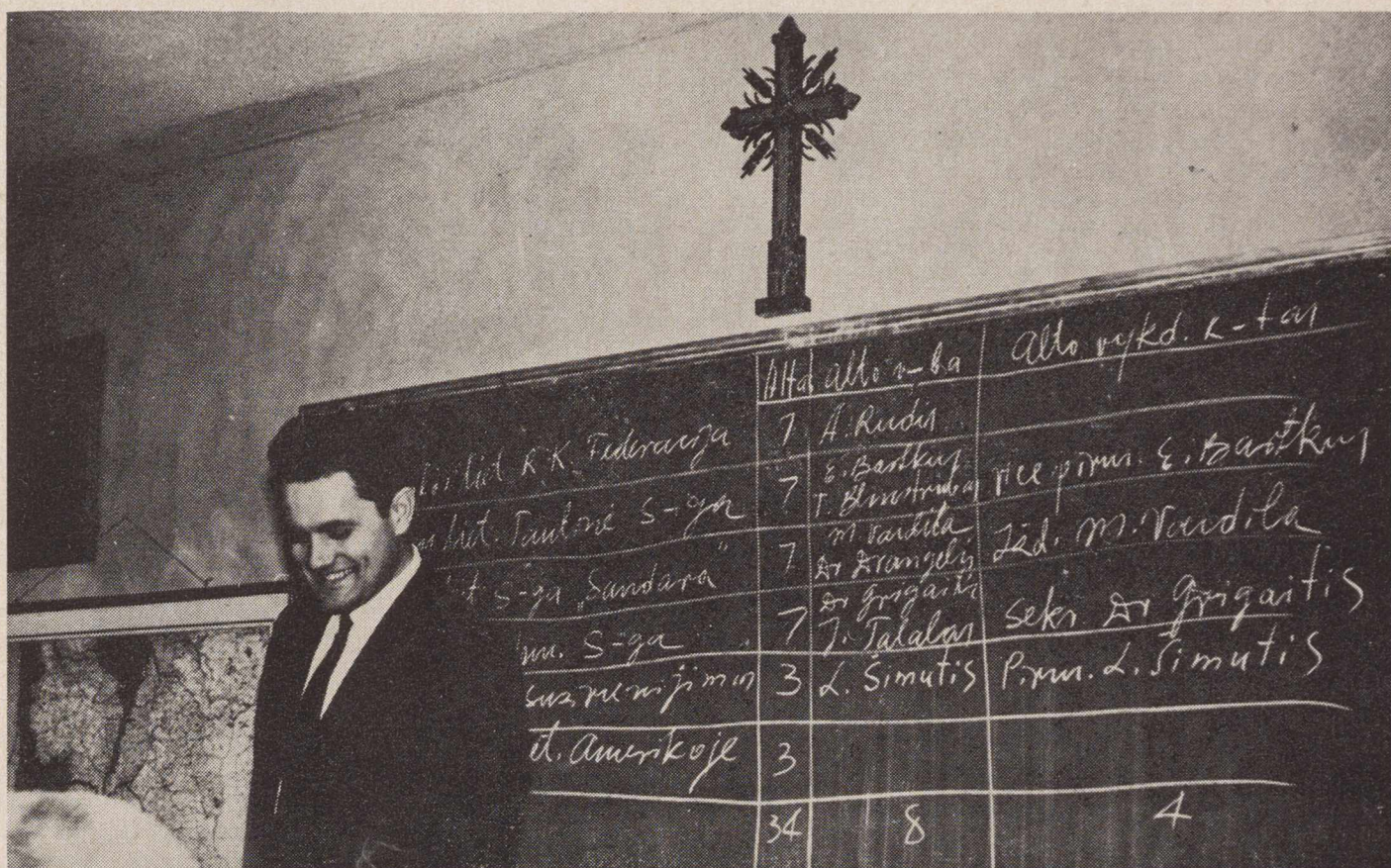
Pabaiga iš 4 psl.

9th month following the entry of this judgment ... the property in the sum of \$.... shall be deposited in the State Fund."

Šitos keturios tipingos bylos yra iš keturių skirtingų valstybių /steitų/. Panašių bylų yra buvusių ir yra visose valstybėse, kur tik lietuvių gyvena ir miršta. Lietuvos Konsulatai dalyvauja dideliame jų skaičiuje — jie jose gina Lietuvos ir lietuvių teises bei interesus.

— Ar Jums nežinoma, kiek lietuvių yra pareiškę norą iš Lietuvos išvykti?

— Tai galėtų pasakyti tik okupanto policija.

Žurnalistų popietėje Chicagoje aiškinamasi ALTo klausimas. Kalba Valdas Adamkavičius. Lentoje matyti ALTo sudėtis: ji atstovaujančios organizacijos, nariai, Alto valdyba ir Alto

Vykdomasis Komitetas. Foto A. Gulbinskas

Lithuanian journalists discuss the problems of ALT (American Lithuanian Council).

Ar reikia ALTo reformų?

AR ALTui REFORMOS REIKALINGOS?

Lietuvių Dienos savo užsimojimu prarasti pastatytą klausimų anketą, manau, pasiėmė naudingą visuomenės reikšmės klausimo aiškinimo; tuo labiau, kad tai jau iškilo įkarščio pagrindais tarp Alto ir jo konkurentų bei draugų ir kitų asmenų.

Tad eikime prie klausimo.

Reformos yra reikalingos kiekvienam gyvam žmonių sambūriui. Reformų nevengia pastovios ir tvirtai gyvuojančios institucijos, kaip bažnytinės organizacijos, valstybės, jų sąjungos.

Net Katalikų Bažnyčia, pastovių dogmų ir vieno vyriausio vado valdoma institucija, nevengia reformų ir kartkartėmis tam tikslui šaukia gerai paruoštus visuotinius suvažiavimus.

Kodėl tad Altas būtų laikomas virš ar šalia kitų institucijų ir organizacijų ir tartum koks suakmenėjęs stumbras stovėtų nepajudinamas?

Alto ilgametis ir naudingas veikimas rodo, kad jo praktikuojami politinės veiklos metodai ir priemonės neduoda efektingesnių, visų laukiamų pasėkų. Pastaraisiais metais didžiausi darbai būdavo vasario 16 d. šventės proga gauti iš JAV prezidento, Valstybės Departamentu, Kongreso ir kitų institucijų bei pavienių asmenų pareiškimai, kurių vertę ir naudingumą mes visi žinome.

Deja, Alto pasiekimai neveda prie konkrečių Lietuvos valstybės laisvės ir nepriklausomybės atgavimo žygių. Pasilieka vis žodžiai, žodžiai, anot romėnų, vox, vox et praeterea nihil. O tų žygių reikėjo reikalauti iš tų, kurie turi tam galios. Pav., kur yra Alto reikalavimai — svarstyti Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymo klausimą Jungtinėse Tautose, kur klausimas ten pat apie Lietuvos okupacijos panaikinimą, kur klausimas apie patraukimą į Tarptautinį Kriminalinį Teismą karo nusikaltėlių, nužudžiusių šimtus tūkstančių lietuvių, kur atpildo ir bausmės klausimas dėl persekiojamų lietuvių, kankinamų koncentracijos stovyklose, kur visos ir nuolatinės skriaudos Lietuvių Tautai ir pavieniems jos nariams, kur bažnyčios ir religijos persekiojimo baudimas.

Neabejotina, kad Altui reikia reformų, kad naujas Altas būtų paakintas ir paremtas daryti konkrečius žygius ir statyti reikalavimus kur

ir kam reikia dėl efektyvios tarptautinės ir laisvinimo veiklos politikos.

Kokių reformų Altui reikalinga?

Altas kaip politinės kovos institucija privalo įjungti savo sudėtin visas gyvas JAV lietuvių ir jų kilmės asmenų organizacijas, sambūrius, klubus ir panašius organizacinius vienetų į aktingą politinę veiklą. Altas yra labai reikalinga institucija, bet jis turi apimti visus lietuvių, kovojančius dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, patraukti į save jaunas jėgas, sudarant Altą rinkimų būdu iš visų jo sudėtin įtrauktų organizacinių vienetų, veikiančių visame JAV plote.

Altui netinka toks sudarymo būdas, kaip kad turi Lietuvių Bendruomenė, nes jos patirtis rodo, kad tik labai mažas skaičius lietuvių dalyvauja jos vadovybės rinkimuose. Pastarojo metodo L. Bandruomenės pasišovimas dalyvauti veikloje, atliekamoje Alto, rodo, kad LB nejaučia, kaip reikia, savo sudarymo pagrindų ir atramos visuomenėje.

Altas turi eiti skubiu reformų keliu; paskui laisvai išrinkti savo vykdomuosius organus ir pirmininką bei generalinį sekretorių ir kitus valdybos narius, svarbiausia, nevengiant į valdomus organus įtraukti jaunas politiniai subrendusias jėgas. Kad Alto vadovybėje laikytųsi gyvastingumas ir vulkaniškai veržtųsi ir reikštųsi darbinga energija į didelius darbus ir žygius, tai reikia nuolat atnaujinti Alto vadovybę ir neleisti jėgoms išsisemti.

Alto vadovybė galėtų būti renkama korespondenciniu būdu, rinkikais padaromi vietos organizacijose renkami jų atstovai bent po du asmeniu nuo kiekvienos organizacijos ir šie atstovai rinkti tiesiogiai Alto pirmininką ir generalinį sekretorių, abu tik dvejim metams, su teise būti perrenkamiems dar dviejų metų nepertraukiamai kadencijai. Kiti vadovybės nariai galėtų būti renkami nepertraukiamai kadencijai šešeriems metams iš eilės. Tokia rinkimų tvarka, tikimės, pagyvintų vietos Alto skyrių pasireikimą ir duotų gerų vaisių Alto veikimo energijai neišblėsti.

Alto veiklai planuoti ir nuolat ją vykdyti privalu turėti apmokamą sekretoriatą bent iš 3-jų asmenų, kurių suradimas ir parinkimas paliktas Alto pirmininkui ir gen. sekretoriui.

Los Angeles, Calif.

P. V. Raulinaitis

ALTA REIKIA REFORMUOTI IR STIPRINTI

Altui reformos yra reikalingos, nes dabartinė sistema tarybos narių pasirinkimo, o ne rinkimo, nėra demokratiška. Per 20 metų Tarybos egzistavimo nebuvo pasikeitimų, tad paskutiniu metu ėmė reikštis neveiklumo žymių. Be Vasario 16 d. proga kolonijose surinktų aukų priėmimo savo dispozicijon ir kas keturi metai padaromų vizitų naujai išrinktam JAV prezidentui atsiklausti, ar dar tebenepripažįsta Lietuvos Sov. Rusijai, kitos didesnės iniciatyvos Lietuvos laisvinimo žygiuose per 10 metų neparodė (nutilo po Kersteno rezoliucijos priėmimo).

Blogiausia, kad iš pavydo slopinama kolonijoje pasireiškusi Lietuvos laisvinimo veikla. Vieno asmens diktatūrinai polinkiai centre kenkia visam Tarybos darbui.

Paskutiniu metu lietuvių laikraščiuose pasipylusi polemika, kilusi dėl delegacijos sudarymo, išvirstanti kai kur į gryną asmeniškumą, tampa kova prieš vienas kitą (tik ne prieš priešą), kuri kelia vis naują pyktį ir insinuacijas, bet nieko konkretaus neduoda. Susidarė situacija, kuri rodo, kad Alto vieningas darbas neįmanomas ir kad reformos yra būtinos.

Dabartinė taryba neapjungia visų Amerikos lietuvių, nėra demokratišku būdu renkama, centre esantieji asmenys nėra lengvai pakeičiami; vienas mažos grupelės (turinčios tik kelis šimtus narių) asmuo diktuoja visiems...

Mano manymu, taryba turi būti sudaroma iš centrinių organizacijų savo seimuose kasmet (ar kas keli metai, žiūrint, kaip jie rankasi) išrenkamų atstovų į tarybą. Atstovų skaičius į tarybą turėtų būti nustatomas proporcingai narių skaičiui (minimumui) — atstovas nuo negausių centrinių organizacijų, turinčių ne mažiau kaip 500 asmenų, toliau nuo kiekvieno tūkstančio užsimokėjusių nario mokestį narių po papildomą atstavą (pav., SLA turėtų apie 12 atstovų, Kunigų Vienybė 2, Lietuvos Vyčių 4, Socialistų Sąjunga 2, Tautinė Sąjunga 3, JAV L. Bendruomenė 3 ir tt. Pavyzdžiui imtų narių ir atstovų skaičius spėjamas).

Dar būtų galima nuo kiekvieno lietuviško laikraščio, turinčio virš 1000 prenumeratorių, pakviesti po 1 atstavą.

Šiuo būdu į tarybą būtų įtrauktos visos grupės, visi veiklesnieji sąjūdžiai ir spauda.

Visi atstovai kas 4 metai suvažiuotų ir išrinktų 5 ar 7 asmenų vykdomąją valdybą.

Noriu, kad taryba būtų nesugriauta, nesusilpninta, bet reformuota ir sustiprinta. Taryboje dirbu nuo pat įsikūrimo dienos 1940 m. Pittsburgo seime, kur teko sekretoriauti; 1944 m. įsteigiau Tarybos skyrių San Francisco mieste, o nuo 1947 m. dirbu su Los Angeles valdyba — tačiau manau, kad Taryba išaugo iš savo "rūbo", nes viskas keičiasi, vienos organizacijos miršta, kitos gimsta ir plečias, ir jas reikia įtraukti į laisvinimo darbą.

Reikia, kad Lietuvos laisvinimo reikalui būtų sutelkti visi Amerikos lietuviai, ir kad juos atstovautų rinkti atstovai, o ne pasikviesti partijos draugai (kuriems pirmoj vietoj partija ir terūpi).

Los Angeles, Calif.

A. Skirius

AR REIKIA ALTO REFORMŲ?

Taip, reikia. Ir reikia giliai esminių.

Demokratiškais principais besivadovaujančios valstybės, organizacijos bei institucijos retai prieina prie katastrofų, nes jos yra nuolatiname reformavimosi procese. Diktatūrų reformos dažniausiai yra be galo skausmingos. Mūsų šalis ALTas, per ilgai besidangstęs vadinama "keturių srovių susitarimo" priedanga, demokratiškąjį principą yra išjungęs ir iš organizacinės struktūros, ir iš praktinės veiklos. Pastarieji įvykiai ženklina, jog mūsų politinio organizmo pulsas per daug jau nervingai plaka. Tik skubiomis ir esminėmis reformomis galėsime išvengti katastrofos.

KURIA KRYPTIMI ALTUI REIKTŲ REFORMUOTIS?

Ką gi reiškia reformuotis? Praktiškai kal-

bant, tai reiškia atsisakyti kenksmingų ir pasenusių formų, įvedant tobulesnius bei laiko dvasią atitinkančius veiklos principus. Mūsų šio ALTo atveju — organizacinę struktūrą pagrįsti veiksminga demokratine raide, praktiškąją veiklą — demokratine dvasia.

Kaip reformos turėtų prasidėti ir kokia kryptim turėtų būti vedamos?

Pasiūlymų ir projektų galėtų būti daug įvairių. Tik kad išvengtume plačių filosofimų ir bendrybių, pasvarstykime vieną konkrečią galimybę.

Netikslu būtų reformų raktą įteikti ALTo Vykdomajam Komitetui, privedusiam organizaciją prie chaotinės padėties. Jų "reformos" nesiektų toliau, kaip netolimoje praeityje vad. antrininkų pasikvietimas. Taip pat neteisinga būtų, jei kas iš šalies ateitų šios institucijos reformuoti. Tikėdami lietuviškuoju patriotizmu ir gerąja valia, išėities tašku reformoms primkime patį ALTą ir jį sudarančias organizacijas.

Kas darytina?

Pirmiausia sudarytina speciali komisija laikinai Amerikos Lietuvių Seimo konstitucijai paruošti. Kad pajustume pirmąjį demokratinės dvasios dvelktelėjimą, atsisakoma skyrimo ir susitarimo principo, o keturios srovės ir dvi fraternalinės organizacijos po du delegatus į spec. komisiją siunčia išrinktus balsavimo keliu. Už vad. "katalikų srovės" atstovus balsuoja nariai visų tų organizacijų, kurias apjungia Katalikų Federacija; Soc. S-gos, ALT S-gos, ALT Sandaros ir abiejų fraternalinių organizacijų nariai balsavimo keliu išrenka savo atstovus. Į šią komisiją po vieną atstavą prisiunčia ir visi ALTo skyriai. Nors tokios komisijos sąstatas pilnai ir neatitiktų Amerikos lietuvių visuomenės diferenciacijos, tačiau pradžia būtų padarytas didelis žingsnis į priekį.

Ši komisija paruošia laikinąją konstituciją, kurioje tarp visų kitų dalykų svarbiausiuoju paragrafu būtų pramatyta Amerikos Lietuvių Seimo ir jo vykdomųjų organų sudarymo procedūra.

Ši sudarymo procedūra irgi gali turėti įvairių kelių ir būdų. Pasvarstykime vieną galimybę. Ji bazuojama dviem konkrečiais ALTo organizacijos nūdieniais faktais:

a. Į A. L. T-bos organizuojamus Amerikos lietuvių kongresus kviečiami visų patriotinių organizacijų atstovai su delegatų teisėmis. Tą patį praktikuoja ir ALTo skyriai, pav., Chicagoje ir Los Angelese, nors čia vadovybių sudarymo principai skirtingi: losangeliečiai praktikuoja rinkimus, čikagiečiai — srovių susitarimo, paremto rotacija principu. Amerikos lietuvių kongresuose ir Chicago metiniuose seimuose delegatai atneša aukas ir pabūva statistais.

b. Vieną A. L. T-bos Vykd. Komiteto atstavą turinti srovė, naudodamasi teise daryti sprendimus ir formuoti dabartinę ALT-bos politiką, nėra išipareigojusi šios institucijos remti finansiskai. Jos nariai savo aukas siunčia į savo fondą. Čia turime atvejį "representation without taxation."

Kad išvengtume abiejų šių blogybių — delegatai taptų gyvais organizmo narveliais ir į ALTą įeiną vienetai būtų įpareigoti remti jį ir finansiskai — pasvarstytina šitoks Amerikos Lietuvių Seimo sudarymo principas: visos patriotinės organizacijos siunčia delegatus proporcingai finansinių įnašų dydžiui. Šituo keliu būtų ne tik lengviau suorganizuojami laisvinimo veiklai finansuoti reikalingi resursai, bet kartu patikrintas grupių ir žmonių demokratinis subrendimas, vienybės, asmeninės aukos, patriotizmo ir kitų dažnai deklamuojamų visuomeninių dorybių praktiškas vykdymas.

Vykdomieji organai būtų sudaromi laikantis parlamentarinės procedūros. Ta pati procedūra reguliuotų ir tų organų funkcionavimą.

Pirmasis Amerikos Lietuvių Seimas jau galėtų būti sušauktas po 1963 m. Vasario 16 d. minėjimų ir aukų vajaus. Vėliau gi rinkimai galėtų būti vykdomi kas 3-4 metai. Tokia demokratiniais principais paremta institucija nesunkiai draugišką dialogą užmegstų ir su Amerikos Lietuvių Bendruomene.

Los Angeles, Calif.

Juozas Kojelis

REFORMUOTI GALIMA ĮVAIRIAI

Gyvenu toliau nuo lietuviškos veiklos centrų — mano nuomonė susidarė iš praeities patyrimų, spaudos ir korespondencijos, todėl pasiskau vien tik asmeniškai ir nereiškiu nuomonės organizacijų, kurioms prklausau.

Reformos, kur jos bebūtų, yra geras dalykas, jeigu jos ateina pozityvine prasme. Jeigu organizacija atliko uždavinius, jos darbas įvertintas ir reikalingas, tada galima kalbėti apie jos tolimesnę ateitį ir jos patobulinimus. Bet jeigu reformuoti einama su ultimatumais, grasinimais ir niekinimais, tai tada jau nekalbėkime apie reformas, nes tas bus revoliucija — sena griauti, nauja kurti.

Didysis kaltinimas, kad Alte vis ta pati vadovybė ir kad naujos jėgos negali pasireikšti, deja, netaikytinas vien Altui. Tąja liga serga apie 90% mūsų organizacijų, sąjūdžių ir draugijų. Mane tik stebina tai, kad tie, kurie tai smerkia Alte, pas save tų klaidų nemato, nors jų vadai kartais ir jaunesni ir turi turėti geresnes akis. Nuoširdumo dėlei, tie, kurie reikalauja iš kitų tas klaidas pašalinti, turėtų pradėti nuo savęs.

Altas nevengia reformų, per suvažiavimus ir prieš tai prašo narių ir skyrių pasisakyti dėl organizacijos tolimesnės veiklos. Alte buvo ir bus reformų, bet visada reikalingas visų sutarimas ir tas yra galima, ką ryškiai parodo buvusios Alte reformos.

Reformuoti galima įvairiai. Vieni sako, kad be keturių pagrindinių grupių ir dviejų susivienijimų reiktų įvesti naujas organizacijas ir grupes, kurie yra naujai įsikūrę arba iš pagrindų atskilę. Manau, kad nėra tokių lietuvių, kuriems nebūtų galimybės per dabartines Altą sudarančias organizacijas įsijungti į bendrą veiklą.

Jeigu Altą tvarkysime pagal naujai įsikuriantias organizacijas ar naujus vadus, tai jame pasiskirstysime jau ne tik ideologiškai, bet ir pagal religijas, lytis, amžius ir ypač atvykimo datas, nes tarp tų, kurie atvyko į Ameriką prieš 15 ar 10 metų ir tų, kurie atvyko praeitais metais irgi yra didelis skirtumas.

Amerikoje yra daug organizacijų, tiek daug ir tokių stiprių ir didelių, kad jos savo viršūnėse gali sutilpti dviejose partijose — demokratų ir respublikonų, bet vis norime daugintis.

Alto struktūra padėjo Amerikos lietuviams per Lietuvos Nepriklausomybės sutemas išlaikyti vienybę. Daugumos ir mažumos ir su tuo susiję ginčai ir lenktyniavimai, mums, kuriems kiekvienas lietuvis brangus ir reikalingas, šandieną būtų per didelis liuksusas. Prieš Alto įkūrimą Amerikoje, ar stovykliniame gyvenime Vokietijoje mes matėme gyvus pavyzdžius kaip neigiamai veikia tie lenktyniavimai.

Dabartinį Altą sudaro 4 grupės ir 2 susivienijimai. Jie savo narius į Altą išsirenka. Manau, kad jeigu Altą sudarančios organizacijos nominuotų kandidatus, sakysime po 12 iš kiekvienos organizacijos, t. y. 72 kandidatus iš viso, ir kad iš tų kandidatų kiekvienai grupei būtų visuotinais rinkimais renkama po 6 narius kiekvienai, tuo būdu Altą sudarytų 36 išrinkti nariai, kurie išsitrinktų sau vadovybę. Taip nesugriautume Alto struktūros. Būtų patenkintos grupės, nes jos nominuotų ir visuomenė — nes ji išrinktų. Susivienijimai būtų sulyginti su grupėmis narių skaičiumi ir tas duotų ir jiems ir grupėms apmti platesnius savų organizacijų sąjūdžius, kurie laikui bėgant kinta.

Ta prasme ir visuomenė būtų patenkinta, nes ji irgi įgautų didesnės reikšmės; žmonės išmoko rinkti Amerikai vyriausybę, nori rinkti ir sau vadovybę.

Santa Monica, Calif.

Alena Devenienė

REIKIA REFORMUOTI PAGRINDINAI

Amerikos Lietuvių Tarybą reikia reformuoti, jei norime, kad ji galėtų šio krašto lietuvius bent kiek apčiuopiamiau atstovauti. Patys paskutiniai įvykiai rodo, kad reikia reformuoti pagrindinai. Tenka pabrėžti, kad ALT sudarymo būdas yra negeras — kartą paskirtą delegatą nėra galimybės pašalinti. Toliau — jon įeinančios 4 srovės ir 2 susivienijimai tol gražu neapima visų Amerikos lietuvių.

Pabaiga 16 psl.

*"I know not what course others
may take, but as for me—GIVE
ME LIBERTY OR GIVE ME
DEATH!"*

PATRICK HENRY

March 23, 1775

* * *

**THE UNITED STATES TO BRING UP THE
BALTIC STATES' QUESTION BEFORE
THE UNITED NATIONS**

**IMPORTANT RESOLUTIONS
INTRODUCED IN THE CONGRESS
OF THE UNITED STATES**

**TAKE A PART IN THE CAUSE
OF FREEDOM**

* * *

A CRY FOR LIBERTY

The period following World War II was notable for the emergence of certain newly independent nations. It also saw other free nations drawn behind the Iron Curtain by the cruelest colonialism of this modern day.

Lithuanians, Latvians and Estonians have inhabited the lands along the shores of the Baltic Sea for many centuries. They rejoiced in their freedom and independence. Now they have fallen victim to the tyrannical aggression of the Soviet Union.

Recently, the movement to liberate Lithuania, Latvia and Estonia has acquired new impetus with the introduction of many important resolutions in the Congress of the United States.

Based upon the principles of self-determination for all nations as expressed in the United Nations charter, these resolutions urge the President of the United States to present the question of Soviet occupation of the Baltic States to the United Nations. Such action will be in keeping with United States foreign policy because such policy is directed against oppression and colonialism.

Nine resolutions introduced in the U.S. Congress

The movement to free the Baltic States is rapidly gaining support. Since the introduction of **S. Res. 12** and **H. Con. Res. 153** by Senator Thomas H. Kuchel and Representative Glenard P. Lipscomb, citizens from all parts of the Nation have deluged Washington with some 100,000 enthusiastic letters.

These two resolutions are identical and are reproduced in full below:

Whereas the Communist regime did not come to power in Lithuania and the other two Baltic States, Estonia and Latvia, by legal or democratic processes; and

Whereas the Soviet Union took over Lithuania, Estonia and Latvia by force of arms; and

Whereas the Baltic people, Lithuanians, Estonians and Latvians, under Communist control were and still are overwhelmingly anti-Communist; and

Whereas Lithuanians, Estonians and Latvians desire, fight and die for their national independence; and

Whereas the Government of the United States of America maintains diplomatic relations with the Governments of the Baltic nations of Lithuania, Estonia and Latvia and consistently has refused to recognize their seizure and forced "incorporation" into the Union of the Soviet Socialist Republics: Now, therefore, be it

Resolved, That the Senate and House of Representatives of the United States of America request the President of the United States to bring up the Baltic States question before the United Nations and ask that the United Nations request the Soviets (a) to withdraw all Soviet troops, agents, colonists and controls from Lithuania, Estonia and Latvia, (b) to return all Baltic exiles from Siberia, prisons and slave-labor camps; and be it further

Resolved, That the United Nations conduct free elections in Lithuania, Estonia and Latvia under its supervision.

Other Senators and Representatives have presented similar resolutions:

Rep. Morse (H. Con. Res. 163); Rep. Cunningham (H. Con. Res. 195); Rep. Roosevelt (H. Con. Res. 439); Rep. McDonough (H. Con. Res. 444); Sen. Lausche (S. Con. Res. 63); Rep. Hoeven (H.

Con. Res. 456); Senators Miller and Hickenlooper (S. Con. Res. 64).

Such resolutions stand as eloquent spokesmen in the fight to liberate the Baltic States. However, they will not speak with power until a majority of voices in Congress is mustered in their favor. Until the resolutions pass from committees and are introduced on the floor of the Senate and the House and are ratified by majority votes of both Houses, they will remain mere words.

The Call for Action

To accomplish these tasks, we call you to action and urge your vigorous support. The liberation of the Baltic Nations is no political gambit. It is a proposition that all Americans should embrace if they are to be true to the ideals upon which this nation was founded. It is a declaration that all men everywhere **must** support if they believe in human liberty, value the dignity of man, and seek justice.

The Baltic question must not become an object of international compromise. The plight of Lithuania, Latvia and Estonia must be brought to the attention of the world. The United Nations **must act** to restore the rights of the Baltic peoples, and it is an obligation of the United States to initiate such action.

What Must Be Done

Immediately, the Senate Foreign Relations Committee and the House Committee on Foreign Affairs must be urged to recommend again the passage of these resolutions to both Houses of Congress. The names and addresses of the members of the committees are given in this folder for your convenience. The 100,000 letters which had such a profound effect in our nation's Capitol must be repeated and surpassed. Every citizen should use his right as an American to urge his representative to action. Such letters will serve as evidence of public support when a delegation of the **Americans for Congressional Action to Free the Baltic States** will visit the Congress in June on the 22nd anniversary of the subjugation of Lithuania, Latvia and Estonia.

* * *

All depends on you!

When you fight to liberate the Baltic States, you fight for world freedom.

All resolutions previously mentioned are still in committees. These resolutions must be presented to the Congress for passage. They will not be unless the members of each of the Committees are convinced that they should be. So it is of the utmost importance to let the members know how we feel about it. If they get thousands of letters asking them to approve, they will and the matter will reach the U.S. Congress. That is why we ask you and all your friends to write letters to the Senators and Congressmen asking them to approve the aforesaid resolutions.

**The Baltic States have a right to be
free and independent**

Your very first letters should be written to Sen. Fulbright and Rep. Morgan

*Write a letter now and ask for freedom for the Baltic States! The first letter you write should be directed to the Chairman of the Senate Committee on Foreign Relations.

A Suggested Letter:

The Honorable J. William Fulbright
United States Senate
Washington 25, D.C.

Dear Senator Fulbright:

I urge you, as Chairman of the Senate Committee on Foreign Relations, to expedite the passage of Senate Concurrent Resolutions 12, 63, and 64 which will be a significant step toward the liberation of the Baltic States.

Sincerely (Your signature)

*Write a second letter to the Chairman of the House Committee on Foreign Affairs.

A Suggested Letter:

The Honorable Thomas E. Morgan
House of Representatives
Washington 25, D.C.

Dear Representative Morgan:

I urge you, as Chairman of the House Committee on Foreign Affairs, to expedite the passage of House Concurrent Resolutions 153, 163, 195, 439, 444, and 456 which will be a significant step toward the liberation of the Baltic States.

Sincerely (Your signature)

We must shower with thousands of letters these Senators

Each member of this committee should be convinced of your support of the resolutions.

MEMBERS OF THE SENATE COMMITTEE ON FOREIGN RELATIONS

Sen. John J. Sparkman (D.—Alabama)
Sen. Hubert H. Humphrey (D.—Minnesota)
Sen. Wayne L. Morse (D.—Oregon)
Sen. Russel B. Long (D.—Louisiana)
Sen. Albert Gore (D.—Tennessee)
Sen. Frank Church (D.—Idaho)
Sen. Stuart Symington (D.—Missouri)
Sen. Thomas J. Dodd (D.—Connecticut)
Sen. Alexander Wiley (R.—Wisconsin)
Sen. George D. Aiken (R.—Vermont)
Sen. Homer E. Capehart (R.—Indiana)
Sen. Frank Carlson (R.—Kansas)
Sen. John J. Williams (R.—Delaware)

A Suggested Letter:

The Honorable (Senator's Full Name)
United States Senate
Washington 25, D.C.

Dear Senator:

Senate Concurrent Resolutions 12, 63, and 64 are pending in the Senate Committee on Foreign Relations. I urge you to support the cause of freedom for the Baltic States and I am sure you will do all you can to expedite the adoption of these resolutions by the United States Senate.

Sincerely (Your signature)

Each and every member of this House Committee should receive thousands of letters

MEMBERS OF HOUSE COMMITTEE ON FOREIGN AFFAIRS

Rep. Clement J. Zablocki (D.-Wisconsin)
Rep. Omar Burleson (D.-Texas)
Rep. Edna F. Kelly (D.-New York)
Rep. Wayne L. Hays (D.-Ohio)
Rep. Armistead I. Selden, Jr. (D.—Alabama)
Rep. John L. Pilcher (D.-Georgia)
Rep. Barrett O'Hara (D.-Illinois)
Rep. L. H. Fountain (D.-North Carolina)
Rep. Dante B. Fascell (D.-Florida)
Rep. Leonard Farbstein (D.-New York)
Rep. D. S. Saund (D.-California)
Rep. Charles C. Diggs, Jr. (D.-Michigan)
Rep. Lindley Beckworth (D.-Texas)
Rep. Harris B. McDowell (D.-Delaware)
Rep. William T. Murphy (D.-Illinois)
Rep. Cornelius E. Gallagher (D.-New York)
Rep. Robert N. C. Nix (D.-Pennsylvania)
Rep. Thomas F. Johnson (D.-Maryland)
Rep. John S. Monagan (D.-Connecticut)
Rep. Robert B. Chipperfield (R.-Illinois)
Rep. Peter Frelinghausen, Jr. (R.-New Jersey)
Rep. Chester E. Merrow (R.-New Hampshire)
Rep. Walter H. Judd (R.-Minnesota)
Rep. Marguerite Stitt Church (R.-Illinois)
Rep. E. Ross Adair (R.-Indiana)
Rep. Laurence Curtis (R.-Massachusetts)
Rep. William S. Mailliard (R.-California)
Rep. William T. Murphy (D.-Illinois)
Rep. Horace Seely-Brown, Jr. (R.-Connecticut)
Rep. Robert R. Barry (R.-New York)
Rep. J. Irving Whalley (R.-Pennsylvania)

A Suggested Letter:

The Honorable (Congressman's Name)
House of Representatives
Washington 25, D.C.

My Dear Representative:

Please support House Concurrent Resolutions 153, 163, 195, 439, 444 and 456 which are concerned with the freeing of the captive peoples of the Baltic States. I urge you to do everything you can to expedite the adoption of these resolutions by the House of Representatives. Thank you.

Sincerely (Your signature)

Write letters to both Senators from your State and to your Congressman

Write to your Senators from your State and to your own Congressman and ask them to support passage of these bills. If our country can fight for the freedom of France, England and a host of other nations, she certainly can exert her influence to bring about the restoration of the Baltic States' freedom.

Please ask them to talk with **Sen. Fulbright** and **Rep. Morgan**, urging these two Chairmen of the Senate and House committees respectively to expedite all the resolutions (concerning the captive peoples of the Baltic States) which are pending now before these two committees.

"Thank You" letters to authors of resolutions

Each member of the Senate and the House who introduced a resolution supporting the cause of freedom for Lithuania, Latvia and Estonia deserves a letter of thanks. Following are the authors of the resolutions:

Sen. Thomas H. Kuchel (R.-Calif.) S. Con. Res. 12
Sen. Frank J. Lausche (D.-Ohio)S. Con. Res. 63
Sen. Bourke B. Hickenlooper (R.-Iowa) S. Con. Res. 64
Sen. Jack Miller (R.-Iowa)S. Con. Res. 64
Rep. Glenard P. Lipscomb (R.-Calif.) H. Con. Res. 153
Rep. F. Bradford Morse (R.-Mass.)H. Con. Res. 163
Rep. Glenn Cunningham (R.-Nebr.) ..H. Con. Res. 195
Rep. James Roosevelt (D.-Calif.)H. Con. Res. 439
Rep. Gordon L. McDonough (R.-Calif.) H. Con. Res. 444
Rep. Charles B. Hoeven (R.-Iowa)H. Con. Res. 456

A Suggested Letter to the Authors:

The Honorable (Author's Full Name)
United States Senate (or House of Representatives)
Washington 25, D.C.
Dear Sir:

Thank you for introducing a resolution (give the resolution's name) in behalf of the enslaved Baltic States. You have made a great contribution to the cause of freedom. Please continue to do all you can to expedite the adoption of your resolution by the Congress.

Gratefully, (Your signature)

Do not forget to write letters to the Party leaders in Congress

The majority and minority leaders of both Houses of Congress also are very influential. It will be worthwhile to express your feelings to them. Send them a brief letter of your convictions.

Senate Majority LeaderSen. Mike Mansfield
Senate Minority Leader Sen. Everett M. Dirksen
House Majority LeaderRep. Carl Albert
House Minority LeaderRep. Charles A. Halleck

A Suggested Letter to Congress Leaders:

My dear Senator: (or My dear Representative:)

I ask you, as a leader in the Congress to support Concurrent Resolutions which urge the President of the United States to bring the question of the enslaved Baltic countries before the United Nations. Your aid in achieving the adoption of these resolutions will be greatly appreciated. Thank you.

Sincerely, (Your signature)

Support financially the Baltic States' fight for freedom!

The movement to liberate the Baltic States is growing by the day. The organization can double its effectiveness with the aid of your contributions. Help the Committee to help the cause of freedom by sending your financial contribution to:

Mr. George A. Petrauskas, Treasurer
AMERICANS FOR CONGRESSIONAL ACTION TO
FREE THE BALTIC STATES
3442 Madera Avenue
Los Angeles 39, California

Americans For Congressional Action To Free the Baltic States

902 West 34th Street, Los Angeles 7, California

HONORARY COMMITTEE: GEORGE CHRISTOPHER, Mayor of San Francisco; RICHARD J. DALEY, Mayor of Chicago; FRED HALL, Former Governor of Kansas; OTTO KERNER, Governor of Illinois; WILLIAM F. KNOWLAND, Editor of the **Oakland Tribune**; JOHN RICHARDSON, JR., President of the **Free Europe Committee, Inc.**; **LOYD WRIGHT**, Former President of the **American Bar Association**.

EXECUTIVE COMMITTEE: LEONARD VALIUKAS, Coordinator; ANTHONY F. SKIRIUS, Ass't. Coordinator; Co-Chairmen—JULIUS JODELĖ, ARNE KALM, ALFONS C. REINS; Secretaries—EDMUND ARBAS, MISS ALICE DOTTS, HEITY MARENDI, JURIS STEINBERGS; GEORGE A. PETRAUSKAS, Treasurer.

Members of the Standing Committees: B. W. NURMSEN, DR. P. PAMATAITIS, A. A. TIMSH, J. AŽUOLAITIS, V. KAZLAUSKAS, L. LAŠAS, K. LIAUDANSKAS, J. MOTIEJŪNAS, J. KOJELIS, J. GLIAUDA, V. BALTKAJIS, W. E. NIILUS, A. DABŠYS, REV. E. CAUNE, MISS L. I. KASSEL, J. J. STUKAS, G. VIRAND, MRS. F. PALUBINSKAS, F. PALUBINSKAS, O. CELLE.

Board of Directors (Partial List):

Arizona: DR. P. PADALIS.

California: MISS RŪTA LEE-KILMONIS, MISS NARDA ONYX, A. KADAJA, DR. A. MASSAKAS, J. KUKK, M. V. KREISMANIS, S. BORBALS, O. TAMM, A. PORTS, J. SKUJINS.

Connecticut: DR. P. VILEIŠIS.

District of Columbia: DR. A. SUŽIEDĖLIS.

Indiana: DR. J. MOTIEJŪNAS, K. VALEIKA, V. T. MAKIEJUS, DR. K. AMBROZAITIS, DR. J. PAUKŠTELIS.

Iowa: REV. S. MORKŪNAS, V. ŠLIUPAS.

Illinois: MSGR. M. KRUPAVIČIUS, DR. C. BOBELIS, REV. DR. F. GURECKAS, DR. P. KISIELIUS, DR. A. RAZMA, MISS. E. LAURIN, DR. K. SRUOGA, DR. S. BIEŽIS, DR. Z. DANILEVIČIUS, J. VAZNELIS, MRS. V. TUMASONIS, K. TAUTKUS, E. ŠULAITIS, A. J. RUDIS, K. PABEDINSKAS, K. MUSTEIKIS, A. KEŽELIS, MISS M. KAREIVA, P. GAUČYS, A. V. DUNDZILA, E. A. BARTKUS, MRS. NIDA BALSYTĖ-BRINKIS, B. BABRAUSKAS, V. ADAMKAVIČIUS, L. PRAPUOLENIS, MISS I. SENKUS, S. DAUNYS, J. JURKŪNAS, J. DĖDINAS, K. JASĖNAS, T. YUKNIS, E. VILKAS.

Maryland: W. NASTOPKA, C. SURDOKAS.

Massachusetts: REV. J. C. JUTT, J. J. GRIGALUS, DR. J. GIMBUTAS, DR. B. BAŠKYS, W. WISNAUSKAS, J. KAPOČIUS, V. G. SKRINSKA.

Michigan: DR. A. DAMUŠIS, R. BORIS, J. MARCĖNAS, MRS. E. PAURAZAS, DR. V. MAJAUSKS, REV. DR. T. ŽIURAITIS.

New Jersey: RT. REV. MSGR. I. J. KERMELIS, A. ANDRESSON, A. S. TREČIOKAS, V. VOLERTAS, V. ŽIBAS, V. VAITIEKŪNAS, F. VAŠKAS.

New York: RT. REV. MSGR. J. BALKŪNAS, REV. L. JANKUS, REV. V. PIKTURNA, MRS. E. ČEKAS, MRS. M. GALDIKAS, MISS G. GOBIS, DR. BR. NEMICKAS, DR. M. BRAKAS, DR. J. P. KAZICKAS, DR. J. K. VALIŪNAS, DR. V. VYGANTAS, DR. MARIA ŽUKAUSKAS, Z. RAULINAITIS, D. KLINGA, L. JANONIS, W. J. DRAKE, B. BIELIUKAS, V. ABRAITIS, E. LIPPING, E. KALME, A. JANČYS, R. POOLA, F. DAILIDĖ.

Ohio: REV. DR. T. NARBUTAS, DR. A. NASVYTIS, J. SMETONA, A. MIKULSKIS, ST. BARZDUKAS, V. KAMANTAS, DR. V. BIELIAUSKAS, V. RUTKAUSKAS, A. TRAKS, T. CIRKELIS.

Oregon: DR. VL. JUODEIKA.

Pennsylvania: DR. A. J. VALIBUS, J. A. STIKLIORIUS, MISS H. SHIELDS, T. E. MACK, A. JURSKIS, W. T. KVETKAS, F. KATILUS.

Washington: J. HANNIBAL.

Wisconsin: J. MILISAUSKAS, DR. S. V. VARDYS, DR. A. PALAITIS.

Leading Americans on Baltic Resolutions

* **REP. JOHN W. McCORMACK** (D.-Mass.), Speaker of the House:
". . . You can rest assured that I, having always supported legislation calling for freedom for Lithuania, Latvia and Estonia, shall support it . . ." (Congressional resolutions. Ed.)

OTTO KERNER, Governor of Illinois:

". . . It will be a pleasure for me to lend my name in support of this worthy endeavor . . ." (Congressional resolutions. Ed.)

* **SENATOR THOMAS J. DODD** (D.-Conn.):

". . . I will certainly give these resolutions my full support . . ."

* **SENATOR PAUL H. DOUGLAS** (D.-Ill.):

". . . I support the principle . . ." (The principle of the Congressional resolutions. Ed.)

* **SENATOR BARRY GOLDWATER** (R.-Arizona):

". . . I can assure you it (Congressional resolutions. Ed.) will have my support . . ."

* **SENATOR FRANK J. LAUSCHE** (D.-Ohio):

". . . The resolution (S. Con. Res. 63, introduced by the Senator. Ed.) will serve a purpose in reminding the people of our country of the wrong that is now being suffered by the Lithuanians, Latvians and Estonians at the hands of the Communists . . ."

* **SENATOR JACK MILLER** (R.-Iowa):

". . . It is about time that the free world, and the United States in particular, should take the offensive in calling for the freeing of Lithuania, Latvia and Estonia . . ."

* **RT. REV. MSGR. EDWIN B. BRODERICK**, Secretary to Cardinal Spellman:

". . . His Eminence is doing everything in his power to support the resolutions . . ."

* **GEORGE CHRISTOPHER**, Mayor of San Francisco:

". . . I am in accord with the objectives . . . I authorize the use of my name as a member of the Honorary Committee . . ."

* **RICHARD J DALEY**, Mayor of Chicago:

". . . I am always ready to assist in any manner possible movements which have for their purpose the freeing from Soviet captivity the people of Lithuania, Estonia and Latvia . . ."

* **JOHN RICHARDSON, JR.**, New York, N.Y., President of the Free Europe Committee, Inc.:

". . . I shall be delighted to serve as a member of your organization . . ."

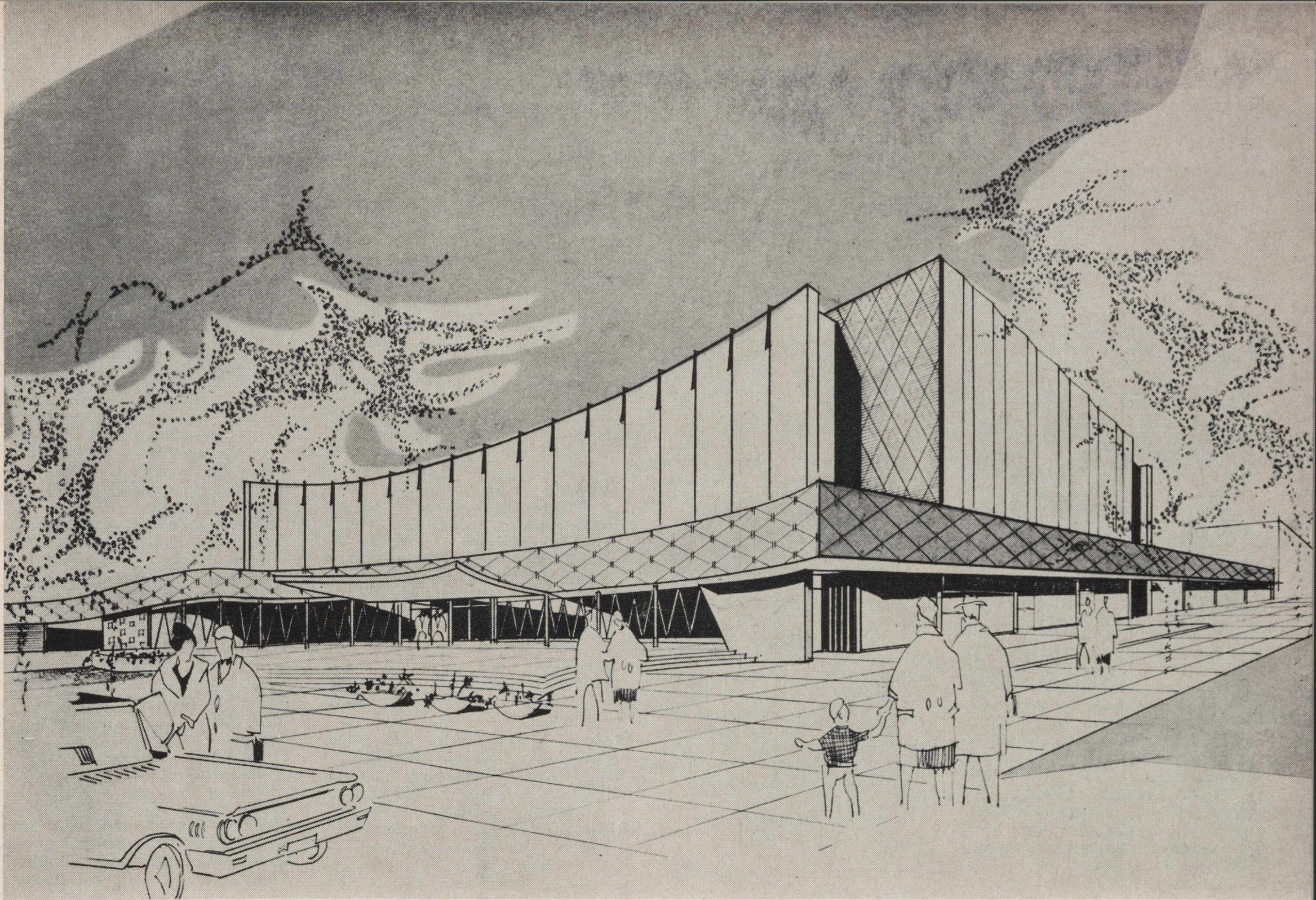
* **WILLIAM F. KNOWLAND**, Editor of the Oakland Tribune, Oakland, California:

". . . I will be pleased to serve as a member of the committee . . ."

* **LOYD WRIGHT**, Los Angeles, Calif., former President of the American Bar Association.

". . . I will be most happy to do anything I can to help implement the Senate and House resolutions . . ."

Material contained herein may be reproduced in whole or in part without any obligation. Additional copies, free of charge, can be obtained by writing to the Co-Chairmen of this nationwide committee: **Mr. Julius Jodele**, 3803 Evans Street, Los Angeles 27, California; **Mr. Arne Kalm**, 2232 Via Alamitos, Palos Verdes Estates, California; **Mr. Alfons Reins**, 7319 Pacific View Drive, Hollywood 28, California.

Dr. Inž. A. Kulpavičius

HAMILTONO LIETUVIŲ NAMŲ PLANAS.

Inž. F. Čeponis

REALUS SOLIDARUMO SIMBOLIS

Hamiltono Lietuvių Namus pasitinkant

Tautos Namų įsigijimo mintis Hamiltone kilo kartu su naujųjų ateivių į šį miestą atvykimu.

Po kelių nepavykusių bandymų ją realizuoti, pagaliau 1956 m. sausio 15 d. Bendruomenės tuo reikalu susirinkime šis mažytis anuo metu lietuviškos sėklos grūdelis krenta į gerą dirvą ir po 6 metų sutelktinio visuomenės ir Lietuvių Namų valdybų darbo išaugo į didelį ir žydintį medį, kurio projektą matome šiame puslapyje.

Planuojamieji šį pavasarį statyti Lietuvių Namai Hamiltone, kaip matome, išorine išvaizda bus vienas gražiausių ir originaliausių architektūros kūrinių šiame didmiestyje. Namų projektą paruošė torontiečiai lietuviai dr. inž. Kulpavičius ir inž. Pr. Čeponis.

Kaip atrodys Namai viduje? Pusrūsyje bus 12 alejų kėglių (bowling) salė su kavine ir vaikams žaidimo kambariu. Jos pietiniame gale įrengiamas lietuviškas klubas su biliardui patalpa ir šachmatų kambariu.

Pirmame aukšte per puošnų įėjimą pateksime į didžiąją salę-auditoriją, kuri turės 22 pėdas aukščio ir pritaikyta be savo pagrindinės paskirties dar ir krepšiniui žaisti. Auditorija be scenos yra 96' x 65' ir kartu su balkonais talpina per 1000 žmonių. Šalia salės bus įrengta — rūbinė, raštinė, virtuvė, sargo butas, sandėlis, tualetai ir kavinė.

Scena numatyta 50' x 28'. Jos apačioje — iš Hunter gatvės — patalpos lietuviškam bankeliui ir 3 krautuvėms.

Antrame aukšte mažoji salė 150 žmonių, reikalui esant, gali būti atitraukus sieną sujungiama su auditorija, ir šalia jos — lietuviška seklyčia.

Lietuvių Namai taip suplanuoti, kad vispusiškai patenkins lietuviškus reikalavimus ir neš jų nariams pelną.

Viena sunkiausiai įveikiamų problemų — lėšų sutelkimas. Projektas be sklypo kaštuos apie \$260.000. LN valdyba savo kovo 22 d. posėdyje

priėmė šį lėšų telkimo planą: visi 24 jos nariai iki š. m. bal. 25 d. surenka iš lietuvių po \$500 kiekvienas; \$50.000 nutarta skolintis iš bankų šeštu metiniu procentu. Skolą garantuoja 20 narių po \$2500, kurie vėliau šiai sumai išplatins LN šėrų. \$200.000 numatyta pirmaisiais morgyčiais.

Valdybos priimtas lėšų planas yra realus. Jo įvykdymo planas priklausys nuo visų mūsų geros valios. LN reikalas dabar atsistoja prieš mus taip, kad savo asmenišką prisidėjimą atidėlioti jau negalime.

Esu valdybos įgaliotas kreiptis į viso pasaulio lietuvius su prašymu mus paremti. Mes turėsime Lietuvių Namuose patalpų, kurios skiriamos lietuviškiems reikalams ir pajamų neduos. Joms pastatyti ir įrengti reikia aukų. Maloniai prašau visus Amerikos ir Kanados lietuvius paaukoti po keletą LN plytų, kurių kaina \$1. (Auką siųsti mano adresu: 38 Stanley Ave., Hamilton, Ont., Canada). Taip pat būtumėm laimingi, jei susilauktumėm stambių aukotojų. Jų atminimas bus įamžintas matomu būdu pagal aukos dydį būsimuose Lietuvių Namuose.

Šis tautinis pastatas — vienas didžiausių pokarinės išeivijos lietuviškų darbų. Jis bus mūsų lietuviškos vienybės, solidarumo ir meilės savai tautai realus simbolis, o

ateinančioms kartoms didžiausia atrama ir paskatinimas neužmiršti tėvų ir prosenelių lietuviško palikimo.

St. Bakšys,
LN valdybos pirm.

LITHUANIAN MAPS

A multicolored map of Lithuania, is now available, compiled by J. Andrius, with the technical assistance of Profs. A. Salys, Stp. Kolu-paila, K. Pakštas, Drs. M. Braks, M. Gimbutas, and A. Šapoka.

This is the definitive map of 1939, with insets of Lithuania in the Bronze and Iron Age.

Only a limited supply available.

Wall map, approx. 35x46: \$4.50
Book map, in folder: \$3.50
Now available to Lithuanian Days readers

LITHUANIAN DAYS
4364 Sunset Blvd., Hollywood 29,
California

PRO rūkus lyg ir ima dienos. Jei-
gu ne lininė staldengtė, ne lo-
vos aptrauktos raštuotom marš-
kom, ne gulbėm pasiruošę skrist
pagalviai, Narba vargiai būtų pa-
stebėjęs dieną pirkioj. Išvakariom,
prieš važiuodama bažnyčion, Kas-
čiuvienė visur buvo prikišus ranką,
išnešiojus grozdus iš priedurio, pa-
barsčius smėliu, paluby Kasčiaus
parišta virvinės sūpuoklės, dar su-
megztos mazgan, sliugterėjęs nuo
puspečios, regis, stovėtum šventva-
giškai bažnyčioj visas apsimiego-
jęs, susivėlęs nepraustaburnis.

Ulytkeliu įdarda brikelis, arklys
po puta, Kasčiuvienė, Stasius juo-
dais žiuponais kėsnojas palangėm,
nešdami vidun Velykas.

Nusikinkęs Kasčius išsivelka šeš-
kus, nuo mango įsodo ima švęsto
vandens buteliuką ir ant ilgo koto
parišta ragazę, pašlaksto krikšta-
suolę, pačiaus kaktą, papriežėdę,
pasimodo užupečy, pilsteri vištoms
papečy, paskui, Stasius ir Narbos
lydimas, išeina primenėn, Narbai
net saldu, kai tėvas atsivėdėjęs pa-
leidžia tirštą trykšlę tiesiai ant
aukšto visiem tiem aniem, kurių
tiek priviso ilgom žiemos naktim, po
to atsidaro pirkaitės duris, žengia
amžinon tamson, šiūpteri apgraihom
pagirnin, bulbinėn duobėn, iš čia
persikelia kamaron, ten daug ko nėra
švęsti, didžiuliai, senelio, iš ste-
buklingųjų vietų atvežti paveikslai,
dar nuo pernykščių gegužinių suei-
gų apkaityti sudžiuvusim pivoni-
jom tad visi susimeta per priesie-
nio duris klėtėlėn, smulkiai aplašina
kiekvieną aruodą, kubilą, kraitę,
magaryčioms dar čirkšteri kryžmai
viršum visko, Narbai prašant, pro
nesklandžias lubas užteri ant ka-
maros aukšto aniem tiem, nors ir jų
tenai nedaug...

Kasčius atšiaimo šviesoj pasižjū-
ri į buteliuką, dar vandens likę ge-
ra pusė, paduoda ragazę Narbai pa-
nėšet, primokęs nemojuot be rei-
kalo, jįs tik eidamas kluoniena vis
atsigręžia į Vincų langus, ar nema-
to iš ten Baliokas, tokio daikto dar
niekuomet nebuvo laikęs savo ran-
koj, jį ligi šiol nešdavo Stasius, ku-
ris šiandien atsilikęs per tris žings-
nius, nešnekus, visas apmuolęs.

Atstūmus klotimo vartus, drėgnai
pakvimpa pelais ir virkščiom. Nar-
ba paduoda tėvui krapylą, žengia
smulkiai padu, apsiprasdamas su
prjeblandėle, narsesnis už gaidį,
bet dėl visa ko neatsilikdamas nuo
tėvo, nes anys, prieš pabėgdami, tu-
ri būti labai įsiutę, kam juos varo
laukan iš prjšildytų guolių...

Kasčius, turėdamas kur įsisma-
gint, čia šlaksto plačiai, iš peties,
pirma peludjinką, paskui ištūstė-
jusias alines, kuriose belikę skysto
rugienių šiaudų stirtelės, lyg par-
duot atsvertos. Stasius vįsai nedaly-
vauja iškilmėj, kažkur nučiuža už
kampo.

Iš visų pašalių iššventinės mau-
mus, Kasčius dabar pasirengia pa-
čiam svarbiausiam žygiui, atstumia
jaujos durelių paramstį, atbraukia
medinį skląstį, girgžteri kengės,
prasižioja juodi nasrai. Atmatuoja
kelis žingsnius atgal, kad būtų iš
ko gerai atsivėdėt, užpjla nesigailint
švęsto vandens ir bėgdamas prie
angos, dar kaip reikiant nesuvaręs

krapylo vidun, atsidaužia slenkstį
ar kitan po kojom pasimaišiusian
daiktan, išsitiesia ant pado aukš-
tielninkas.

— Sanavagan, — besikeldamas
susikeikia nemūsiškai, — da norėjo
pajuokt belėkdamas oran!

Narba, stovėjęs drąsiai už tėvo,
šiam virstant žemėn tikrai pajuto,
kaip susišiausė oro trauksmelė ir
pralėkė jam pro ausis...

— Stasiau, ja kur tu nulįndai? —
šaukia Kasčius, pakėlęs nuriedėju-
sį buteliuką, kur dar ant dugno
kliuksėjo ne visai išsipylęs galin-
gasai vanduo. — Gana bus tasytis
su jais visais, jų nė kvapo čia ne-
beliko...

Stasiaus jau čia pat stovėta. Ap-
sivėlusio virkščiom į voratinkliais,
tokio lyg nulyto, rankas paslėpusio
už nugaros, kažką vėblenančio ir
neišvėblenančio:

— Aš, aš...

— Ką gi tu: aš, aš? — baras tė-
vas.

— Aš radau... Kaziuolio kepurę,
tėt...

— Tai taip ir sakyk. Ryt per gu-
žynes ataduosma, ką radom! — ne-
piktai sako Kasčius. Ar da likta ko
nuo pelių?

Stasjus drebančiom rankom priki-
ša Kaziuolio kepurę, snapas dar
blizga kaip blizgėjęs, lankas svei-
kutėlis, tik pačiam viršugalvy įš-
valgyta kelios skylutės, bet ne
kiaurai per pamušalą.

— Dėvėjęs da dėvės! — sako ra-
minamus žodžius Kasčius į čia
pat surimtėja. — Ne taip aš tave
pašventinčiau, jei šiandien nebūtų
Velykų rytas...

— Ne aš vjenas, — sako priplotu
balsu Stasius, — ir Mykolėnas, ir...

— Vis tiek pakelta ranka į sveti-
mą daiktą, — sako Kasčius, įsidėjęs
kepurę kešenėn, ir įma šypsotis,
matos, pramanys daugiau juokų gu-
žynė, negu su savo smuiku... — Pa-
sirinkai gerą dieną...

— Aš vis perdėdavau šviežian
daiktan, — gerinas Stasius, — kad
nesukapot: pelės...

— Dabar pašalėlin! — sako links-
mas Kasčius, pasikišęs ragazę ir
butelį pažastin.

Kluonienoj rūkas susitumdo į pa-
tvorius, vjdury balta diena, visur
aplinkui ulba palaidi vandenys, nė
pėdos sausos žemės prisiglaust vie-
versiam, tad jie įr gieda nenusileis-
dami iš dangaus. Narba, kur tik
statys koją, tuoj turi traukt atgal,
nes čia pat iki raiščjų pažliunga
burlečiškai rudoj balutėj. Saulės nė
ženklo, nusistoja balta, balta diena.

Aukštai iškėlęs galvą žygjuoja
Narba įmirkusiu taku, jis ne kepu-
rių vagis, lengva krūtinėj, ramiai
sės prje stalo, valgys sinkliais, šie-
nu, juodalksnio žievėm, samanom
dažytus kiaušinius, vieną tuoj su-
doros, kitus du pasiliks rytdienai į
Atvelykiui!..

— Tėt, pakrapyk paklojimėn ant
sląstų... — visai įsidrąsinęs sako
Stasius.

— Kur mūsų neprapuola! — sutin-
ka Kasčius ir pamojuoja klotimo
pasterbly. — Kad kitą žiemą tavo
sląstuose nesjperėtų pastipė pelė-
nai! — ir pažvelgia ne į Stasijų,
bet į puikybėn pasinėrusį Narbą.

Šiam kirpteli po širdįm, panarina
galvą, nė nemato, kad tėvas šlaksto
dyką kaip lauką pašalėlį, nebeeina
į gurbus drauge šventint galvijų,

Pulgis Andriušis

VELYKAIČIAI

*Iš Lietuvių Rašytojų Draugijos 1960/1 m. premiją laimėjusios knygos
"Rojaus vartai"*

tykiai šmurkšterį pirkion, kur ant
stalo garuoja Velykos, net neatstu-
mia Juzos, baigiančio dantim apka-
lent visus iš eilės kiaušinius, kles-
teri ant suolo, laukdamas, kol visi
sueis vidun.

— Matai gi dėl to, Vincos aleksan-
drinis mundierius da paskutiniškai
nesukrimstas kandžių, — zvėgauja
Kasčius, paskendęs garuose, kai vi-
si susėda velykaut, — ja, metų bus
jau krūva, kai anas grįžo trumpai
apkirptas iš karejyvstės...

— Tai tu man, ir nesukrutėk per
visą naktį, — stebisi Kasčiuvienė.
— Kitos moterys taj ir žnybo pa-
kinklin, anas nė krust išstovėjo prie
Kristaus grabo su šoble...

— Ir šoblė gerai užlaikyta, da gra-
žiau tvaska, negu tada, kai Vinca
atsivežė. Pala, kiek gi jau bus me-
tų...

— Da tu tik ruošėis tan tavo A-
merikan... — atsidūsta Kasčiuvienė.

— Tik jau kepurės dugnelis pašu-
tęs... — sako Kasčius.

Tan balsan Stasius lūšio akim
ima leįst tėvą, metų kalent kiauši-
nius, parausta iki ausų, kaip nu-
luptas juodalksnis, žadėjo kunigui,
kad grąžins, ir grąžino, Kasčiuvie-
nei kiaušinio kšnis iškristų iš bur-
nos, sužinojus apie kaziuolinę...

— Matai, kožnas špitolninkas, —
vėl tęsia Kasčius, — čėploja tau-
kuotom rankom... Ja žmonių dėl to
prikurmėjo...

— Ja Tunkevychia, kaip įsileįdo
sakyti... — pradeda vėl Kasčiuvienė.
— Tokį gražų pamokslą tik trečią
kart girdžiu, pirmą kartą, pala...

Stasjus atgauna žadą, praėjo de-
besis!

Narba rengias lupt sinklinį kiau-
šinį, va, pirma visą išmaus iš lukš-
tų, apjpius per pilvą, nukels abidvi
baltymo puseles, išims čielą, ne-
aptrupėjusį trynį, jam galo nėra,
kai netyčia prasiardo, paskui atsar-
giai įsidės burnon, palajkys nekrām-
tytą, kol ant gomurio ir liežuvio
pasipils smulkūs miltai, net nebeliks
kuo kvėpuot, po to susilies lipnion
košelėn, tik nereikia jos vjos vie-
nu kšniu nuryt, kad neužsikištų
stemplėj ir kad gerumas kuo ilgiau
išsilaikytų, jisai rys smulkučiais
gumulėliais, kiekvieną lėtai smagu-
riaudamas, paskui baltymo puseles
suskaldys žirnio dįdumo kruopelėm,
tokiom mažom, kad vis dėlto galima
būtų pajust gardumas, ir kramtys,
kramtys, tegu kožnas dantis para-
gauja Velykų...

Taip jis svajojo nuo Užgavų,
Gavėnui galandant peįlį, kudakuo-
jant vištom papečy, valgydamas
raugintų miltų kisielių su virtom
pupom, sprangius žirnjnius blynus,
keptus kanapių aliejų, sausūs avi-
žinius šustinius, žiaunai su žiauna
nesueinant, vis bėgant atsigert šal-
to vandens.

Ir dar kumpiui beį dešroms kve-
pian, jis gerai išdaučo į stalo kam-
pą savo sinklinio lukštą, išvelka
nuogą, kjetai virtą velykaitį, siekia
peilio... tėvas žiūri į jį, žiūri ir juo-
kias iš po riebaluotų ūsų. Narbai
suvirpa rankos, svetima jėga įbru-

ka jam burnon čielą kiaušinį, kram-
čius nekrāmčius susįgunkluoja gū-
žys, gurkšt šmurkt, ir nieko nebe-
turi burnoj, tik lūpų kraštuose pa-
silieka geltoni ūseliaj!

— Padaužausma? — sako links-
mas Stasius, godžiai leisdamas akim
kitus du Narbos kiaušinius, vieną
samaninį, o antrą — juodalksninį,
ypač šį, liepsnote liepsnojantį.

— Daužausma! — kiša jam pa-
nosėn Juza savo šieninį, visas mak-
notas, aplipęs ukštais, trynjo mil-
tais.

Stasius atstumia nuo savęs jį ir
jo kiaušinį, atsirado, matai gi dau-
žytojas, daugiau ašarų, negu nau-
dos! Ir limpa prie Narbos.

— Stasiau, pamesk! — draudžia
jį Kasčiuvienė, gerai žįnodama, kad
kaip bedaužtum, laibagaliu storaga-
lį, ar laibagaliu laibagalį, įskįls ne
jo kiaušinį, anas ilgai ėjęs moks-
lus Mykolėnuose.

Žino įr Narba, Baliokas pasakojo
apie degintą cukrų, apie smalą ir
vašką, o ir per anas Velykas patsai
taip skaudžią nukentėjęs, saldžiai
prišnekėtas...

Ir staiga, lyg kas būtų jam pa-
kėlęs ranką, trenkia savo pačiu
gražiuoju juodalksniniu į Stasjaus
laibagalį, tik tik bekyšantį iš po
nykščio, terkšteli susįlietę lukštai,
pirma suskamba kietai, paskui
klerkteli minkštai, įdubusįjam Nar-
bos laibagaly iššoksta plačiai į šo-
nus perdaužto ledo spinduliai, o
storagaliams susikibus, Narbos pra-
kaituotoj rankoj telieka gurgždan-
čių kiaučių gumulas...

Atgnjaužęs sukaitusią saują, Nar-
ba paduoda kiaušinį Stasiui ir, už-
uot pravirkęs, kaip to laukė Kasčiu-
vienė, vėjo sparnais lekia iš užus-
talės, atmezga sūpaukles, stojas
ant lentelės, pasispiria aslon, jau
siekia langus, jau jie apačioj, aukš-
tyn, aukštyn, tėvo šeškai ant kabe-
lio ima švytuoti visom uodegėlėm
kairėn, dešinėn, čia stalas, čia du-
rys, čia lubos, nutuokė Stasius, dėl
ko jam narkiai pradaužavau juod-
alksninį, aprūkus peįkaus kakta ir
koptūra virsta į vieną, į kitą šoną,
aukštyn, atleidžia įtemptus pakink-
lius, dar duoda garo, kad kiek įr
lubos, lengva krūtinėj, tiek anas ir
matęs būtų mano kiaušinį, imdamas
šlėką, tokiom ramjom akim pažiū-
rėjo, tik tik nesiekia balkių, nusto-
ja smagintis, atsisėda ant lentelės,
gajliai brūžinas į balkį virvės, sie-
noj šivirtusiais langais švysčioja
balta diena, praurščia debesys juodų
varnėnų, pusiau nudengtas stalas
dar apkrautas valgiais, jau kojos
tempias asla, rimsta tėvo šeškai.

— Eikš, ką duosiu, — sako Sta-
sius, ties savim pasįdėjęs išnars-
tytą Narbos pradaužautą kiaušinį,
išnarsytą į tris dalis, dvi baltymo
puses įr čialą trynį. — Rinkis, ką
nori iš visų trijų...

Narba nesirinktinai pasiįma trynį,
sekdamas kiekvieną Stasiaus sukrū-
tėjimą, laukdamas, kada šers per įš-
tiestą ranką, bet jinai nekliudoma
įdeda tą aukso kamuoliuką burnon,
Nukelta į 13 psl.

LEONARDAS ANDRIEKUS

Žemės sauja

Iš premijuoto rinkinio "Saulė kryžiuose"

ŽEMĖS SAUJA

Kiek tai buvo skausmo,
Kiek tai buvo meilės —
Saują žemės nešės jie išvaromi.
Ir Tave lankyti
Jie kas dieną grįžta
Lygumom, kalneliais, mariomis.

Daug pasaulio matę,
Daug vargų pakėlę,
Jie ant Tavo kelių galvas padeda,
Ir kad saują žemės
Prie širdies nešiosis
Verkdami, kartoja savo pažadą.

Pažadą kartoja,
Ir stebuklą jaučia —
Toj saujelėj žemės gimsta vasara,
Toj saujelė žemės
Jų laukai žaliuoja,
Pabaigtuvių giesmė aidi vakaras.

Ne lietūs, ne vėjas
Tau kelius nudildė —
Juos už saują žemės numylavome,
Atpažinę tavo
meilę ir galybę
Pirmo javo daigo vaiskiame žaliavime.

VIDURNAKČIAI

Tie vidunakčiai būtų per klaidūs,
Jeigu Tu nebudėtum sykiu.
Vakare palengva užsimerktų aguonos,
Ir nulenktų pavargusias galvas jurginai,
Tiktai aš negalėčiau
Kiaurą naktį sudėti akių.

Už sapnus Tau jurginai dėkoti,
Atsimerktų ugnim aguona,
Tiktai aš, niekuomet nesapnavęs,
Niekuomet anoje karalystėj nedegęs
Savo žemėj turėčiau
Klaikią naktį paversti daina.

ŽOLĖ

Rytais rasa lankas pavilgai —
Neleidi žolei be rudens nuvysti.
Kaip džiaugčiausi,
Jei ir mane paverstum smilga
Arba kmynu,
Gerasis Kristau.

Lankstyčiausi prieš tavo sostą —
Prieš Dievo sostą paprastą, medinį.
Dėkočiau Tau, kad tėviškai paglostai
Lengva ranka
Kiekvieną smilgą, kmyną.
Paliestum ir mane rugsėjo rytą
Pritvinusiais palaima savo pirštais
Gaiviau už rasą.
Ir žmonės, eidami taku, sakyti:
Žiūrėkit, kaip ramiai
Šita žolelė miršta.

POETAS LEONARDAS ANDRIEKUS

GINTARAS

Tokios tylios marios,
Tokios lengvos vilnys,
Kad galiu girdėt alsuojant sraigę
Uždarytame kiautelyje
Ir savo širdį plakant.
Tokios tylios marios,
Tokios langvos vilnys —
Panardink mane jų gelmėje,
Pavertęs gintaru.

Nusibodo vaikščioti
Klaikiame pajūry,
Lydimam, lyg kokio prakeikimo,
Firmutinio tavo santėmio,
Lopšy pridengusio man veidą.
Nusibodo vaikščioti
Klaikiame pajūry,
Nusibodo rymoti ant šių uolų
Ir laukti atmainos.

Mariose tiek saulės,
Tiek dangaus vaiskumo
Sutelkei per daugel aukso amžių,
Kol tekėjo gintaru
Palaimos žemėj girios.
Mariose tiek saulės,
Tiek dangaus vaiskumo —
Noriu būti pervertas jų gelmėje
Aštriausio spindulio.

BUDEJIMAS

Danguj užsnūsta visos žvaigždės,
Tik Tu dar, Viešpatie, budi.
Tik tavo sopulingos žaizdos
Liepsnoja rankose ir kojose
Per kiaurą naktį,
Liepsnoja perdurtoji širdy
Lyg pat aušros,
Kaip gyvos ugnys.

Budėk, budėk čia amžinai,
Kad mes galėtume ilsėtis,
Kad mūsų rūpestį linai
Uždengtų savo dangiškom blakstienom,
Ir mūsų dalią
Sapne linguotų kietis
Palaimintų naktų lopšinėmis.

Zvaigždė užsnūsta ir atbunda —
Ji mūsų balso negirdės.
Jai lino skausmas, kiekio skundas
Dėl suvėlavusios padangėje
Atgimt aušrinės
Nesugraudins širdies
Ir nesukels
Joj meilės žmogui.

Budėk, budėk čia amžinai,
Kad mes galėtume ilsėtis,
Kad mūsų rūpestį linai
Uždengtų savo dangiškom blakstienom,
Ir mūsų dalią
Sapne linguotų kietis
Palaimintų naktų lopšinėmis.

Tau rytmetys rankas ir kojas
Ugninėm lūpom išbučiuos.
Vis nebeges, įsiliepsnojęs
Nei žemėj, nei padangėje —
Įsiliepsnojęs
Nuo tavo meilės ir kančios
Nauja ugnim,
Nauja galybe.

Budėk, budėk čia amžinai,
Kad mes galėtume ilsėtis,
Kad mūsų rūpestį linai
Uždengtų savo dangiškom blakstienom,
Ir mūsų dalią
Sapne linguotų kietis
Palaimintų naktų lopšinėmis.

Solistas Jonas Vaznelis su akomp. A. Kučiūnu po vieno koncerto.
Soloist J. Vaznelis and acomp. A. Kučiūnas.

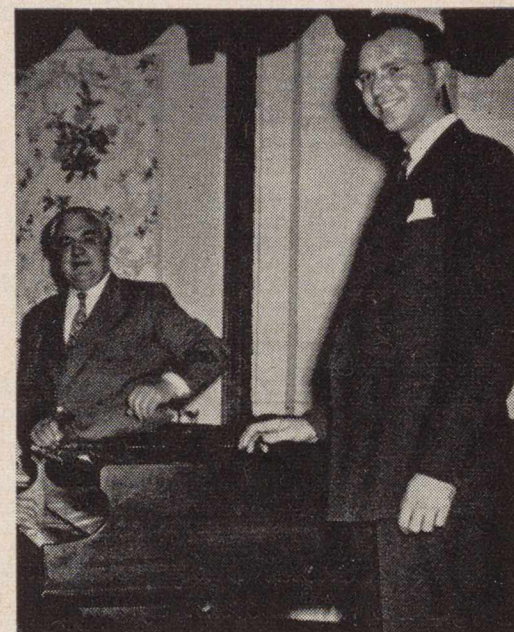
Solistas Jonas Vaznelis savo šeimoje: žmona Natalija, sūnūs: Jonas, Algimantas ir Sigitas.
Jonas Vaznelis, soloist, and members of his family.

Jonas Vaznelis (priešais dirigentą) — solistas religiniam koncerte G. Rossini oratorijos "Stabat Mater", kurį surengė Dainavos ansamblis 1951 m. Kiti solistai: O. Piežienė, S. Adomaitienė, W. Conroy. Dir. S. Sodeika.
Jonas Vaznelis (in front of conductor) in 1951 Dainava production of Rossini's oratorio Stabat Mater.

J. Vaznelis su savo dainavimo mokytoju op. sol. J. Butėnu.
J. Vaznelis and singing teacher J. Butėnas.

J. Vaznelis po spektaklio Lyric Operoj su Boris Christoff.
Vaznelis and Boris Christoff.

JONAS VAZNELIS

į pirmąsias eiles iškilęs dainininkas

Jonas Vaznelis, kaip dainininkas yra žinomas mūsų visuomenei jau visą eilę metų. Nuolat bręsdamas ir augdamas paskutiniuoju laiku jis iškilo į pirmutines eiles.

Dainingos Dzūkijos sūnus, Lietuvoje lankęs Dotnuvos žemės ūkio Akademiją, jis pradėjo studijuoti dainavimą atsidūręs Hamburge, Vakarų Vokietijoje. Jo pirmieji mokytojai buvo: V. Ivanauskas, paskutinis Valstybės Teatro direktorius prieš antrąją rusų okupaciją (mirus JAV-se, Brooklyne), mūsų operos veteranas A. Kutkus, o taip pat ir Hamburgo vokiečių profesoriai.

Atvykęs į JAV ir įsikūręs Chicagoje, J. Vaznelis pradėjo studijuoti pas mūsų operos artistą J. Butėną, kuris, daugelio dainininkų patyrimu, turi nepaprastą sugebėjimą suteikti savo mokiniams išlyginto ir natūralaus skambesio pagrindinę balso skalę. J. Butėnas ga-

li būti laikomas pagrindiniu, svarbiausiu J. Vaznelio vokaliniu mokytoju. Repertuarinį ir muzikinį išsilavinimą J. Vaznelis įgijo su A. Kučiūnu. (Paskutiniu laiku, atskirais atvejais, jis naudojasi ir Vl. Jakubėno pagalba.).

J. Vaznelio balsas malonaus tembro, vidutinio stiprumo, bet plačiai nešantis bosas, gerai valdomas per visą skalę. Joną Vaznelį kaip menininką charakterizuoja kruopštumas ir sąžiningumas, liečiantis kiekvieną detalę tiek vokaliniame, tiek muzikiniame srityje. Šios būdo ypatybės didina J. Vaznelio vertę kaip menininko. Antra vertus, praeityje jos kiek pavėlino jo platesnį išsilimą, suteikiant jam tam tikrą susivaržymo ir kuklumo viešuose pasirodymuose, ir kiek apribojant jo repertuarą. Nes J. Vaznelis, plačiai studijuodamas bosui skirtą arijų ir dainų repertuarą ilgai nesiryždavo dau-

gelį dalykų viešai atlikti, kol turėjo nors mažiausią abejonę krislį dėl tobulo visų detalių apvaldymo. Jo balsui ir muzikalumui bręstant, dainininkas tačiau vieną po kito nuimdavo tuos "draudimus" ir nustebindavo klausytojus drąsiu ir užbaigtu vis naujų atsakingų vokalių kūrinį atlikimu. Ypatingo išpūdžio padarė praeitų metų gruodžio mėnesį įvykęs Chicagoje Jono Vaznelio dainų ir arijų rečitalis, A. Kučiūnui akomponuojant, kur solistas parodė ne tik platų įvairių stilių repertuaro pažinimą bei vispusišką balso valdymą, bet ir subrendusį savim pasitikėjimą, scenišką laisvumą bei mokėjimą sudominti ir patraukti klausytojus per visą ilgą programą.

J. Vazneliui kopiant į meno viršūnės didelės reikšmės turėjo per 7 sezonus dalyvavimas Chicagos Lyric Opera chore, kur jis ne tik praktiškai susipažino su daugeliu repertuarinių operų, bet ir dalyvavo mažesnėse rolėse kaip solistas, figūruodamas solistų sąrašė Lyric Opera programose.

Dalyvavimas pirmaeilės pasauliniu mastu operos chore padarė teigiamos įtakos J. Vazneliui grynai vokalinėje srityje: jo balsas per tą laikotarpį jaučiamai subrendo ir sustiprėjo. Būti reguliariu Lyric Opera sambūrio nariu reikėjo nemažo pasiryžimo. Per visą vasarą reikėjo vakarais lankyti kukliai apmokamas repetitijas. Sezono metu 7-8 savaites choristo darbas yra patenkinamai apmokamas, bet reikalauja "pilno laiko" nereguliariomis, čia dienos, čia vakarinėmis valandomis per visas 7 savaitės dienas. J. Vazneliui reikėjo operos sezono metu išnaudoti reguliaraus fabrikinio darbo apmokamas ir neapmokamas atostogas, o jų neužtekus, kombinuoti abu darbus... kartais dirbant visą dieną įmonėje, o visą vakarą iki nakties operos spektaklyje.

Chicagos Lietuvių Operoje Jonas Vaznelis kas kartą sėkmingai atlikdavo atsakingas, ar, pagal reikalą ir vadovaujamas roles: "Rigoletto"

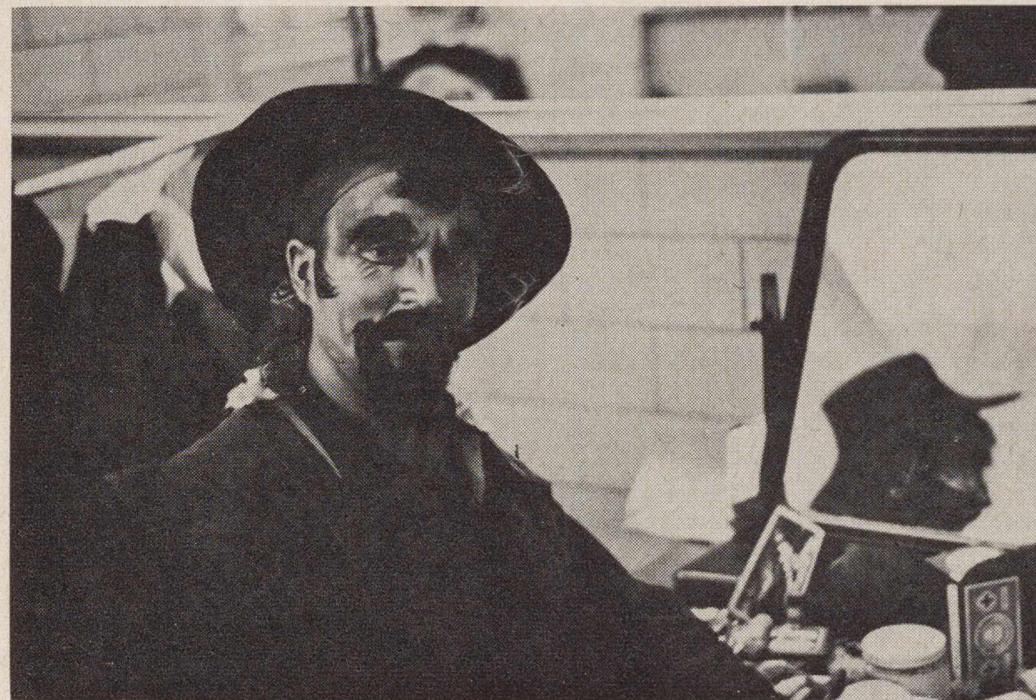
Pasiruošimo metu "Aidos" pastatymui. Jonas Vaznelis—Ramfis pačioje dešinėje. Prie piano — A. Va-

Jonas Vaznelis Mefistofelio vaidmenį "Fauste".
Vaznelis as Mephistopheles in Faust.

A. Kučiūno (sėdi II iš k.) "Vasaros Operos studijos" dalyviai: J. Vaznelis, P. Bičkienė, Klimaitė, Melas, Kripkauskienė, Stankaitytė, Peškys. (1952).

Jonas Vaznelis Sparafucile vaidmenį "Rigoletto" operoje.
Jonas Vaznelis in Rigoletto (1951).

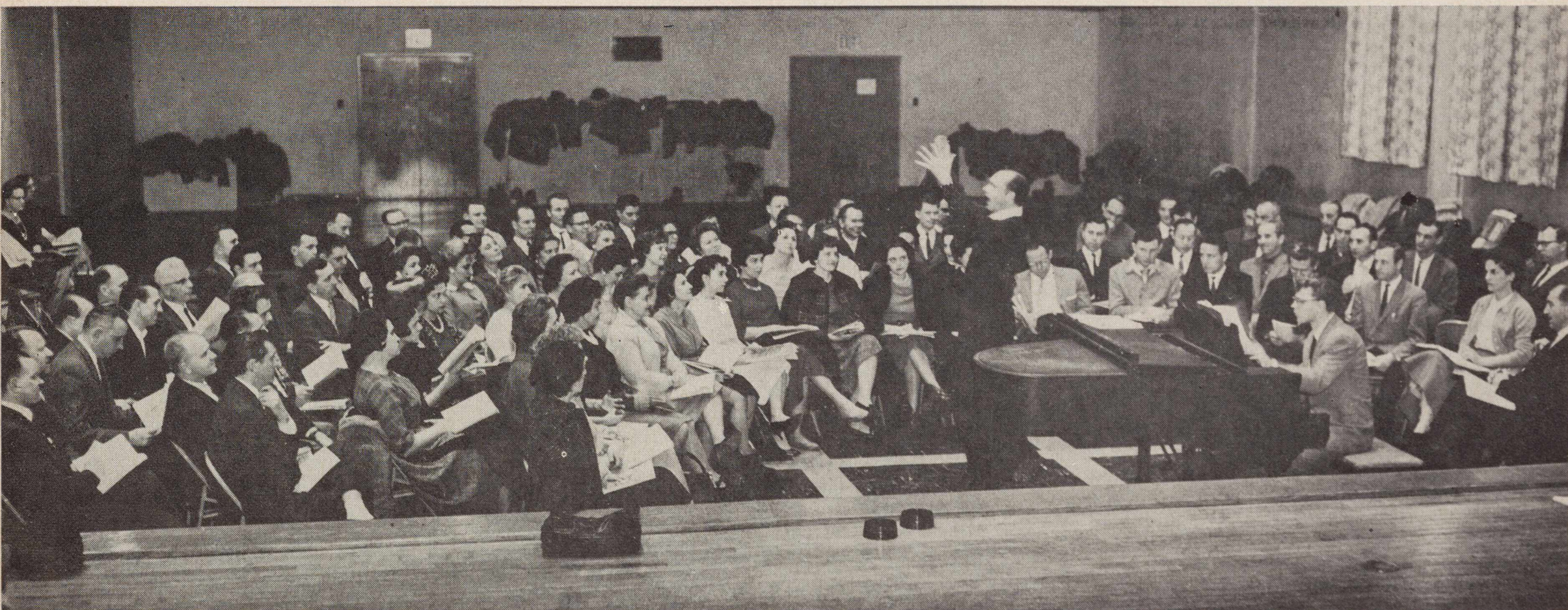

Ferrando vaidmenį op. "Trubadūras".
J. Vaznelis — Ferrando in Troubadour.

saitis. Operos dirigentas A. Kučiūnas. Solistai: Aida—D. Stankaitytė, Amonasro—A. Brazis, Amneris—A.

Stempuzienė ir deb. A. Giedraitienė, karalius—V. Liorentas, Rada-

Foto V. Juknevičius

GRAND DUKE GEDIMINAS

(1316-1341)

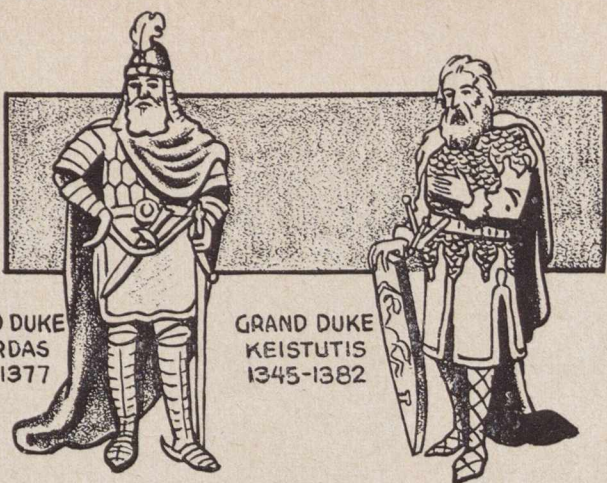
THE TRUE FOUNDER OF THE POWERFUL GRAND DUCHY. FOUNDED VILNIUS IN 1323 AND MADE IT HIS CAPITAL

GRAND DUKE JAUNUTIS
(1341-1345)

GRAND DUKE VAISVILKA
(1265-1267)
SON OF MINDAUGAS

GRAND DUKE ALGIRDAS
1345-1377

GRAND DUKE KEISTUTIS
1345-1382

ALGIRDAS AND KEISTUTIS, THE SONS OF GEDIMINAS, DIVIDED LITHUANIA BETWEEN THEMSELVES. KEISTUTIS RULED THE WEST AND ALGIRDAS, THE FOUNDER OF KAUNAS, RULED THE EAST

ALGIRDAS, IN A WAR AGAINST NOVGOROD THE GREAT, RAVAGED RUSS TERRITORY AND LITHUANIA SPREAD TO THE BLACK SEA. IN 1368 HE COMPLETELY DESTROYED THE MONGOL ARMIES ON THE LOWER DNEIPER

Puslapis iš T. Yuknis (Antano Juknio) pieštos istorijos "The Lithuanians".
A page from the cartoon book "The Lithuanians" by Tony Yuknis.

"KARTŪNŲ" PIEŠĖJAS A. JUKNIS

Vienu iš veikliausių Chicagoje gimusių lietuvių gal reikėtų laikyti Antaną Juknį (Anthony Yuknis). Jį mes matome įvairių organizacijų tarpe (Lietuvos Vyčių, Amerikos Legijono Don Varno poste ir kt.), jį užtikiname lietuvių ir amerikiečių spaudoje, jį pažįstame kaip gerą komercinį dailininką.

A. Yuknis meno srityje pradmenis gavo Lindblom aukšt. mokykloje, kur išėjo 4 metų meno kursą. Toliau studijavo amerikiečiuose populiarių kartūnų (cartoon) piešimą ir dailės meną Chicago Academy of Fine Arts ir Illinois Institute. Dar būdamas mokykloje, pradėjo piešti kartūnus šios rūšies žurnalams. Vėliau perėjęs į vienos firmos meno skyrių, piešė kartūnus įvairių kompanijų bei verslo žurnalams.

II-jo pasaulinio karo metu buvo pašauktas kariuomenėn ir čia laisvalaikiu taip pat nepamiršo savo dailės pomėgio. Jo kartūnų ir tuo laiku buvo galima užtikti laikraščiuose bei žurnaluose. Tuo metu jis dalyvavo Armed Forces League of Philadelphia suruoštame kartūnų konkurse ir laimėjo 100 dol. premiją.

Vienas iš svarbesnių šios srities jo darbų, liečiančių Lietuvą ir lietuvių, yra "kartūninė" Lietuvos istorija "The Lithuanians". Šios knygos laida buvo greitai išplatinta Amerikos mokyklose ir tokiu būdu daug amerikiečių sužinojo apie Lietuvą. Už šį darbą autorius susilaukė daug padėkos laišku iš lietuvių

Tony Yuknis (Antanas Juknis) "kartūnų" piešėjas ir žurnalistas, savo studijoje skaito LD žurnalą. Jis domisi lietuvių veikla ir pats joje dalyvauja. General of Lithuania. Foto F. Jurgaitis

ir iš amerikiečių. Prof. Kazys Pakštas savo laiške rašė: "Reikia Jus pagirti už sudarymą bei išleidimą knygelės apie lietuvių tokia populiaria kartūno forma."

Šalia meno dalykų A. Yuknis yra studijavęs ir žurnalizmą bei rašymą televizijai Northwestern un-te. Ir šioje srityje jis yra nemažai pasidarbavęs. Penkerius metus iš eilės buvo Lietuvos Vyčių organizacijos "Public Relations" komisijos pirmininku ir 4 metus redagavo (kartu su E. Šulaičiu) L. Vyčių skyrių "Draugo" dienraštyje. Yra American Legion Press Association (Amerikos Legijono spaudos draugijos) narys. Dvejus metus redagavo Amerikos Legijono Don Varno posto mėnesinį biuletinį. 1959 m. Amerikos Legijono Illinois valstybės suvažiavime už savo darbą Le-

giono spaudoje gavo specialų atžymėjimą.

A. Yuknis yra parašęs daugiau kaip 100 laiškų valdžios pareigūnams, laikraščių bei žurnalų redakcijoms, kuriuose kėlė Lietuvos bei lietuvių klausimus. Nemaža šių laiškų buvo išspausdinta Chicago Tribune, Chicago Daily News, Chicago Sun-Times, Chicago American ir kituose laikraščiuose. Taip pat jo rašinių yra buvę spausdinti ir lietuviškuose laikraščiuose bei žurnaluose: Garsė, Drauge, Vytyje ir kt.

Sekdamas spaudą, A. Yuknis turi sudaręs nemažą Lietuvą liečiančių knygų bei periodinių leidinių iškarpu rinkinį.

A. Yuknis yra vienas iš tos grupės žmonių, kurie dirba tyliai, nenorėdami didesnės reklamos bei materialinio atlyginimo. E. Š.

KAIRĖJ / LEFT — T. Yuknis rūpestingai paruošia "kartūnų" piešinius.

After completing some cartoons T. Yuknis cheerfully cleans the artwork up. Foto F. Jurgaitis

DEŠINĖJ / RIGHT — Pas dailininką lankosi konsulas P. Daužvardis.

T. Yuknis shows original Captive Nations cartoon, autographed by cartoonist Carey Orr of the Chicago Tribune, to Dr. P. Daužvardis Consul T. Yuknis takes time out to read Lithuanian Days magazine.

KNYGOS IR AUTORIAI

Vladas Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS. Jo gyvenimas ir darbai. Detroit, Mich. 1962. 384 psl.

Ši knyga — tai žymaus Amerikos lietuvių kunigo Antano Miluko (1871.VI.13 — 1943. III.19) biografinė. A. Milukas buvo ne vien uolus kunigas, bet ir karštas, aktyvus Lietuvos patriotas; savo meilę lietuvių tautai jis reiškė publicistine, redaktorine ir leidykline veikla ir svarbiais lietuvių tautai momentais — politine propaganda ir masiškai organizuotomis peticijomis. V. Mingėlos knygos gale pateiktas A. Miluko išleistų knygų sąrašas — 190 leidinių! Matyt, A. Miluko laikais lietuviškos knygos buvo skaitomos, nes kitaip tik stambus milijonierius tegalėtų tiek knygų išleisti ir dykai jas išdalinti. Kun. A. Milukas savo pajamas dėjo į knygų ledimą, bet jo pajamų anaipol nebūtų užtekę tiekai knygų išleisti ir dykai išdalinti, jei publika nebūtų jų pirkus.

Nemaža jo leidinių ėjo iš Amerikos į Lietuvą nelegaliais ir vėliau legaliais keliais. A. Milukas buvo ne vien knygų leidėjas, bet ir daugelio jų autorius: savo parašytomis ir išleistomis knygomis jis skleidė Dievo žodį, stiprino savo tautiečių tikėjimą ir gaivino, ugdė jų lietuvišką susipratimą, propagavo Lietuvos valstybės atstatymą.

VI. Mingėla savo puikiai išleista knyga pagerbė didelį lietuvių, pasiaukojusį Kat. Bažnyčiai ir savo tautai žmogų. Knyga yra solidus paminklas kun. Antanui Milukui.

Knygos autorius ilgai ir atsidėjęs studijavo A. Miluko gyvenimą ir jo darbus, kol ši knyga išvydo viešumą. Ją išleido monografijos leidimo talkininkai — garbės mecenatai, mecenatai, rėmėjai ir prenumeratoriai.

VI. Mingėla daugiausia dėmesio kreipė į A. Miluką, kaip lietuvių patriotą, lietuvių švietėją, nepailstamą kovotoją dėl Lietuvos valstybės atstatymo, bet galima būtų antrą knygą apie Miluką paršyti, kurios svario centrą sudarytų jo religinė veikla.

Kun. dr. T. Žiūraičio žodžiais tariant, tėvynės meilė yra religinė dorybė, kurios atmetimas būtų gyve-

nimo pilnumo sugriovimas. Katalikų Bažnyčia ne tarptautinė, bet ant-tautinė — visuotinė. Ji visuotinė paskirtimi, kad visos tautos būtų išganytos, ji yra tautinė savo reiškimosi forma, kad kiekviena tauta savo būdu ir papročiais, savomis kojomis išganyman keliautų (88 p.).

VI. Mingėla su nuoširdžia meile studijavo ir interpretavo kun. A. Miluko gyvenimo eigą ir veiklą. Jo knygoje dažnai jaučiamas beletristinis ir net sentimentalus stilius, dėl to kai kur knygos skaitytojas pasigenda logiško minties aiškumo. Štai, pav., Mingėlai darosi koktu, kad kun. A. Miluko veiklos metu grubiai buvo kovota su šliupu ir šliuptarniais (240 p.). Mums atrodo, kad ne Milukas, o J. Šliupas davė nemandagios, grubios idėjinės kovos pavyzdį. Kai šliupas nesi-skaitė su žodžiais ir vulgariai atakavo katalikybę ir kunigus ir net siūlė smurtą prieš katalikų kunigus, tad ir kun. Milukas ir kiti kunigai gynė savo idėjas irgi ne visai mandagiai. 300 puslapyje VI. Mingėla konstatuoja, kad kun. V. Milukas buvo "didelio masto tolerantas" ir 326 psl. "retai sutinkamas tolerancijos žmogus". Iš vienos pusės nemandagus kovotojas su šliupu ir šliupininkais, iš antros pusės "didelio masto tolerantas". Pirmasis teigimas nesuderinamas su antruoju.

Tolerancija yra dorybė tik tam tikrais atvejais ir iki tam tikro laipsnio, o "didelio masto tolerancija" gali reikšti abejingumą gėriui ir blogiui, o tai jau ne dorybė, bet yda. Nihilistui nėra esminio skirtumo tarp gėrio ir blogio, ir nihilistas turėtų būti "plataus masto tolerantas", nors praktiškai jis toks nebūna. F. Dostojevskis prasmingai pasakė, kad Dievas su velniu grumiasi, o žmogaus širdis yra tų grumtynių laukas. Nuošaliai laikytis tų "grumtynių" atžvilgio nėra katalikiška, nes Kristus pasakė, kad Jis ne taiką, o kalavią atnešė į žemę. Kas kita yra politinių partijų koalicijos, kai to reikalauja tautos ar valstybės gerovė, tuomet "plataus masto tolerancija" gali būti reikalinga. Su karingu ir vulgarišku J. Šliupo ateizmu katalikams nebuvo joks kompromisas, jokia "koalicija" reikalinga, tad ir "didelio masto tolerancija" nebuvo tikslinga.

210 psl. VI. Mingėla patetiškai klausia: "Argi tarp raudonųjų okupantų paniekos viskam, kas lietuviška, galės išlikti tikroji lietuviybės dvasia?" Visų pirma autorius priel. "tarp" pavartojo negramatiškai ir nepaaiškino, kas ta "tikroji lietuviybės dvasia". Iš konteksto prašosi išvada, katalikas A. Milukas ir ateistas dr. J. Šliupas atstovavo "tikrai lietuviybės dvasiai", o V. Kapsukas-Mickevičius, Justas Paleckis ir Antanas Sniečkus — tai netikri lietuviai, nors jie mieliai lietuviškai šneka ir jų diriguojamas jaunimas savo tarpe kalbasi lietuviškai. Šliupas gyrėsi, kad lietuviai komunistai — tai jo mokiniai; jis juos išmokęs tikro ateizmo ir revoliucinės nuotikos. Jei taip, tad neaišku, kodėl VI. Mingėla dr. J. Šliupą ir šliupininkus laiko tikraisiais lietuviais, o V. Kapsuką, J. Paleckį, A. Sniečkų — netikraisiais. J. Šliupas nebuvo geresnis ateistas už V. Kapsuką, ir šliupo globotinis ex-kunigas V. Dembskis nebuvo geresnis už A. Sniečkus globotinį J. Ragauską,

LRD 1960/61 M. PREMIJOS

Įvertintas pernykščių dvejų metų literatūrinis derlius: L. R. Dr. juries komisija, kurią sudarė J. Brazaitis, pirm., P. Jurkus, sekr., ir nariai — A. Landsbergis, K. Ostrauskas, L. Žitkevičius, paskyrė 1960/61 metų premijas: Leonardui Andriekui už poezijos rinkinį SAULĖ KRYŽIUOSE ir Pulgiui Andriuišui už apysaką ROJAUS VARTAI.

Leonardas Andriekus, neseniai debiutavęs brandžiu rinkiniu "Atviros marios" (kurios buvo patekę į finalinį balsavimą dėl 1955 m. premijos) yra šviesi žvaigždė mūsų naujosios poezijos parnase. Rinkinį "Saulė kryžiuose" kritika sutiko kaip puikios meninės formos ir tyros religinės minties kūrinį, kuris visas iš tiesų yra tarsi nenutrūkstama kantata Dievo garbei, lietuviškos žemės adoravimui ir žmogaus meditacijai. L. Andriekaus pozicija spindi tyrųjų Amžinybės versmių atšvaistomis. Savo pradmenimis ji siekia lietuviškos žemės džiaugsmo ir skausmo gelmių, savo ekstazėje — žydi saulėto Kryžiaus didybe ir pergale. Savo poezijoje Andriekus sujungia Vienažindžio žmogaus — saujelės dūmų — ilgesio "dangaus rūmų" ir Putino Rūpintojėlio, žmogaus dūsavimų atprašyto iš dangaus, budėjimų prasmę.

L. Andriekus gyvenime yra pranciškonas vienuolis kunigas, Brooklynėje kukliai einąs vienuolino vedėjo pareigas. Romoje baigęs aukštųjų bažnytinės teisės mokslus daktaro laipsniu, daugiau panašus ne į bažnyčios daktarą, bet į poetą šv. Pranciškų, nepaprastai švelnaus būdo, kilnios sielos ir didelis modernaus meno mylėtojas, mūsų menininkų rėmėjas. Atrodo, kad jo iniciatyva Pranciškonų vienuolynas metai iš metų turtėja kaip didžiųjų šio meto lietuviško meno turtų lobynas.

Pulgis Andriuišis savo vaikystės apysakoje "Rojaus vartai" su dievadirbio kruopštumu surankioja ir sudeda atsiminimuose atgijusias detales, iškalbėdamas visa tai kažkokio gaudumo persunktu kameriniu

jautrumu ir kruopštumu. Paparastas kasdieninis kaimo vaizdas ir žmogus šioje Andriuišio apysakoje nušvinta gaiviomis, negėstančiomis spalvomis. Originali sakinių konstrukcija, sekanti veikėjo mintį, tvirta kompozicija, turtingas žodynas iškelia šią apysaką į pirmą geriausių Andriuišio raštų vietą. Šalia fotografinio-realistinio žemaitės kaimo vaizdo Andriuišio apysaka stoja kaip meninis vitražinio realizmo paveikslas. (jb)

— Bal. 29 Brooklynėje surengta premijų įteikimo šventė ir literatūros vakaras.

Premijos dydis — \$500. Abi premijas LRD surinko iš visuomenės aukų būdu.

NAUJOS KNYGOS

Rinktinė. Nr. 8. 1961. 80 ps. Kaina: NKK nariams \$0.50, nenariams \$0.75. Nidos Knygų klubo leidinys, 1, Ladbroke Gds., London, W. 11, England.

Tai mėginimas sukurti lietuvišką Readers Digest — Perspausdinami įvairūs straipsniai bei rašiniai iš laisvojo pasaulio lietuvių laikraščių. Šiame numeryje, pav., medžiaga išspausdinta tokiuose skyriuose: Bočių žemės paveikslas, Iškiliųjų žmonių, Lietuviškos kultūros puslapiuose.

Irena Joerg, Laimės ieškotojai. Novelės. Nidos Knygų klubo leidinys, Nr. 36. 1962. 262 psl. Nidos Knygų klubo leidinys, Nr. 36, 1962. 1-2, Ladbroke Gardens, London, W. 11, Gr. Britain. Minkštais viršeliais — NKK nariams \$1, nenariams \$1.50.

Turinys: Auksinės sagos, Kelionė į Ameriką, Baily's, Laimės ieškotojai, Pergalė, Vengriška Madona, Dainė.

VI. Mingėla, Kun. Antanas Milukas. Jo gyvenimas ir darbai. 384 ps. Gausiai iliustruota foto nuotraukomis, faksimilėmis ir dokumentais. Lietuvių visuomenės aukomis išleido kun. A. Miluko monografijai leisti komitetas, Detroit, Mich. 1962. Dedikacija ir viršelio aplankas dail. J. Juodžio.

VELYKAIČIAI / P. Andriuišis

pradžioj jis paguli ramjai po liežuviu, paskui ima vartytis... ne, jau ši sykį Narba nebus kvailas!

— O tu ką imsi? — sako Stasius Juzai, kuris visa tai stebėjo atvėpusia burna, apskėtęs rankom kalną lukštų, dar aplipusių baltymu, sakytum, juos norėtų pasilįkti kitai die-nai, kada pasilsės atšipe dantys.

— Il man? — džiaugsmingai susunka jis, atitraukęs rankas nuo savo pražudytų brangenybų krūvos. — Ai, tėt, il man duoda! — pagriebęs baltymo pusele, šaukia Kasčiui, atsišliejusiam krūktasuolėj.

— Sūpaukitės, vaikai, — sako pakilęs nuo stalo, ejdamas prigult, — tik nedūkit! Nenuverskit man pirkios, kad rašč ats'kėlės...

— Šiandien jūsų kėkaunės! — sako Stasius, užuot ėjęs gult, kraunas užantin kjaušinius ir išeina, atšilai-me prasilenkia su Balioku, iš įpratimo kelis žingsnius jį pasivykėja, paskui veda padaužaut, pakalena į dantis velykaitį, nieko nepešęs, vėl įsikiša ir tik tada išsuka ulytkelin, aišku, į Mykolėnus pranešt apie kepurę, šmaikštus kaip varnėnas, pakreipęs į šoną juodą kašketą, nusišveitęs batų aulus.

KNYGOS APLANKAS

Piešė dail. Jurgis Juodis

J. Gobis

Aida — Danutė Stankaitytė ir Radames — Stasys Baras III veiksmo Nilo scenoje "Aidos" operoje, kurią Chicagoj pastatė Chicagos Lietuvių Opera.
Danutė Stankaitytė and Stasys Baras in Aida.

Jonas Vaznelis — vyriausias Egipto žynys Ramfis "Aidos" pastatyme.
Jonas Vaznelis as Ramfis in Aida.

'AIDA'

1962 m. bal. 1, 7, 14 ir 15 d. lietuviškai pastatė Chicagos Lietuvių Opera.
Visos nuotraukos V. Juknevičiaus

Alvina Giedraitienė, debiutavusi Amneris rolėje "Aidoje" balandžio 15 d.
Alvina Giedraitienė as Amneris in Aida.

Danutė Stankaitytė titulinės partijos vaidmenyje, kurią ji atliko "Aidos" operos pastatyme Chicagoj bal. 1, 7, 14 ir 15.
Danutė Stankaitytė in title role of Aida.

NAUJAS CHICAGOS LIETUVIŲ OPEROS LAIMĖJIMAS

CHICAGOS LIETUVIŲ OPEROS Verdi "Aidos" pastatymo II veiksmo generalinė repeticija.
Triumfo scenoje — egiptie-

čių minia, karininkai, kariai, etiopai vergai ir faktiškieji Egipto valdytojai kunigai arba žyniai. Priekyje — Etiopijos karalius Amonasro — Al-

girdas Brazis, Aida — Danutė Stankaitytė, karo vadas Radames — Stasys Baras, Egipto karalaitė Amneris — Aldona Stempužienė, Egipto karalius

— Valentinas Liorentas, vyriausias žynys Ramfis — Jonas Vaznelis.
Dekoracijos — dail. V. Virkau.

"Aidos" premjera buvo balandžio 1 d. Maria High School Auditorijoje, Chicaguje. Pasisekimas nepaprastas. Be numatytų dar dviejų pa-

statymų bal. 7 ir 15 pridėta dar vienas pastatymas bal. 14. Triumfal scene from Verdi's Aida, presented by Lithuanian Opera in Chicago.

Vienas šauniųjų lietuviškos Chicagos pasididžiavimų yra operos pastatymas. Ne kiekviena kita, o tikriau sakant, gal nė viena kita lietuvių kolonija to padaryti negalėtų. Šių metų "Aidos" pastatyme dalyvavo beveik visi čikagiškiai, išskyrus vieną viešnią solistę A. Stempužienę iš Clevelando. Čikaga išsiaugino tokį jaunų talentingų dainininkų ir

dainininkų sąstatą, kad ir didesnei operai pastatyti jai nebesusidaro nenugalimų vokalinų problemų. Bestatydami kelintą operą, čikagiškiai muzikos meno žmonės pamatė, kad nepakanka atsitiktinio tam atvejui jėgų sutelkimo, kad reikalinga nuolatinė administracija, kuri neštų visą organizacinę ir finansinę Nukelta į sekantį psl.

"AIDA" CHICAGOJ...

Atkelta iš 15 psl.

naštą. (O pastaroji nėra menka — "Aidos" pastatymas kaštavo apie \$22,200.00!).

Įkurta Chicago Lietuvos Opera, kurios administracija sudaro: V. Radžius — pirm. ir M. Momkienė, V. Momkus ir V. Stropus — vicepirmininkai. Kitų narių tarpe yra: K. Skaisgiris, V. Juška, V. Kupcikevičius, A. Trinkūnas, S. Džiugienė.

Kadangi iki šiolei operos pastatymai dar nedavė finansinio pelno (išskyrus moralinį), tai kiekvienam naujam pastatymui tenka rengtis beveik iš naujo — ieškoti mecenatų bent pirmosioms išlaidoms padengti. Be nuolatinio operos globėjų Marijos ir Antano Rudžių, atsiranda visa eilė asmenų, kurie operos pastatymus paremia po kelis šimtus ar po keleta dešimčių dolerių.

Nors iki šiolei visuomenėje netrūko entuziazmo, bet operai reguliarijant ir stiprėjant, laikas pagalvoti ir apie Operos Fondą ar ką panašaus, kad vieną kartą netektų atsisototi prieš dilemą...

"Aidos" pastatyti 4 spektakliai Marijos High School auditorijoje, kuri visus kartus buvo pilnutėlė lietuvių iš Chicago ir artimesnių bei tolimųjų kolonijų. Lietuvių visuomenė bei spauda operą sutiko ir palydėjo su didžiausiu entuziazmu.

Štai keletas balsų apie pastatymą ir solistus.

V. Ramojus "Darbininke" (bal 20 d.): "Po sunkiosios Aidos spektaklių publika priėjo beveik vienodos išvados, kad Aidos spektakliai buvo patys geriausi iš visų pastatytų operų lietuvių kalba paskutinių šešerių metų bėgyje.

Ypač įspūdingai Aidoje sužibėjo chorai, jų ansamblinis dainavimas. Didžios pagarbos ir visuotino muzikos kritikų pripažinimo susilaukė operos dirigentas A. Kučiūnas.

D. Stankaitytė, St. Baras, Ald. Stempuzienė, Al. Brazis ir J. Vaznelis — buvo tie poliai, kurie davė Aidos spektaklių vokalinių grožių, vientisumą ir darnumą, šalia labai įspūdingo choro dainavimo. N. Linkevičiūtė, K. Bartulienė, V. Liorentas ir J. Savrimavičius parodė, kokios reikšmingos yra antrajilės partijos, kada jos atliekamos, atidavus talentą ir ilgą valandų darbą."

Daug darbo įdėjo parengiant chorų chormeisteriai A. Stephens, A. Gečas ir F. Strolia. Chorių buvo arti 100. Baletą sudarė S. Velbasio (8 asm.) ir amerikiečių (10) šokėjai. Statistų buvo apie 40. Viso scenon išvesta apie 150 asmenų. Režisavo K. Oželis. Iš vien lietuvių buvo tik orkestras (apie 30 asm.).

Muzikos kritikas B. Chomskis (Drauge, bal. 21 d.) rašo, kad A. Kučiūnas "pasirodė Aidoje su tikra muzikos ambicija ir jos kultūra". Chorai skambėjo švariai, galingai, kiekvienoje scenoje pagal nuotaiką.

O štai keletas žodžių apie "operos stulpus", kaip pagrindinius dainininkus pavadino buv. operos solistė I. Motiekaitienė:

"Prisimenant kitus operų pastatymus Chicagoje — labiausiai pažengęs **Stasys Baras**. Premjeroj jis dainavo Radames, Egipto karo herojaus rolę. Buvo regima jo sąžiningas partijos paruošimas, įsigyvenimas į vaidmenį, gera dikcija, spalvingai dainuojamas teksto žodis, paryškintas logiškai santūriais gestais... Labai tinkamą jo dramatiniam tenorui Radames rolę jis išdainavo su gerai valdomu balsu, drąsiai pereidamas nuo aukščiausių

dramatinių momentų iki švelniausių gaidų skambėjimo, tačiau leikiančio ir girdimo salės tolumoj... Baras per ištisą ilgą rolę nerodė balso pavargimo žymių, bet atvirkščiai: balso kilimą ir gerėjimą iki paskutinės uždangos."

"Padaręs pažangą ir **Jonas Vaznelis**, vyriausio žynio Ramfio rolėje. Jis labai tiko šiai rolei. Atrodė, kad beveik be pastangų jo vaizduojamas dvasiškių 'princas' skambėjo įtikinančia didybe ir rimtimi, kuriai stilingo svorio teikė aiški Vaznelio tarsena ir gerai valdomas balsas."

"Maloni staigmena buvo **Valentino Liorento** vaizduojamas Egipto karalius. Šioj nedidelėj partijoje Valentinio balsas skambėjo aiškiai, maloniai, su gera dikcija."

"**Danutė Stankaitytė** pildė pagrindinę — Aidos rolę. Ji savo partiją išdainavo malonaus tembro, sušvelnėjusiu balsu. Ypač gražiai praskambėjo kai kurių vietų piano gaidos."

Panašiai Stankaitytę vertina ir B. Chomskis, tarp kitko sakydamas, kad ji "suprato savo grandiozinį uždavinį ir jo atsakomybę. Jos gražaus tembro balsas ir gera technika leido jai atskleisti Aidos jausmų galingumą, dvasinio moters pasaulio turtingumą bei muzikos grožį."

Tas pas kritikas, pabrėždamas, kad "Amneris nėra tikrasis **Aldonos Stempuzienės** balso charakteris," sako: "tačiau jai pasisekė savo balso lankstumu išgauti panašius Amneris bruožus." Gi I. Motiekaitienė pastebi, kad "Stempuzienė žengė scenon gerai pasiruošusi. Jos dėkinaga, inteligentiška, grakšti, kaip aktorės, išvaizda atrodė labai tinkama Amneris vaidmeniui."

Abu cituoti kritikai, sutardami dėl **Algirdo Brazio** puikaus balso ir geros vaidybos, turėjo deja pasakyti dėl neišmoktos partijos. I. Motiekaitienė tarp kitko dar iškelia opų, bet ne vienam čia augusiam dainininkui minusą — netaisyklingą lietuvių kalbos tarimą ("Amonasro rolėje buvo girdima 'norėjau žiūt'). Muzikos mene netaisyklingas žodžio tarimas gali sugadinti ir gražiausio balso partiją.

"Pagirtini chorai! Jie puikiai laikėsi painiose 'tutti' scenose, momentais parodydami profesionalinių chorų kristalinio skambėjimo. Gražiai dainavo moterų choras laukimo scenoj. Išimtinai gerai skambėjo žynių giesmės šventyklose, užkulisiuos ir teismo scenoj". (I. Motiekaitienė, Draugas, bal. 21 d.).

Ar reikia Alto reformų...

Atkelta iš 6 psl.

Nereikia aiškinti, kad daugumas tų minėtų sambūrių yra daug laiku įnešę gražius įnašus lietuvybei ir Lietuvos nepriklausomybei. Bet tai yra jų istorija. Laikas aplinkybes pakeitė ir ne vienai jų, matyti, atsirado svarbesnių rūpesčių ir rūpestėlių tiek, kad ALT reikalais jos nebesidomi ar nebesugeba domėtis. Tai liudija ir tas faktas, kad kartą jų deleguotieji užsisėdėjo per 20 metų, nelyginant būtų pamiršti.

Niekad nėra gerai, jei ir nuolat perrenkami asmenys kokioje nors organizacijoje toj pačioj vietoj taip

ilgai užsibūna. Gi visai negerai, jei patys save pasidaro nebepakeičiamais. Argi netaip yra?

Mano manymu, ALT sudarytina rinkimų keliu. Nariai turi būti renkami tiesioginiu ir slaptu balsavimu trejiems metams.

Nūdieniniu svarbiausiu uždaviniu yra Lietuvos laisvinimas. Tautos laisvinimo kovai visi lietuviai vieningai pritaria ir yra visai vieningi. Tat juos ir nederėtų skaldyti ir varuoti į vieną ar į kitą srovę.

Į tuos, kurie niekad nepritarė ir nepritaria Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei, nekreiptinas dėmesys, kokia srove jie plaukia. Tačiau vieno akylai žiūrėtina, — kad nebūtų prileisti prie Tautos šventųjų dalykų.

Petras Pamataitis
Los Angeles

Manding jau pats anketos iškėlimo faktas, ar Alte reikalingos reformos, kalba už reformas.

Ar reformos reikalingumą Alte iššaukė tas nevisai sklandus ir gal nelabai kultūringas būdas, sudarant vyksimos pas Valstybės Prezidentą delegacijos sąrašą, ar tai tik "paskutinis lašas" visuomenės pakantumo orbitoje, gal tektų pasiginčyti.

Sakoma, kad pasauly nieko nėra amžino, o tuo labiau visuomeniniuose susigrupavimuose bei jų atstovybėse. Kai politinis darbas dirbamas eilę metų be jokios atvangos bei permainingos, teoretikų manymu, darbas išsigimsta, nejučiomis pavirsta oligarchine diktatūra. Mat, anot to seno rusų posakio: Ilgas buvimas valdžioje apsvaigina... Žmonės nebenori matyti ir nebemato savo klaidų, o visuomenė visuomet buvo godi kitų silpnąsias vietas greit pastebėti ir dėl jų pareikšti savo pasipiktinimą...

Jau nebe nuo dabar buvo pastebėta, kad vadinamasis Alto vykdomasis komitetas gerokai yra pavargęs, išsisėmęs, išblėsęs, kad ir buvo laikas, kai jis vienintelis buvo pavergtos Lietuvos balsas J.A. Valskybių aukštajam aeropage.

Ar Altas savo pareigą jau atliko ir nebereikalingas? Ne, ir ne vieną kartą ne! Jis buvo ir yra reikalingas, bet ir atsinaujinimo reikalingas, kaip reikalinga žmogui dažniau pakeisti savo apdarą, nes jis susinešioja, gerokai apsitrina, prakaitu pramirksta.

Kodėl mūsų spaudoje sukelta tokia "rūsti diena" dėl Alto? Tik ne tam, kaip kad neteisingai tvirtina "Naujienose" dr. P. Grigaitis, kad norima Altą sugriauti!? Ne, niekas nesikesina griauti, bet visi vienan balsan šaukia: Praverkite langus, įsileiskite gyno oro, žodžiu, atsinaujinkite. Padarykite savo iniciatyva, nelaukite, kad, vieton jums deramos padėkos ir pagarbos, žmonės nepradėtų šalin nususukti. Tai niekam iš to nebus naudos, o juo mažiau pavergtai Tėvynei!

Ar bevarta priminti, kad daugiausia visuomenės dėkingumo pelnosi tas artistas, kuris pats laiku susipranta nuo scenos pasitraukti...

Šiuo metu svarbu tik vienas klausimas, ar Alto vykdomasis komitetas susipras ir ar sugebės savo vietas užleisti jaunesnėms jėgoms, laikantis tų pačių dėsnių, kaip kad jis pats susikūrė.

Prašykim Dievą, kad viskas įvyktų be didesnių trinumų, vadinas, be moralinio nuostolio pasitraukiantiems iš Alto vykdomojo komiteto nariams, ir tuo pačiu be didesnės žalos pačiam mūsų Tėvynės vadavimo reikalui.

Dr. P. Mačiulis

Chicago, Ill.

ANTANAS F. SKIRIUS

REAL ESTATE — TAX SERVICE
INSURANCE

Kreipkitės telefonu NO 4-2919

arba įstaigoje

4366 Sunset Blvd., Hollywood 29,
Calif.

P. V. RAULINAITIS

Real Estate-Insurance-Tax Returns

Notaro darbai; namų ir automobilių apdraudos; mokesčių apskaičiavimas; tarpininkavimas namus perkant ir parduodant; dokumentų vertimas.

NO 2-5433, Los Angeles 27, Calif.

Res.: 1972 N. Commonwealth Ave.

Linkėjimai

taupytojams ir skolintojams

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N

B. R. PIETKIEWICH,

President

2555 W. 47th St., Chicago 32, Ill.

ALFRED'S JEWELRY

Savininkas *Alfredas Manovas*

Naujoje krautuvėje

rasite gerą pasirinkimą visų rūšių — rankinių, sieninių ir kt. — laikrodžių, žinomiausių firmų, kaip HAMILTON IR ZODIAK.

Importuoti deimantiniai žiedai ir įvairūs auksiniai bei sidabriniai dalykai, tinkami švenčių dovanoms.

Naujas adresas:

2713 W. Manchester Avenue
INGLEWOOD, Calif. PL 9-8037

Atvykus į Kaliforniją, kviečiame

BEACON MOTOR HOTEL

Close to
Beach, Westwood, Beverly Hills
& Hollywood

3020 Wilshire Blvd. Santa Monica,
California

A very nice Motor Hotel. All rooms have tub and shower baths and vented heat. Television and radio in every room free.

Five minutes from Pacific Ocean beaches. 30 minutes from Downtown Los Angeles. Restaurant adjoining Hotel.

Reduced Winter rates
and Weekly-Monthly Available
(Oct. 1 to May 1)

EXbruck 4-9144 EX 4-2986

Mr. & Mrs. Luksis-Owners & Mgrs

CHRIS T. TASULIS Jr., O. D.

Adult and Child Eye Care
General Orthoptics
Contact Lenses

8414 Eight Avenue
Corner of 84th & Crenshaw
INGLEWOOD 4, CALIF.

PLasant 3-2533

HELEN'S HOUSE OF BEAUTY

New Address:

HELEN MOCKUS

5265 Fountain Ave.

HOLLYWOOD California

New Telephone: NOrmandv 5.3351

CLEM'S MARKETS

● Puikios lenkiškos dešros, šviežiai namuos gamintos.

● Importuoti lenkiški kumpiai.

● Įvairiausi mėsos ir maisto produktai.

Galima užsisakyti mažesniais arba didesniais kiekiais, piknikams, bankietams, vakarieniems.

Clem's Markets jau keletas metų patarnauja Los Angeles ir apylinkės lietuviams.

Šiuo laiku turime tikro lietuviško sūrio, gaminto Andriulio ūkyje.

3002 W. Florence ● PL. 95058
7529 S. Normandie ● PL. 3-9676

Clem Taberski, savininkas

DARBININKAS

Lietuvių katalikų laikraštis,
išeinąs du kartus savaitėje.

Duoda išsamias pasaulinių įvykių
ir lietuvių visuomeninės veiklos
apžvalgas.

Laikosi tvirto ir griežto
nusistatymo kovoje už Lietuvos
laisvę.

REDAKCIJĄ SUDARO

Juozas Brazaitis,
kun. Vikt. Dabušis, Paulius Jurkus,
Simas Sužiedėlis.

Leidžia lietuviai pranciškonai.

ADRESAS

910 Willoughby Ave., Brooklyn 21,
N. Y.

Metams tik \$6.

Naujiems skaitytojams pirmais metais — \$5.

Susipažinimui dvi savaites siunčiamas nemokamai.

PAKEITĘ ADRESĄ,

neužmirškite pranešti LD leidyklai.

SOVIETINĖ REALYBĖ OKUPUOTOJE LIETUVOJE PRO SATYRINĘ PRIZMĘ

Didžiausias kuriozas

Ši satyra paimta ne iš juokų laikraščio, bet iš "politinio-visuomeninio ir literatūrinio žurnalo" "Švyturio". Satyros autorė — Vyt. Žilinskaitė yra poetė ir humoristė. Kaip matyti, jos humoras griebia už skaudžių komunistinės santvarkos vietų. Žinoma, ji negali atvirai kaltinti Kremliaus bosų, bet argi nematyti, ką simbolizuoja "Didysis Organizatorius"?

Sudūmojo vieno didelio miesto organizatoriai surengti nepaprastą masinę priemonę. Priemonę, kuri net nebuvo užplanuota jų masinių priemonių plane. Jie nutarė sukviešti visus miesto piliečius į masinį konkursą.

Šalta ir vėjuotą popietę (kokios visada pasitaiko, kai vyksta masinės priemonės atvirame ore) prie Festivalio kalno pareigingai suplaukė didžiulė minia. Organizatoriai beviltiškai skėsčiojo rankomis, negalėdami suskaičiuoti esančių ir nesančių. O pats vyriausias Organizatorius užlipo ant kalno šlaito, labai patenkintas apžvelgė gausius viršplaninės priemonės dalyvius ir pro mikrofoną kreipėsi į juos.

— Brangūs piliečiai! Mes sukvietėme jus į nepaprastą konkursą. Mes norėtume, kad jūs papasakotumėt patį neįtikimiausią, patį keisčiausią įvykį iš miesto gyvenimo. Tam, kuris papasakos didžiausią kuriozą, mes paskirsime stambią premiją!

Ir sužūrė, subangavo minia. Žmonės ėmė šnabždėti, galvoti, krapštyti pakaušius. Žurnalistai dūmė į namus pavartyti blonknotus. Keletas studentų ėmė jėga veržtis į miesto archyvus. Meškeriotojai ir medžiotojai gudriai mirksėjo vieni kitiems.

Pagaliau į priekį išėjo viena namų šeimininkė. Prisiartinę prie mikrofono ir, lepdama iš juoko, tarė: — Mano kaimynė, auro. Ji ten stovi, vietoj viščiuko išvirė mazgotę!

Ir ji su visom smulkmenom ėmė šviesti šį įvykį, o paskui dar ilgai raitėsi iš juoko, įsitvėrusi į mikrofono kamieną.

— Užteks, — nustojo kantrybės didysis Organizatorius. — Toliau!

Toliau iš minios atsiskyrė dar vienas žmogus.

— Aš, — pasakė jis, — nusipirkau kepaliuką duonos Ir jame radau įkeptą mėtinę dantų pastą. Suvalgęs duoną, išsivaliau dantis.

Niekas net nešyptelėjo.

— Būna, būna, — sausai tarė Organizatorius. — Dar kartą paaiškinsiu, — kreipėsi jis į minią. — Pasakokite tokį faktą, kurį išgirdę, patys sušuktumėte: "Tai neįtikėtina! Negali būti!"

Piliečiai dar smarkiau ėmė kasyti, kone draskyti pakaušius. Žurnalistai užvertė blonknotus ir užsimerkė, paleisdami fantazijos kameras. Užsičiaupė net namų šeimininkė ir sekundę pamiršo užkaistus puodus. Kai kas jau skuto į vaistinę ieškoti vitamino B, ir kitų nervus raminančių vaistų.

Prie mikrofono vėl priėjo pilietis ir tarė:

— Aš savo akimis mačiau, kaip,

pliaupiant lietui, mašina laistė vandeniu prospektą.

Po jo greit prišoko sekantis:

— O aš mačiau, kaip statybininkai naujai perdengė stogą, o vakare ant jo užlipo katė ir įlūžo.

Niekas nesijuokė. Pasakojimas buvo visai įtikimas.

O prie mikrofono ėjo ir ėjo nauji žmonės. Vienas pasakojo, kaip išliejo gatvę asfaltu, paskui tą asfaltą išlaužė ir vėl išliejo asfaltu, ir vėl čia pat išlaužė ir išliejo... Kitas tvirtino, kad jam, spraudžiantis pro centrinės universalinės parduotuvės duris, nutraukė visas apatinių kelnų sagas... Kad matė gatvėje po kaštonu tokią milžinišką šiukšlių dėžę, jog ten įkrito ir kurį laiką dingo be žinios vienas atletiško sudėjimo sportininkas...

Piliečiai pasakojo ir pasakojo. Visokiausi keisti atsitikimai byrėjo kaip smulkus cukrus. Pagaliau srautas prie mikrofono baigėsi, bet niekas dar nesušuko: "Neįtikėtina!"

Ir tuo atoslūgio metu prie mikrofono pamažėle atkiūtino senelė. Tyliu, drebančiu nuo senatvės balsu ji prabilo:

— Aš esu nereikšminga senelė. Mezgu ir siuvu drabužėlius savo anūkams... Aš čia ne kuriozus pasakoti atėjau. Sakau, jeigu jau čia stovi toks aparatas, — ji pagarbiai pačiupinėjo mikrofoną, — tai imsiu ir garsiai kai kam padėką savo pasakysiu. Gyvenu aš name — architektūriniame paminkle, mažame komunaliniame kambarėlyje. Ir štai kartą nuo lubų nukrito gabalas tinko. Aš nuėjau į namų valdybą. Mane iš karto priėmė ir pasiūlė kėdę. Paprašiau, kad atliktų remontą. Man atsakė, kad sekančią dieną tryliką valandą dešimt minučių ateis darbininkai ir lubas sutvarkys. Sekančią dieną tryliką valandą vienuolika minučių atėjo darbininkai ir viską sutvarkė. Ačiū namų valdybai, tiek ir norėjau pasakyti.

Senelė baigė pasakojimą ir kukliai pasitraukė.

Kalną gaubė tyla. Tūkstantinė minia stovėjo apstulbusi. Net pats didysis Organizatorius neteko žado. Reporteriai nieko negalėjo rašyti, nes jų pirštai nustėjo.

Pagaliau minia atitoko, ir pasigirdo balsai.

— Ką ji čia paisto!.. Neįtikėtina!.. Kur tai girdėta... Negali būti!

Didysis Organizatorius taip pat atgavo žadą.

— Sekančią dieną... Tryliką valandą vienuolika minučių. Nereikšmingai senelai... — padrikai murmėjo jis.

Ir visi vienbalsiai nusprendė, kad tai ir yra didžiausias miesto kuriozas!

Iškilingai griaudžiant orkestrui, organizatoriai užkėlė nuo aplodismentų apkvačiusią senelę ant specialaus pjedestalo ir užmaukšlino jai ažuolo lapų vainiką. Pasibaigus ilgai trukusioms griausmingoms ovacijoms, didysis Organizatorius tarė:

— O dabar, brangioji senele, mes tave apdovanosime. Sakyk, kokios dovanos tu norėtum? Rinkis, ko trokšta širdis: "Volgą", šaldytuvą, moderniškiausią skalbimo mašiną, butą su visais patogumais... Rinkis!

Senelė kiek pagalvojo ir tarė:

— Aš esu nereikšminga, nereikli senelė... Mezgu ir siuvu drabužėlius savo anūkams... Todėl aš norėčiau...

Užstojo tokia mirtina tyla, kad buvo girdėti, kaip tolimos gatvės kieme kudakuoja višta.

— Aš norėčiau, — tęsė senelė, — antpirščio. Paprasto antpirščio, kad lopant ir siuvant adata nebadytų piršto...

Visi organizatoriai su palengvėjimu nusijuokė.

— Iš tikrųjų, kokia jūs kukli ir nereikli senelė, — didysis Organizatorius susigraudinęs patapšnojo ažuolo lapų vainiką. — Tuč tuojau įvykdysime jūsų norą!

Ir jis įsakė vienam iš organizatorių atnešti iš parduotuvės antpirštį.

Po kiek laiko nusiūstasis grįžo, bet antpirščio neatnešė.

— Neradau, — pasakė.

Tada buvo skubiai išsiuntinėta po visas miesto pramoninių prekių parduotuves kelios dešimtys organizatorių. Minia laukė. Bet ir šie sugrįžo, nieko nepešę.

Didysis Organizatorius sutriko. Jis dar kiek palaukė, matyt, tikėdamasis, kad antpirščelis nukris iš dangaus ant kalno ir čia, žinoma, jis bus lengviau surasti nei miesto parduotuvėse...

Iš dangaus kaptelėjo lietus lašas. Ir Organizatorius liūdnai nutęsė:

— Deja, senele, bet visame mieste antpirščio nėra...

O tai ir buvo didžiausias kuriozas!

* * *

JONAS VAZNELIS...

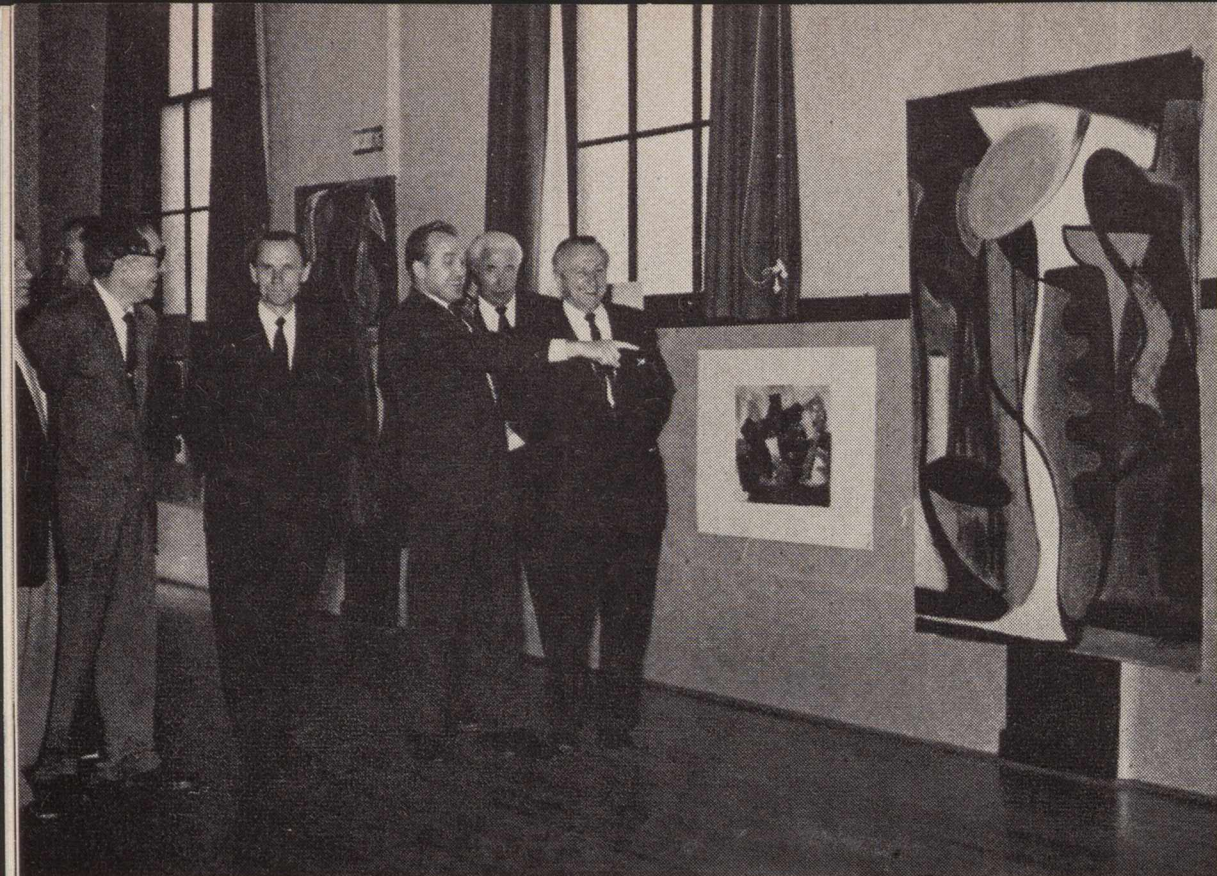
.. Atkelta iš 11 psl.

operoje apmokamo žudiko Sparafučile, "Fauste" — Mefisto, "Carmen" — ispanų karininko Zuniga, "Trubadūre" — romantiško seno riterio Ferrando ir šiais metais statomoje "Aidoje" — vyriausio egiptiečių žinio Ramfiso.

J. Vaznelį galime laikyti prityrusiu operos dainininku; tačiau yra malonu pastebėti, kad kaip tik jo paskutinio meto koncertiniai pasirodymai, o ypač jo rečitalis Chicagoje sprendžiamai prisidėjo prie jo išskyrimo į pirmaujančias vietas. Tai liudija jo muzikinio subrendimo ir skonio naudai: paveikti ir prišti klausytoją vienam pačiam, vien savo asmenybės jėga yra sunkiau, negu turint tokius galingus sąjungininkus, kaip kostiumai, dekoracijos ir orkestras operos pastatyme.

Joną Vaznelį galime apibūdinti kaip asmenį, kurio interesai, nepaisant plataus bendro išsilavinimo yra nepajudinami ir negrįžtamai nukreipti į vieną sritį — į dainavimą. Šioje srityje jis sistemingai, neskubotai, bet ryžtingai žengia sau pasistatytų idealų link. Jo nužengtas kelias, kaip jau minėjome, nėra lengvas, pagrindinį pragyvenimą sau ir šeimai uždirbant ne iš dainavimo; tačiau pasiekti rezultatai jau dabar yra imponuoją. Linkime Jonui Vazneliui toliau augti ir tobulėti, laikantis tų pačių, jam įgimtų bruožų: griežtos autokritikos, kruopštumo tiek detalėse, tiek visuomenėje ir, kas ypač svarbu — saugoti savo širdyje fanatiško dainos meno pamėgimo liepsną, taip reikalingą daininkui šio krašto nelengvose sąlygose.

Vladas Jakubėnas

BAGDONO PARODOJE: (iš d.) SKIRIUS, PETRONIS, DAIL. BAGDONAS IR KT.

Foto L. Kančauskas

VEIDAI IR VAIZDAI

(ILIustruota kronika)

JUOZO BAGDONO

paroda, vykusi kovo 24 ir 25 d. Los Angeles šv. Kazimiero parapijos salėje, praėjo su dideliu pasisekimu. Jau atilarymo dieną apsilankę gausus būrys kultūrininkų, tarp kurių buvo konsulas J. Bielskis su žmona, dr. V. P. Raulinaitis su žmona, rašyt. Alė Rūta ir kt. Atidarymo žodį tarė LD red. Brazdžionis. Atsiliepė ir pats dailininkas. Kitą dieną, sekmadienį, žiūrovų skaičius buvo dar gausesnis. Per abi dienas nupirka 16 paveikslų. Išsigijusių tarp matomo dr. Hagentorną, vyresniųjų ir jaunųjų Raulinaičių šeimas, A. Skirius, kun. A. Valiuską, J. Tininį, A. Rūtą, J. Gliudą (Kultūros klubui), ir kt.

Ši paroda buvo neįprasta — dailininkas pusiau abstrakčios kūrybos atstovas, žiūrovas nematė realių daiktų ar kasdienių vaizdų, bet jis žavėjosi kompozicijų gyvumu bei spalvų žaidimais, traukiančiais akį. Los Angeles lietuvių kolonija pasirodė priaugusi prie šių dienų meno pobūdžio ir krypties.

LD redakcija, paskatinta šio pasisekimo, yra pasiryžusi ir toliau surengti dailės parodų. Jau yra gavusi pasiūlymų.

Ona ir Balys Mulioliai, Chicago, Ill., yra daugelio lietuvių organizacijų rėmėjai. Jie pastoviai kasmet prisideda prie Chicago Lietuvių Operos pastatymų. Šiemet paskyrė \$200 auką. LD žurnalo skaitytojai.

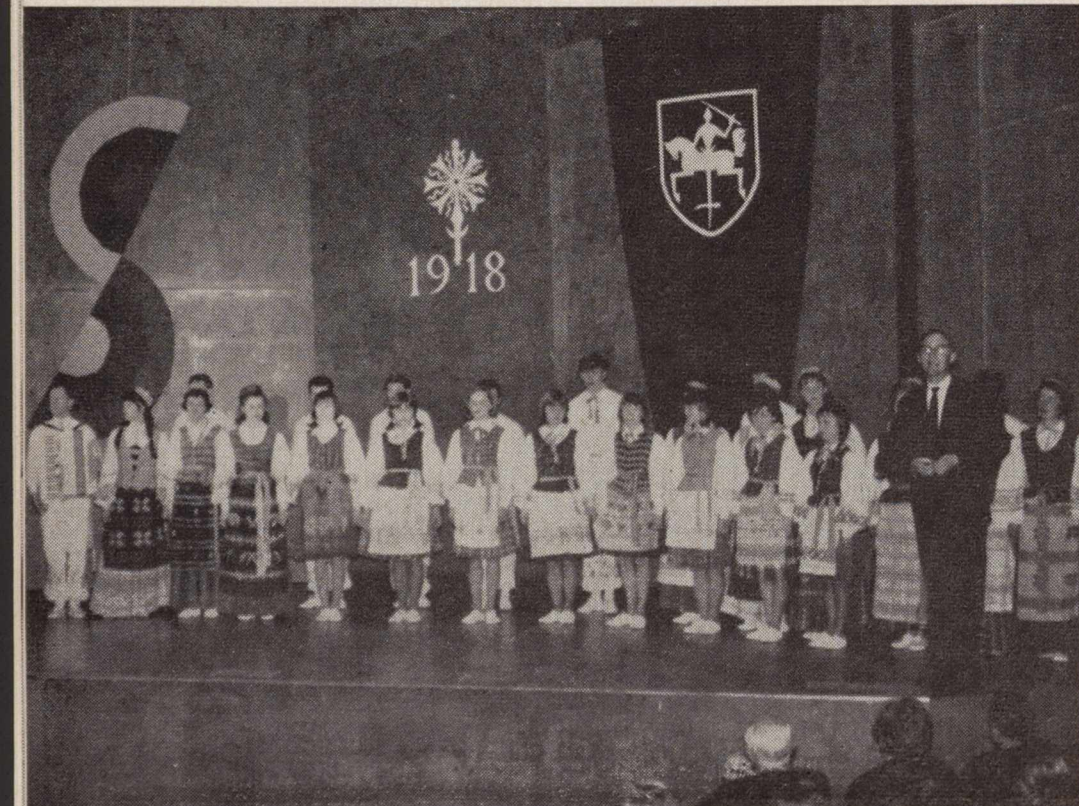
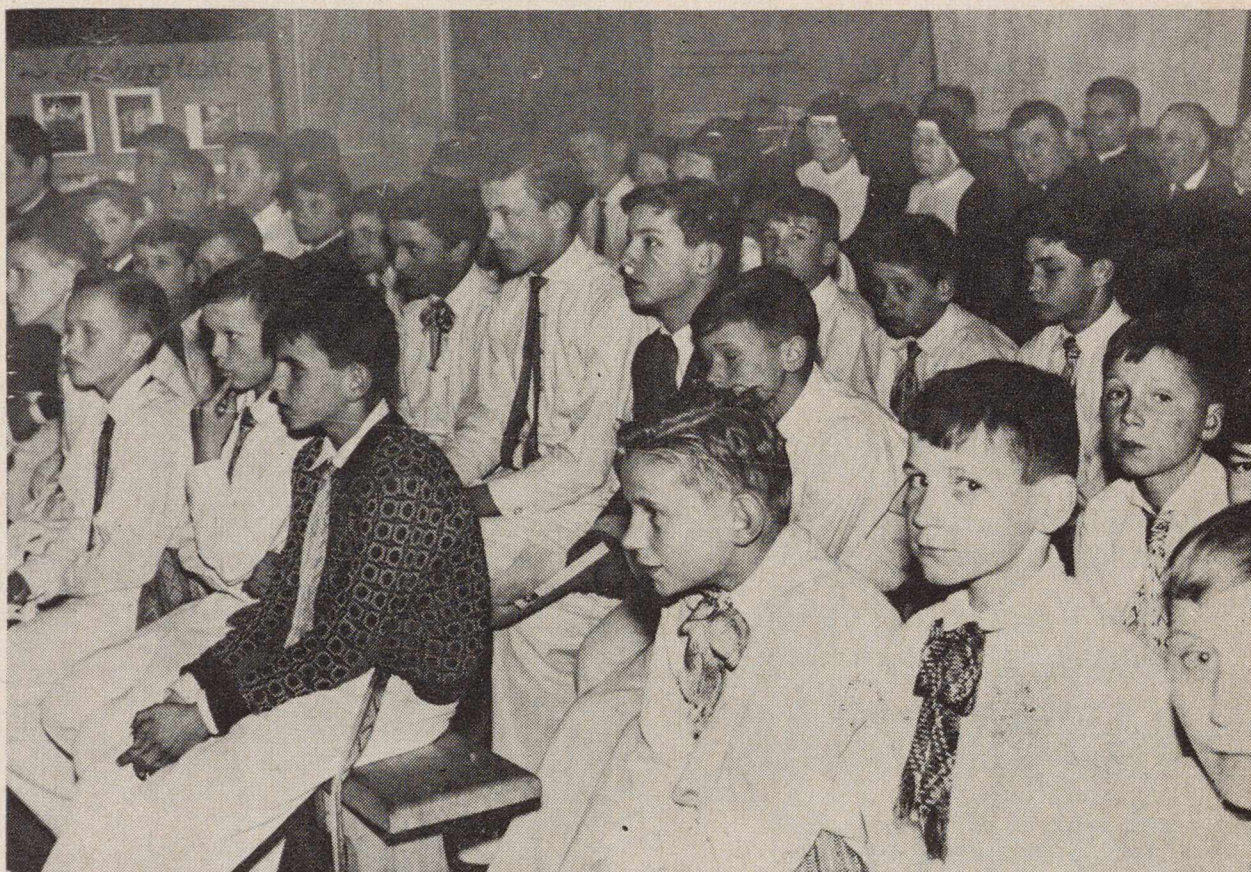
Mr. and Mrs. Muliolis, boosters of worthy Lith. causes & organisations

JAUNIMAS SU LIETUVA IR SU MAIRONIU

Saleziečių mokykloje Castelnuove Don Bosco, Italijoje, šių metų Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas turėjo dvigubą programą: paminėta Vasario 16 ir Maironio 100 metų sukaktis. Programą sudarė net 23 dalykai, kurių didžiąją dalį atliko patsai jaunimas. Prof. kun. J. Zeliauskas skaitė paskaitą apie Maironį. Deklamavo, dainavo, grojo gimnazijos moksleiviai. Čia dalis publikos

Chicago Jaunimo Namuose Alvudo surengtas Vasario 16 d. minėjimas jaunimui taip pat skirtas Maironio paminėjimui. Programai vadovavo mokyt. M. Pėteraitienė. Gražiai pasirodė Tėviškėlės ansamblis, vadovaujamas F. Strolis — padainavo ir pašoko taut. šokių. Kanklininkėms vadovavo A. Kirvaitytė. Gyvajame paveiksle "Tėvų šalis" Vilnių vaizdavo E. Danėnaitė, Klaipėdą S. Kasperavičiūtė, Kauną — R. Jablonskis. Lietuvos vaizdų parodė L. Šulaitis, apie Lietuvos grožį kalbėjo akt. A. Brinka. Nuotraukoje kanklininkės ir gale — Ž. Jūrėnaitė, pasakiusi kalbą, med. dr. J. Adomavičius, Alvudo vicepirm., mokyt. M. Pėteraitienė, kanklininkių vad. Kirvaitytė ir kt. ...Foto A. Gulbinskas

APAČIOJ / BOTTOM. — Vasario 16 d. gimnazijos jaunimas Vasario 16 minėjime Stuttgarte 1962.II.18. Kairėje mokyt. E. Tamošaitienė, dešinėje (kalba) kun. Lubinas. Salę dekoravo dail. A. Krivickas.

Kan. Kazimieras Kaniauskis, O. Praem., yra garsios šv. Karolio bažnyčios Vienoje rektorius; jis tvarko 12.500 katalikų dvasinius reikalus su dviem to paties ordino vikarais. Be tiesioginės pastoracijos darbo, jis daug veiklumo rodo katalikų akcijoje, dalyvaudamas savo parapiečių vyrų, moterų, jaunimo susirinkimuose, skaičiuojamas jiems paskaitas ir duodamas įvairių direktyvų. T. Kaniauskis yra taip pat Vienos lietuvių dvasinis globėjas.

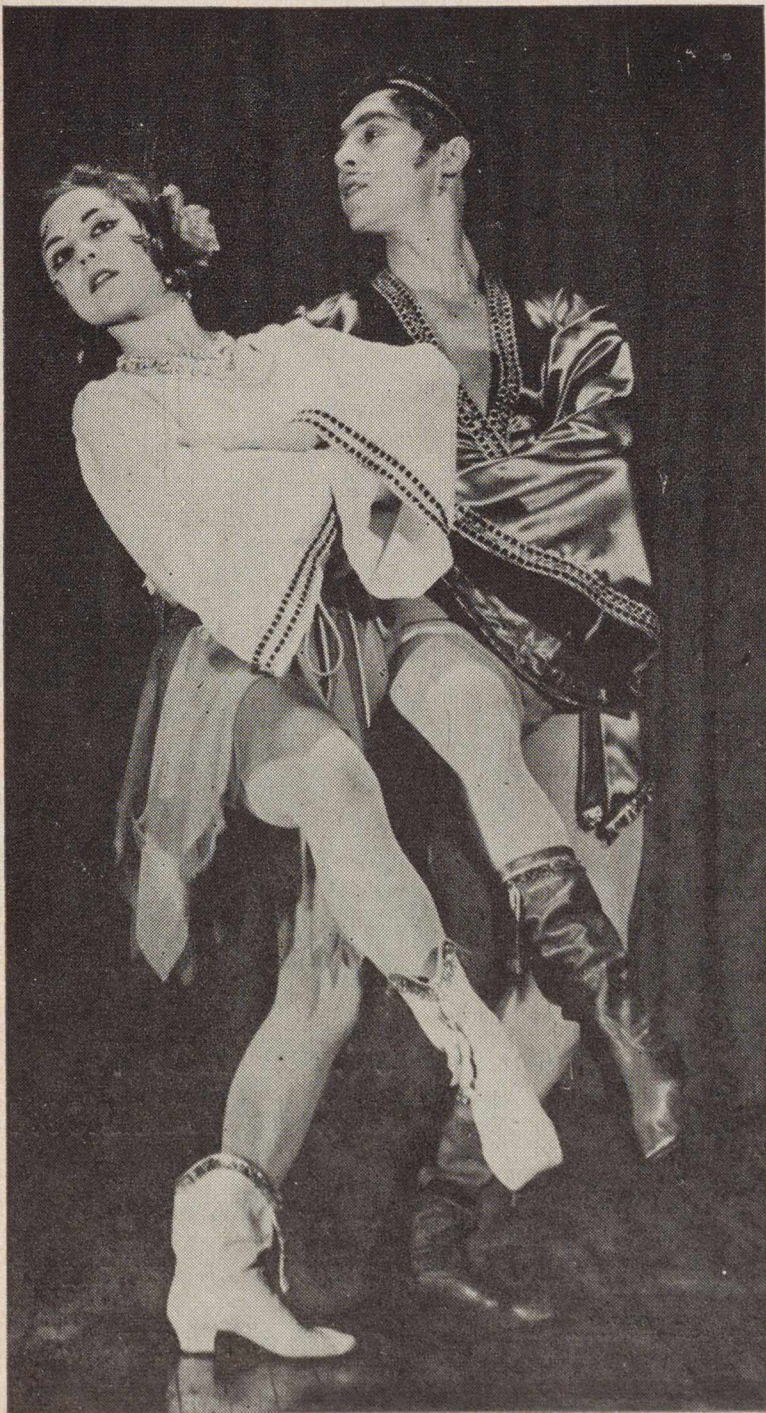
Premonstratiečių, arba baltųjų kanau-ninkų ordinui, priklauso iš viso tik 3 lietuviai (be jo, dar Tėvas A. Arentas, Anreito kleb. Austrijoje ir T. L. Olšauskas ordino vienuolyne Chicagoje).

Šiandien Vienoje yra dvi garsios bažnyčios: tai šv. Stepono ir šv. Karolio. Pastaroji pastatyta 1737 pagal arch. Fischer von Barlach planą kaip įžadas, kad Dievas teiktų pašalinti tuo metu Vienoje siautusį marą. Pastatyta klasišku Romos, Graikijos ir Konstantinopolio stilium.

BALETO IR ĮVAIRIAUS ŠOKIO VAKARAS

➤ Baletų artistai V. Karosaitė ir J. Puodžiūnas. Jaunutis Puodžiūnas Hollywoode turi savo baletų studiją, kurioje mokosi ir dvi grupės lietuvių vaikų 6-14 m. amžiaus. Gegužės 6 d. Puodžiūnas rengia "Šokio vakarą", kuriame pasirodys jo studijos mokiniai ir kt. jauni šokio talentai, tautinių šokių grupė, o taip pat ir pats Puodžiūnas su partnere Violeta Karosaite.

Ballet dancers V. Karosaitė and J. Puodžiūnas will give a program on May 6, in Los Angeles, featuring the best talent of their Hollywood ballet studio.

▲ Dalis iškilmingo Vasario 16 d. minėjimo Clevelande dalyvių. Pirmoje eilėje iš kairės matyti: JAV sen. S. M. Young, DeRick, vietos Alto pirm. K. Žiedonis, adv. J. Smetona, min. J. Kajeckas, Ohio gub. M. V. DeSalle, kleb. kun. B. Ivanauskas ir kt.

Lithuanian Independence Day observers in Cleveland, Ohio.

▲ IŠ VASARIO 16 DIENOS MINĖJIMŲ ▼

➤ Detroito Liet. šv. Antano par. choras, atlikęs Vasario 16 d. minėjimo programą. Vad. A. Mateika.

St. Anthony's Parish Choir, Detroit, Mich., pictured after Lithuanian Independence Day program.

I eilėj (sėdi) iš kairės: J. Zarankienė, R. Orintienė, kun. V. Kriščiunevičius, min. J. Kajeckas, kun. kleb. J. V. Stanievič, kun. K. Simanavičius, choro vad. A. Mateika, O. Garliauskienė, A. Garliauskaitė;

II eilėj: A. Lelienė, E. Kasputienė, J. Mikulionienė, N. Bironaitė, R. Bironaitė, R. Paberžytė, D. Jan-kienė, D. Zebraitenė, B. Beržanskienė;

III eilėj: P. Heiningienė, M. Bankaitienė, Z. Skio-tienė, R. Ražauskienė, B. Januškienė, A. Stašaitienė, O. Jasiukienė, E. Zubrickienė, I. Šulcaitė;

IV eilėj: V. Čiuprinskas, J. Orentas, E. Jankus, J. Sinkus, E. Skiotys, P. Zaranka, A. Kasputis;

V eilėj: P. Januška, L. Heingas, J. Mikulionis, J. Naumavičius, K. Ražauskas, V. Viskantas, Geldauskas, B. Neverauskas. N

Šis choras bal. 28. stato M. Petrausko operetę Con-silium Facultatis Holy Redeemer auditorioj.

ŽMONĖS, DIENOS IR DARBAI

GARBĖS PRENUMERATA
\$10 — Aldona Janus-Hoyos, MD.

PRENUMERATA 3 METAMS
Iš anksto po \$13 užsimokėjo:
J. Kliorikaitis, La Habra, Calif.,
S. Tiknienė, Yucaipa, Calif., V. Ci-
vinskas, Cleveland, Ohio, B. Dir-
mantas, Chicago, Ill., A. Pitkuni-
gis, Clark, N. J.

PRENUMERATA 2 METAMS
Iš anksto po \$10 užsimokėjo:
Tėvai Pranciškonai Toronte, A.
Adams, Worcester, Mass.

LIET. DIENŲ SKAITYTOJAMS
kituose (ne JAV-se) kraštuose
Atsiskaitydami prenumeratą (ar
už LD leidinius), malonėkite išpirkti
čekius arba "draftus" betarpiškai
į **BANK OF AMERICA 356**, kuriame
LD turi savo sąskaitą.

Išperkanti kitus JAV-bių bankus,
net kituose miestuose, kaip dažnai
pasitaiko, tie bankai ima nemažą
komisiją už tarpininkavimą ir čekio
persiuntimą, dėl ko nukenčia LD
leidykla. Pavyzdžiui, už siunčiamus
iš Vokietijos \$10 per kitus JAV ban-
kus LD turi mokėti \$2.15 komiso;
siunčiant per **BANK OF AMERICA**
356 — tie pinigai būtų sutaupyti.

MAIRONIO MINĖJIMAS,
rengiamas Lietuvių Dienų žurna-
lo, įvyksta gegužės 27 d. 12 val. die-
ną šv. Kazimiero parapijos salėje.
Programoje: paskaita apie Mairo-
nį, vaizdų ir garsų pynė ekrane iš
Maironio gyvenimo ir kūrybos, so-
lo dainos (vad. B. Budriūnas) ir kt.

— Poetė Elena Tumienė išrinkta
Los Angeles Dailių Menų klubo
sekančios kadencijos pirmininke.

— Aktorius Gasparas Velička, Los
Angeles, pakėlęs sunkią gerklės
operaciją, grįžo iš ligoninės į namus
ir žymiai sveiksta. Skaudžiose ligos
dienose aktorius nebuvo užmirštas
— jį lankė kolegos ir konkrečiai pa-
galba prisidėjo Dainavos ansamblis,
kuriame Velička darbavosi. Akto-
riui ir režisoriui G. Veličkai pasvei-
kus, tikimės, vėl atkus teatrinę me-
ninę Los Angeles kolonijos veikla,
kuri paskutiniu metu buvo suskur-
dus.

AR NENORITE,
KAD JŪSŲ MIESTO AR KOLO-
NIJOS VEIKLA DINGTŲ BE PĖD-
SAKO? SUSIRINKIMAI, MINĖJI-
MAI, ŠVENTĖS, VAIDINIMAI, PO-
SĖDŽIAI, VALDYBOS, JŪSŲ PA-
SIŽYMĖJĘ ASMENYS, JŪSŲ NU-
VEIKTI DARBAI SAVŲ IR SVE-
TIMŲ TARPE — VISA NUO EIS UŽ-
MARŠTIN KAIP DŪMAS, IŠS-
KLAIMDOMAS VĖJO, ANOT POE-
TO, JEIGU NEBŪS PAMINĖTA
ŽODŽIU AR NUOTRAUKA SPAU-
DOJE.

KITI BUS VEIKĖ, O JŪS NIE-
KO. KALTINSITE KITUS, KAM
JŪSŲ DARBŲ NEVERTINO, O
KAS DEL TO BUS KALTAS? TIK
PAGALVOKIT, ATSAKYMŲ NE-
REIKS TOLI IEŠKOTI.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CENTRAS

4423 Santa Monica Blvd., L. A. 29

Iš Kalifornijos Lietuvių Bendruo-
menės Centro veiklos

— Bal. 7 d. Lietuvių Namų salėje
vyko metinis akcininkų susirinki-
mas. Išklausyti pranešimai, priim-
tos apyskaitos, išrinkta nauja Di-
rektorių Taryba, kuri pasiskirstė
pareigomis taip: J. Uždavinsys —
pirm., A. Skirius ir V. Sakalaus-
kas — vicepirm., J. Andrius — sekr.,
T. Grikinas — išdininkas, B. Star-
kienė ir J. Valenta — direktoriai.
Revizijos komisiją sudaro: A. Dab-
šys, I. Medziukas ir J. Mitkus.

Be sėkmingai veikiančio savait-
galiais baro, naujoji D. Taryba išsi-
brėžusi įrengti dar vieną butą (tai
padidintų pajamas) ir įrengti deng-
tą aikštelę-patio prie salės.

Šiuo metu salė naudojama ne vien
organizacijų susirinkimams, bet ir
įvairiems kultūriniais parengi-
mams. Ja naudojasi L. Angeles Kul-
tūros klubas savo susirinkimams,
liaudies šokių ansamblis ir baleto
studija čia daro savo repeticijas.
Viršum salės skaitai berniukai turi
savo patalpą, kuri savaitgtliais gyva
kaip bičių avilys.

Be nusisekusio literatūros vakaro,
Direktorių Taryba yra numachi-
s surengti du piknikus — gegužės 20
ir liepos 15, ir lapkričio 17 d. —
koncertą.

— Gegužės 19 d., 7 v. vak. Liet.
Namų salėje įvyksta Los Angeles
Kultūros klubo susirinkimas. Pro-
gramoje: 5 asmenų grupė svarstys
klasimus — a) Mūsų spauda, ir b)
jos pliusai ir minusai. Meninėje da-
lyje deklamacija iš K. Bradūno po-
ezijos. Gale — tradicinė kavutė.

— L. B. Centro Namuose įsteig-
tas **Lietuvių Knygynas**.

Pirmąsias knygas dovanojo Juo-
zas Andrius, Vytautas Bieliajus, A.
Gustaitis, Pr. Lubinas, J. Puikūnas,
A. Skirius, Br. Skirienė, Miltonas
Starkus, E. Stirbienė, M. Varkalie-
nė. Yra pasižadėję ir daugiau kas
knygų paaugoti. Apylinkės visuome-
nė kviečiama patikrinti savo kny-
gynėlius ir atliekamas knygas ar
duplikatus paaugoti knygynui, ku-
riame jos neš naudą daugeliui skai-
tytojų. Knygas siūsti L. Namų ad-
resu arba įteikti J. Puikūnui, kuris
sutiko tvarkyti knygyno reikalus.

— Balandžio 22 d. Los Angeles
šv. Kazimiero bažnyčioje įvyko čia
išaugusios ir mokslus baigusios N.
Žibutės Balsytės ir dr. Zigmo Brin-
kio iš Chicago sutuoktuvės. Vestu-
vių puota įvyko Ukrainiečių Namuo-
se. N. Ž. Balsytė, eidama mokslus,
pasižymėjo ir lietuviškoje veikloje,
kaip vaidintoja bei programų pra-
nešinėtoja. LD žurnalas 1960 m. įsi-
dėjo reportažą Balsytės mokslo bai-
gimo proga, jos atvaizdu papuošda-
mas pirmąjį viršelio psl.

RELIGINĖ KANTATA — SEPTYNI KRISTAUS ŽODŽIAI

Balandžio 8 d. Los Angeles par-
choras, vadovaujamas komp. Br.
Budriūno, atliko didelį muzikinį vei-
kalą — T. Dubois religinę kantatą
"Septyni paskutiniai Kristaus žo-
džiai". Be choro, solo partijas at-
liko R. Dabšys, bosas, B. Reivydai-
tė, sopranas, ir V. Šaras, tenoras.
Vargonais grojo O. Metrickienė.

Kantatos išklausyti prisirinko pil-
na šv. Kazimiero parapijos bažny-
čia. Imant dėmesį, kad visa pro-
grama atlikta, ypač solo partijos, ne
profesionalų, bet iš to paties choro

išaugusių dainin-
kų, tenka džiaug-
tis visų bendro-
mis pastangomis,
atsiekusiomis gra-
žių rezultatų, vie-
tomis teikiančių
stipraus išpūdžio
ir muzikinio pasi-
gėrėjimo.

Koncertas pakar-
totas bal. 15 d.

Bronius Budriūnas
Dirigentas

LITERATŪROS VAKARAS LOS ANGELESE

Bal. 14 d. Bendruomenės Namų
salėje įvyko platus literatūros va-
karas, kurį surengė B. Namų Direk-
torių taryba. Programoje dalyvavo
10 Los Angelėse gyvenančių dau-
giau ar mažiau žinomų rašytojų: Z.
Balvočienė, R. Dapšienė, J. Gliauda,
A. Gričius Alg. Gustaitis, D. Mitkie-
nė, A. Mironas, J. Švaistas, J. Tini-
nis ir Pr. Visvydas. Vakaro progra-
mai vadovavo J. Tininis, parodyda-
mas didelio kūrybingumo prista-
tant ir aptariant kiekvieną da-
lyvį. Jo paruošti pristatymo tekstai
skambėjo kaip aforizmai apie poe-
ziją, prozą, kūrėją ir kūrybą ir dar-
niai suvedė visų autorių pasirodymą
į vieną literatūrinę pynę. Pusė da-
lyvių skaitė poeziją, pusė — prozą.
Visi skaitė patys, išskyrus A. Gri-
čių, kurio eiles paskaitė V. Mitkutė.

Nors kiti ir kaip gerai deklamuo-
tų, autoriai turėtų atminti, kad nie-
kas negali jų pavaduoti literatūros
vakare, į kurį publika ateina pasi-
klausti paties autoriaus interpre-
tacijos.

Publikos buvo pilna L. Namų sa-
lė. Dalyvius ji priėmė dėmesingai
ir šilta. Po vakaro programos
dalyviams ir kviestiams spaudos
atstovams surengta kavutė, kurio-
je pasidalinta vakaro išpūdžiais. Po
žodį tarė rašytojai Alė Rūta Ar-
bienė ir Bern. Brazdžionis.

— Bal. 15 d. L. Namuose įvyko
ALT Los Angeles skyriaus susirin-
kimas. Dalyvavo 31 asmuo, atsto-
vauta 18 organizacijų. Pirmininku
perrinkta Julius Jodelė, kiti naujo-
sios valdybos nariai išrinkti šie: E.
Arbas, A. Devenienė, J. Kojelis, K.
Liaudanskas, A. Petrauskas ir A.
Skirius. Revizijos komisijon išrinkti
J. Ažuolaitis, P. Pamataitis ir V.
Pažiūra.

Po ilgesnių diskusijų ALT klau-
simu, priimta teisininko A. Dabšio
pasiūlyta rezoliucija.

Klaidos atitaisymas

— Praėjusiam LD nr. kronikoje
apie V. ir M. Berkevičių vedybinę
sukaktį turėjo būti parašyta, kad
Magdalena Berkevičienė yra prof.
Pr. Dovydaičio žmonos sesuo. Pa-
liedus asmenis atsiprašome.

Rimtautas Dabšys
Baritonas

Birutė Reivydaitė
Sopranas

Vincas Šaras
Tenoras

Ona Metricks
Vargonai

KVIEČIAME PRADĖTI
TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ
BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per
federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS
VIS NAUJOS DOVANOS
TAUPYTOJAMS.

**ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSN.**

1447 So. 49th Court
Cicero 50, Illinois

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS
sekretorius
Tel. Blshop 2-1397

Televizijų ir radijo taisymas

Sąžiningai ir pigiai taisau

televizijas, radijus, Hi-Fi fonografus ir vokiškas radijo-fono kombinacijas.

PRANAS KERŠIS

Elektronikos specialistas.

Skambinti HO 9-8500.

5239 Hollywood Blvd.

Los Angeles 27, California

LIETUVIŲ DIENOS LITHUANIAN DAYS

APRIL / BALANDIS

1962

RIGHT / DEŠINĖJE

New York Mayor Robert F. Wagner reads proclamation on February 16, Lithuanian Independence Day, at reception in his home.

New York miesto burmistras Robert F. Wagner skaito Vasario 16 proklamaciją savo rezidencijoje, kur vasario 16 d. buvo surengtas priėmimas.

BOTTOM / ŽEMAI

New York burm. R. Wagner skaito deklaraciją.
Mayor Wagner reads declaration.

Photo V. Maželis

Soviets Persecute Church

As reported in the January issue of Lithuanian Days, Roman Catholic priests L. Povilonis and Bronius Burneikis, of Klaipėda, Lithuania, were arrested by Soviet authorities on charges of speculation involving the construction of a new church, for which local authorities had granted permission, (see February issue of LD, p. 25). These clergymen and others of the laity have been found guilty and sentenced to prison terms: Povilonis, 8 years, Burneikis, 4 years.

The official organ of the Roman Church, Osservatore Romano, debunked the trumped up charges at length in an article on January 28, pointing out Soviet propagandistic aims in first publicizing freedom of religion in the U.S.S.R. and then discrediting the priests with falsified charges (the charges having been preceded by a newspaper campaign against speculation).

An interesting sidelight to this issue is con-

tained in the English-language publication U.S.S.R. Soviet Life Today, January, 1962, which enjoys circulation in this country. In a question and answer column on p. 36, the publication states in part: "The Soviet Government does not prohibit religious worship nor are churches, synagogues or mosques closed down. Nor does the state interfere in clerical matters. Neither churches nor communicants are persecuted. The antireligious propaganda that is carried on is required to state the case for rational thinking without offending the sensibilities of believers."

The facts are plainly to the contrary. Klaipėda's church is shut down. The Soviets do interfere in church matters. The Soviets by their own stupidly brazen administration (in the same breath) CONDUCT antireligious campaigns. You be the judge. Does this offend the sensibilities of believers?

THE SIXTH GENERATION

A Short Story by ALOYZAS BARONAS

Antanas Juknis stood by the gate and gazed at the roof of his house. Angriily he muttered, "It leaks. The wind plays the devil with everything. Repair, pay and pay, the siding will have to be repainted. Two houses do not make a goldmine. I raised a tenant's rent today and saw how he frowned. But I must pay for repairs without frowning. Bills on bills." Juknis pushed his hands into his pockets, stood still for a moment, then, pulling out his cigarettes, lit one and raised his eyes toward the roof.

The sky was empty. The nearby trees appeared to be grayish green and the olives overflowed with blue buds. Slowly and carefully they opened, threatening to burst into a fragrant sea of blue.

"The grass is growing. It'll have to be cut soon." Juknis' glance strayed to the ground. "You have to paint the fence, but you can't raise the rent. Forty years I've worked and now I have to be afraid to say a word to the tenants. Some day I'll chase them all to the devil. I'll board up the door. Everything will be sacred. At least no one will ruin the house and I won't have to pay for the water." The old man raised his cap, rubbed his hand over his half-bald head and turned to go into the house, but at that moment from a nearby street, came the sound of drum-beats and the roar of a loudspeaker. A circus had pitched its tents and lured spectators with its strange cacophony of sounds.

Juknis never went to shows. Every couple of years he saw a movie. "An unnecessary waste of money," he said. And he rarely went to church. Just pay and pay everywhere. But now he was drawn to the circus. It was said that they had dancing horses. For forty years horses had never left Juknis' thoughts. He liked horses. How well he remembered his dappled-grey in the old country! Not very big, but fast as the wind. It seemed to Juknis that, even now, if he returned to his fatherland, he'd find the grey in the barn, with his friendly neigh. In his mind's eye he saw him vividly alive, and other scenes from those difficult, blessed years.

Juknis turned into the noisy field. There were giant canvas tents and large trucks filled with junk and hay. Sawdust and shavings swirled around and the smell of animals filled the air. People, waving candy, popcorn, and bags of potato chips, crowded into the tent. A petite, heavily-rouged girl in the booth. Like a doll. Juknis glanced at the prices, counted out the exact price for the cheapest seat and laid it on the counter without a word. Money talks in every language.

The performance began with an elephant dance followed by men swinging from ropes and throwing knives at halfnaked women. Juknis watched with interest, but without any great wonder. His face bright-

ened a bit, as the big horses began to race in a circle, as they waited around and, gracefully kneeling, curtsied to the spectators. Then a six-year-old boy and a five-year-old girl, dressed in colorful costumes, entered the ring and began to dance, the bouncing tassels of their strange hats keeping time with the music.

"The sixth generation dances," announced a voice over the loudspeaker. "The sixth generation dances. This circus is one of the oldest and best," it repeated.

"The sixth generation — but where were the other five?" Juknis asked himself. Suddenly he lost interest in everything. But where were the other generations? The sixth generation dances. The others had paid for those big trucks and the animals. And after this would come a seventh generation.

"Where does everything come from and where does it go?" Juknis wondered on the way home. "I'll die and the houses will remain. And the fifth generation will not remember that they were mine. For forty years I saved penny on penny. But the sixth generation will forget all that."

Slowly, exhausted, Juknis walked home. Something heavy and imponderable weighed on his heart. Heavy as sod. Children played in the street, the bluish trees rustled in the breeze, and the powerful melody of May hymns echoed from the church. Motley pigeons strutted along the cornices of the church. They followed one another, cooing and flirting in plaintive voices. Juknis stopped by the church doors. Something drew him inside. He could not pull back, and sat down in the rear pew without hearing the hymns.

"The sixth generation dances, all the others have died. No matter how poor you may be, still, something remains after death. And afterwards they will curse me and say I was heartless. Let them. No one ever felt sorry for me. But is it worth it? After all, you can't take it with you." And no one can take it from you. Or they'll laugh because you leave everything to a stranger."

"The Mother of Mercy" — the priest was speaking. Juknis caught those words. "You must do penance. The sixth generation dances and the circus will be left to it. Something must be left behind. But to whom? And for that you should fight with your tenants?"

The sun played through the stained-glass windows. It shone in a myriad of colors and below the glass glittered the golden names of the donors. And the sixth generation danced. Already the sixth!

When he returned from the church, Juknis again stopped by his gate. The trees were fragment and the young grass thrust upward cautiously. And the sparrows chirped as they stuffed feathers into a hole in the corner of the house.

Juknis ganced up at the roof again. "Yes, it must be fixed. But let them fix it after I die. The third generation can patch it up." At that moment the tenant entered the yard. He looked at Juknis and found a friendly word:

"Warm, isn't it? I went to the circus. The crowds there made it really hot."

"Yes, it's spring already."

"Say," Juknis turned to the tenant, "the other day I raised your rent five dollars. You know, I wasn't serious when I said that. Forget it. I didn't mean it, I was angry. The wind had torn up the roof. The children made too much noise running down the stairs. Don't let it go to your head. Instead of raising your rent, I am lowering it by five dollars."

"Thanks! God, thanks!" the tenant gasped incredulously and hurried off before the landlord could change his mind. He hurried to tell his wife the good news.

"You see," he told her, "culture does mean something. Social gatherings make a person think. The landlord came back from the circus, and lowered the rent five dollars. Blessed is the fruit of meditation."

"I saw him in church during May devotions. He fears God."

"Fear, smear. Apparently he realized that he can't take it with him. One way or another, only external circumstances influence a man, culture and religion. When a man thinks, he realizes that nothing is eternal. A person has to meditate sometimes. Then life is better for everyone. From time to time a man needs to stand in church, at the circus, or under the open skies. Thinking improves a man."

"God grant it! But often after a lot of thinking, you do more foolish things," his wife replied doubtfully.

Juknis was stretched out on his sofa thinking: "The sixth generation — and yet the circus remains. If the first generation hadn't saved, there'd be no circus today and no one would remember the other five generations. To be remembered, one needs money. But there is nothing worse than to be forgotten. Establish a scholarship, build a church or an opera house. I reduced the rent five dollars, and now I'll have to draw money from the bank to repair the roof. Fool! You have to remain more than six generations. In church the stained glass windows shine like diamonds. The names glitter in gold. One window costs a thousand dollars. It will last forever. Year after year people will sit in the pews, turn around and read the name. Emblazoned in gold. So, I raise the rents ten dollars each and in three years there's a thousand. The sixth generation. Churches outlast ten generations. Ten generations, stained glass windows, a golden name beneath the window forever." He smoked a cigarette, the children played noisily, on the other side of the wall a radio blared, somewhere in the sky a plane roared, train whistles wailed and cars screeched, as for the first time An-

ALOYZAS BARONAS

Aloyzas Baronas is a writer of the new generation, having reached manhood after World War II.

A. Baronas was born in Lithuania in 1917. He first studied technology in Kaunas, then turned his attention to literature and philosophy. In later years in Frankfurt, Germany, he continued his studies at University of Goethe. In 1949 he came to the USA and established his residence in Chicago, Ill. At present he is editor of the Lithuanian daily newspaper, "Draugas."

In the literary field he made his debut with the appearance of his short stories which won for him an accolade during contests held since 1950.

His literary works consists of novels, short stories, satirical poems and children stories. His characters deal with the problems facing the dissatisfied generation who are ever in search for justice in a world of injustice. The prose of A. Baronas is lyric and filled with aphorisms.

Some of his titles are:

The Stars and the Winds (Žvaigždės ir vėjai), The Low Floating Clouds (Debesys plaukia pažemiu), The Second Coast (Antrasis krantas), The Orchard behind the Horizon (Sodas už horizonto), Moonlight (Mėnesiena), Hours and Eons (Valandos ir amžiai), Lonely Trees (Vieniši medžiai).

He won his "Draugas" literary contest award for his novel Footbridges and Chasms (Lieptai ir bedugnės).

The short story "The Sixth Generation" is taken from a short story collection in English "Lithuanian Quartet".

Antanas Juknis faced the problem of eternity.

A month later, when the tenant was paying his rent, Juknis said: "Understand, I lowered the rent the other day, but from the first of next month you'll have to pay ten dollars more. I realized that it would never work out. Everything is expensive these days, and houses always lose money."

Silently the tenant wondered why the rent was being raised, but, alas, no one could tell him that this was the fruit of meditation about the sixth generation and all the others.

Translated by Pranas Jančius

GUERRILLA WARFARE ON THE AMBER COAST

GUERRILLA WARFARE ON THE AMBER COAST — a first hand account of underground Lithuanian resistance activities against the Soviets. This true narrative describes the cynical diplomatic and other maneuvers of the Soviet Union before it seized Lithuania. It recounts dozens of specific experiences of the heroic men and women who fought and died in vain to defend the freedom we still enjoy today.

The following is reprinted from the introduction to the book *Guerrilla Warfare on the Amber Coast* by Leo Cherne. Ed.

Although most of us have never visited Lithuania, the "Amber Coast" of the title, we are by no means unfamiliar with the tragic tale of the small nation, imbued with traditions as deep as the roots of its people, taking up arms against a gigantic invader. Perhaps most real to us of all these events in recent times is the Hungarian Revolution of 1956 which was played out on the world's stage to a world-wide audience and became one of freedom's most historic acts of faith.

This was an experience indelibly engraved upon the entire free world. Of the struggle in Lithuania, we knew much less, and yet the memory of Hungary's few tragic days of freedom should help us in some measure to comprehend the sacrifice, the courage and the indomitable will of the Lithuanians whose story is told in the pages that follow.

LEO CHERNE, economist, author and sculptor, is Executive Director of the Research Institute of America, the organization termed by one military leader as "the central intelligence agency of Americans business." For the past eight years he had been Chairman of the Board of the International Rescue Committee, formed in 1933 to aid victims of totalitarian governments. He has served on the Faculty of the Georgetown School of Foreign Service, and lectures at the Industrial College of the Armed Forces. Director, Freedom House, New York.

In the past decade, too, we have become familiar with Soviet "wars of national liberation". We have seen Soviet tanks as they approached to liberate Budapest. We have seen Cuba and the Cuban people as they have been liberated by Fidel Castro. We have now in Europe and in our own country many refugees who have fled in ragged terror from the glories of Soviet liberation. There is reflected in the faces of these exiles, many of them Lithuanian, a frustration and tragic loss which dwarfs even the most generous compassion extended to them by those living freely in the West. This book tells of some of these people who, risking their lives and everything else they had, determined that in Lithuania, at least, the spark of their nation would be kept alive.

It is not our business to review the history of Lithuania. The history of this northern Baltic nation, now absorbed into the Union of Soviet Socialist Republics, is covered adequately enough for our purposes in the opening chapter of this book. Just as the Baltic Sea casts up pieces of amber on her shores when the wind whips the waves to fury, so, too, history throws upon this small nation the crises that ravage her hemisphere.

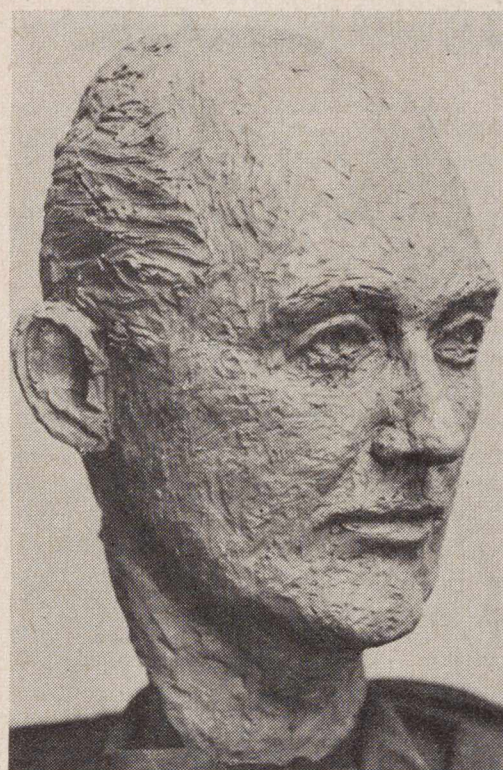
Since the Eleventh Century, Lithuania has been embroiled in the conflicts raging across Europe. In our own century alone she has been the victim of treachery which resulted in invasion by Germany from the west and usurpation by Russia from the east. Despite decades of cruel domination, however, the spirit of this nation has not broken. Quite the contrary, it has steadfastly persevered without even the spotlight of history to encourage it.

The story of the Lithuanian Freedom Army (LFA) fighting with inferior weapons but superior will against the brutal NKVD forces, daring to print and circulate newspapers and posters, destroying records of patriots, inciting the people to boycott mock elections, protecting the property of deported citizens, raiding Soviet Supplies, rescuing many of those doomed to mass deportation — in short, people dedicated to the will to resist tyranny — has much to teach us in the West.

There is much in the so-called "peaceful" nation of Lithuania that parallels the so-called "peaceful" world today. In Lithuania from 1944 to 1952, no armies clashed on battle-fields. No tanks engaged enemy tanks in battle. No war, as too many of us have come to define war, existed. And yet, neither was there peace, peace as we were once taught to expect it.

Small, highly organized, effective groups of guerrillas thwarted within Lithuania the Soviet plans for collectivization. Small steel-nerved groups assassinated Soviet terror-masters sent to subdue their nation. Small unarmed groups of literate men wrote and distributed material denying the legality of Russian occupation. At no time were these groups who made up the Lithuanian Freedom Army of substantial size. At no time did they delude themselves into believing

Continued on page 24

CLARK MILLS

From the Lithuanian Poetry

DAINA

The oak, the linden,
both green and both fair,
stand by the road together.
Branches incline within each other,
leaves interweave in air.

Boy stands, girl stands,
both of them young and fair,
in their clasped hands together.
Their shoulders lean one to the
rings of betrothal given. /other,

MAIRONIS

SONG OF ANTIQUITY

Word is here, from as far as Vilnius: Saddle the steed.
In Marienburg Teutonic knights move to destroy us.
Goodbye, dear heart, my sister! Be still. Wait for me.
If I not perish, I shall return joyous.

A long time now, Teutons gather their precious wealth:
gold spires, and chests of silk, soft to the feel.
Dear love, you'll have a silk scarf and a belt of gold,
and I, Prussian sword of tempered steel.

Spring's dawn has broken, and the lark sings on forever.
Where is my lad, my love? Why does he not return?
At sunset there was battle. Blood poured down and wasted.
My love fell for his homeland. And I mourn.

Ladies, companions, sing their joy, adorned in silks.
My tears burst out and shine. I see the graveyard stand.
Dearest one, you'll not speak small words of love to me,
nor slip the golden ring on a white hand.

LEONARDAS ŽITKUS

LOVE UNSPOKEN

In her arms it was I, my mother lifted.
The pendulum swung, slow and free.
I raised my eyes, the hand of the clock shifted.
The east held up the sun for me.

I rose towards her in the slow, singing hours,
my love unsaid through all the past —
so slow, the endless opening of flowers!..
The pendulum sways fast, too fast.

All translations from Lithuanian
by CLARK MILLS

Clark Mills is the author of *THE MIGRANTS*, *A SUITE* for FRANCE and *THE CIRCUS*. He translated extensively from the French Symbolists.

More recently he has translated and edited volumes of work by A. Mickevičius (Mickiewicz), K. Wierzyński, J. Lechon and Lithuanian and Central European poets.

We reprint four poems from recently released anthology of Lithuanian poetry "The Green Oak".

More recently he has translated Mills and A. Landsbergis, is a selection of 113 Lithuanian poems in English translation by 23 American and British poets. Many of dainos and poems are translated by Clark Mills. Among other translators are Randall Jarrell, W. K. Matthews, Robert Payne, Mary Phelps...

DAINA

Hey, nowhere, nowhere
are there such gardens
as this my father's!
Pearl leaves
and golden flowers
— diamond apples!
Oh, and flying, flying
a speckled cuckoo came
into Father's garden!
And she perched there,
all glitter in the air,
and as she flew away
she tinkled, tinkled.

Guerrilla on the Amber Coast...

Continued from page 23
that they could drive the Soviets out of their nation. Their object was rather to harass, to delay, to attract attention of the West, and above all to remind the people that they were victims of aggression, not partners in the "glorious Soviet state."

In a world where this book can be written, peace alone is not and cannot be the proper objective of effective diplomacy. Peace alone cannot be the objective in a world where slavery is foisted upon whole nations under the guise of "democracy"; where blatant imperialist aggression is camouflaged as a "war of natural liberation." Hungary and Lithuania are but two of those already sacrificed to this kind of diplomacy.

There are episodes to come in this book which may shock and repel those who have come to regard modern warfare as either neatly uniformed armies facing each other across barricades or nuclear holocaust too horrible to envision. Guerilla warfare is brutality seen close up. But as our own government has belatedly come to realize, it is an effective weapon in many of the small nations currently for Soviet liberation.

The LFA has much to teach us of guerilla tactics. A small band of highly mobile, supremely trained forces disciplined to silent, effective action, in the years from 1944 to 1952, succeeded in thwarting major Soviet objectives and kept alive in their country the sense of national unity which today distinguishes Lithuanian from any other Soviet Republic. And all this done with no illusion of final victory!

Today, the LFA is disbanded, its members like shadows absorbed into the people once again. Farm collectivization, Soviet troop reinforcements ultimately forced these soldiers to concentrate on peaceful resistance, a resistance which is not without its effects today in Lithuania. Perhaps it is inherent in the democracies of the West that we recognize crisis belatedly. Perhaps it is also characteristic that we react, at least initially, in an inadequate manner. But it is not and cannot be inherent that free men fail today to recognize the jeopardy they share.

Guerilla Warfare On The Amber Coast is, above all, a personal document. It transcends factional interests. It is a story of men dedicated to an ideal beyond themselves and committed to the defense of that ideal in any and all ways consistent with their heritage. As such, it should be ours as well as his who lived and wrote it.

We should not be deaf to the meaning that is here for us as we make our decision on Cuba, on Vietnam, on the Congo — for there is a warning here for us as well. From the freedom fighter who wrote this book, come these words: "As the periphery of the Free World is eroded by incessant Soviet and Communist Chinese manoeuvres, it would be well to remember that the West does not possess an endless supply of small nations, the sacrifice of which, some may still

LITHUANIAN OPERA

We reprint a few excerpts from the program distributed during the presentation of the opera *Aida* in Chicago (Pictures of the presentation appear on pages 15 and 16). Ed.

In 1920 the Lithuanian State Theatre was established and on December 31 of that year, the first opera was presented in Kaunas. This opera was Verdi's "La Traviata", which became traditionally the opera presented each New Years Eve.

During the twenty years of Lithuania's independence — up to 1940, when she was enslaved by the Soviets — sixty-three operas were performed.

Among world famous operas, some original Lithuanian operas were presented, the most successful of which was "Gražina" by J. Karnavičius with text by poet Adomas Mickevičius. The Lithuanian opera season was from September 15 to June 15 and was supported by the government. Many

Many famous opera singers from other countries made guest appearances — among them, F. Chaliapin, L. Sibirakov, Barsova, Menotti, Kaktinš, Curci and others. Some of the prominent directors included Malko, Schercken, Cooper, Dobroven, Blech and Coutts.

Lithuanian opera singers were invited to perform in many of the larger opera houses in Europe and South America. The opera was distinguished not only for its fine vocal execution but excellent acting and well trained, capable directors. The opera ballet also made guest appearances in London, Monte Carlo and other theatres.

As a result of the second Soviet occupation of Lithuania, masses of people had to leave the country and seek the help of western nations. When the U. S. Congress permitted large numbers of displaced persons to seek haven in this country, a majority of Lithuanians established themselves in Chicago which boasts the largest Lithuanian colony in the world.

Here, the directors and the opera singers eventually reunited. In Chicago in 1949 a mens chorus was organized by the new arrivals, which through several years of performances became very popular and beloved by the Lithuanians. They sang many concerts not only in the larger cities of the United States but in Canada as well. The Lithuanian Men's Chorus gave impetus for Lithuanian Opera and in 1957 they performed Verdi's "Rigoletto", in 1958 — Gounoud's "Faust", in 1959 — Bizet's "Carmen," in 1960 — Verdi's "Il Trovatore", and — this spring — Verdi's "Aida."

In 1960 the Lithuanian Men's Chorus reorganized and formed the "Lithuanian Opera of Chicago". It

The Lithuanian Opera of Chicago is also preparing to present an original Lithuanian opera "Jūratė and Kastytis" by K. V. Banaitis, who presently resides in Brooklyn, N. Y.

unrealistically hope, will indefinitely postpone a confrontation between the Free World and a dehumanized totalitarianism..."

1. Tadeusz Kosciuszko (1746-1817), celebrated Polish general of Lithuanian descent, born near Naugardukas, Lithuania. He staged an uprising against the Russians in 1794 and fought together with George Washington for American Independence in 1776-83. — Gen. Tadas Kosciuška, suorganizavęs sukilimą prieš rusus 1794 m. ir kovojęs kartu su Jurgiu Washingtonu dėl Amerikos nepriklausomybės 1776-83 m.

2. Gen. Kosciuszko's insurgents battle the Russians near Raclawice, 1794. After a painting by W. Kossak. — Kosciuškos sukilėliai kovoja su rusais prie Raclavio. W. Kossako paveikslas.

3. Emperor Franz I of Austria (1792-1835), a participant in the Third Partition of the Republic of Poland and Lithuania. — Austrijos imperatorius Pranciškus I, trečiojo Lietuvos-Lenkijos pasidalinimo dalininkas.

LITHUANIAN HISTORY IN STAMPS

Part XLVI

ANTANAS BERNOTAS, Waterbury, Conn.

After the II partition of the Republic, the Allied States wanted lawful confirmation of the partition, therefore, in 1893, the sejm was called together in Gardinas, Lithuania, where, surrounded by Russian troops outside and Russian officers inside, the partition was accepted. Representatives who opposed the partition were arrested on orders of Russian Ambassador Siewers.

Afterwards the sejm annulled all reforms together with the new constitution (introduced earlier) and reinstated the old order. Poland was left 10,000 troops, and Lithuania 5,000. The rest of of army was ordered demobilized. But the newly introduced order did not last long; for several months later General Kosciuszko organized an uprising (1794). Many of the army leaders refused to disband their troops and joined the insurgents. The insurgents in Lithuania were led by Colonel Jasinskis.

Activities of the insurgents were very successful at first and they soon occupied Warsaw, Cracow and Vilnius. Russian and Prussian troops were driven out of the occupied areas. The nobles who had helped the Russians were hanged. Vaivode Simon Kasakauskas, a Russian appointee, was hanged in Vilnius.

Finally the Russians gathered strong troops and the insurgents were liquidated after several skirmishes. General Kosciuszko was

captured and imprisoned. Released in 1796, he went abroad.

After liquidation of the uprising, the Allied States decided to divide the Republic anew, this time finally (III partition in 1795). Austria, which had already occupied a part of southern Poland during the uprising, now received much wider areas, including the old Polish capital of Cracow and the city of Lublin; Prussia got another part of Poland (including the new capital of Warsaw) and a part of Lithuania west of the River Nemunas; Russia succeeded in taking the rest of Poland and all of Lithuania. Russia also occupied the dukedom of Kurland in Latvia. The rest of Latvia and the territory of Estonia had already been taken in 1721.

King Poniatowski, forced to abdicate the throne, was advised to live in Gardinas, Lithuania. After the death of Empress Catherine II in 1796, he was transferred to St. Petersburg, where he died in 1798. Many prominent persons emigrated abroad; others were released by Czar Paul I, the successor of Catherine II.

Thus Lithuania ended the second period of her history, started in 1569, by entering the union with Poland. From the time of the Polish union, Lithuania declined steadily in power and territory, until she was completely occupied by Russia in 1795.

(To be continued)

KAS TIK TURI GERĄ SKONI,

VISKĄ PERKA PAS LIEPONI.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Furniture Center, Inc.

Vietinių ir importuotų baldų prekyba.

Baldai siunčiami į visą Ameriką ir už jos ribų.

MARQUETTE PARKE

6211-6219 So. Western Ave.

PROspect 8-5875

BRIDGEPORTE — ved. Ed. Rudaitis

3207 So. Halsted St.

VICTORY 2-4226

LITHUANIAN NATIONAL DANCES
Carpet, hand woven by artist Mrs. A. Tamošaitis, Canada

— March, 1962, marks the 15th Anniversary of the establishment of the **Baltic Women's Council**. Reviewing its achievements, modest as they may appear, Baltic women are rather proud of certain things. Today living in a country of "milk and honey", they have not forgotten their unfortunate peoples now under Soviet yoke. Nor have they given up the struggle for the ideals of freedom for all people.

The Baltic women, members of the Council, have lived through stormy times. They have suffered much. From their dire experience, they know, better than many others, the price of freedom and its real value. For their motto the Baltic women have chosen the phrase **Truth is Our Weapon**. In our century of scepticism and political surrealism, many will say that Truth is a rather weak weapon against the ruthlessness of tyrants and their nuclear bombs. But the Baltic women firmly believe that it will pierce the curtain of lies and that the Truth will prevail.

Faithful to the tradition of Baltic friendship and cooperation, the women of Estonia, Latvia and Lithuania, refugees from the Red terror, founded on March 8, 1947, in Esslingen, W. Germany, their Baltic Women's Council.

In 1950 most of the Council's members had resettled in various countries of the free world, mainly in the United States. A decision was

taken at that time to transfer the Headquarters of the Baltic Women's Council to New York City.

The Council was reorganized on the basis of the American club system. At the head of the Council is its President, elected each year in rotation. Mrs. Ligia Bieliukas, a Lithuanian, is the present President. (Excerpts from The Baltic Women's Council).

— As reported by the Washington Post, April 3, an exhibit of artistic and technical projects by Soviet youth went on public display at Wheaton Plaza against a dispatch from Moscow, reported that a Washington based Tass correspondent had criticized United States Information Agency Director Edward R. Murrow as "rude and tactless" for his refusal to attend the exhibit.

Murrow based his boycott on the fact that the Soviet exhibit contained items from **Lithuania, Latvia and Estonia**, identified as republics of the Soviet Union — an annexation which the United States has refused to recognize.

The State Department said the inclusion of items from the Baltic states was noted when the exhibit was in Minneapolis and the Soviets were asked to withdraw them. Their failure to do so was given as the reason for Murrow's action.

«LITHUANIANS MAKE NEWS»

LETTERS

● Jonas Žmuidzinas was appointed Honorary Consul for Independent Lithuania in Canada. He occupies the position of the late Consul V. Gyls and moved to 153 Evelyn Ave., Toronto 9, Ont., Canada. He was in the Foreign Ministry Of Lithuania until 1930. After that date he was appointed as a Vice Consul in the London office. Mr. Juozas Žmuidzinas is a writer and author of several books.

— Artist Juozas Bakis is engaged in restoring St. John's Lithuanian Church in Toronto, Canada. He is revamping the Stations of the Cross, the lighting and stained glass windows.

— Pianist Andrius Kuprevičius was heard in concert at New York's Town Hall on April 8, under the auspices of Columbia Artists Management. Among those in attendance was world famous virtuoso Arthur Rubinstein.

— Artist Adolfas Valeška has been commissioned to execute the stained glass windows at Cenacle Convent in Chicago, Illinois.

— The sixth congress of the international free professional societies in exile was held April 6-8, in Berlin. The organization has its headquarters in Paris and is comprised of members from ten subjugated nations. The Lithuanian delegation was represented by Jonas Glemža and Jonas Petraitis (Germany) and P. Juknevičius (Belgium).

— A Baltic Nations legal committee is studying an immigration bill passed by the Senate (S. B. 3043) which would revise quotas of the foreign born entering this country. Some nationalities have had their quotas raised from 20 to 100%, but the Baltic States are not included. The committee is preparing a memorandum to correct this apparent inequity.

— Kazimieras Bekšta, a Salesian father with the Rio Negro missions in Brazil for the last ten years, is writing dictionaries, grammars and catechisms in the native jungle languages. He completed his novitiate with the Salesians in Germany prior to permanent assignment in South America.

In a letter, dated Feb. 13, 1962, to Mr. J. Kajeckas, Charge d'Affaires a. i. of Lithuania, on the occasion of the 44th anniversary of Lithuanian independence, Secretary of State Dean Rusk stated:

Dear Mr. Charge d'Affaires:

On the forty-fourth anniversary of the rebirth of Lithuania as a free and independent state I extend to you, as the representative of Lithuania, the good wishes of the Government and people of the United States for the Lithuanian nation. Though their independence has been suppressed by forced incorporation into the Soviet Union, the Lithuanian people have not ceased to show their determination to maintain their ideals and preserve their national heritage. The American people admire your countrymen for this devotion to freedom. The United States, by refusal to recognize the Soviet annexation of Lithuania, registers its support of Lithuania's cause as well as its faith that the Lithuanian nation will endure.

Sincerely yours,
(s) DEAN RUSK.

Gentlemen:

I had by "Letters to the Editors" published in LIFE Magazine, March 23rd issue, concerning the Lithuanian language.

Thanks to your article on the Lithuanian language in your fine magazine Lithuanian Days, written by Theodore S. Thurston, I sent LIFE Magazine a copy of the article on the Lithuanian language, and they saw fit to print the following:

"According to prominent linguists and philologists no language and no alphabet is better qualified or suited to serve for the construction of a universal linguistic alphabet than Lithuanian. No other Language living or dead has a system of sounds more rich and regularly developed or expressed more perfectly by its alphabet."

Sincerely yours,
A. J. Norwesh
Glen Cove, L. I., N. Y.

ROMOJ ELKIS KAIP ROMĖNAS..

Amerikoje Tu dirbi Doleriui, ar doleris dirba Tau?
Aukštą prekybos mokslą baigę ekonomistai ir advokatai, susibūrę tiesioginių ir rūpestingai parenkamų investicijų bendrovėn, siūlo kiekvienam ne 4%, ne 41/2%, bet

g a r a n t u o t u s

12%

Jei norite sužinoti, kaip sunkiai uždirbtas doleris, veik be jokios rizikos, gali būti pajungtas uždirbti Tau tris (3) kartus daugiau nei paskolintas bankininkui, kviečiame rašyti arba skambinti

FRANKLIN

Inc.

INVESTORS

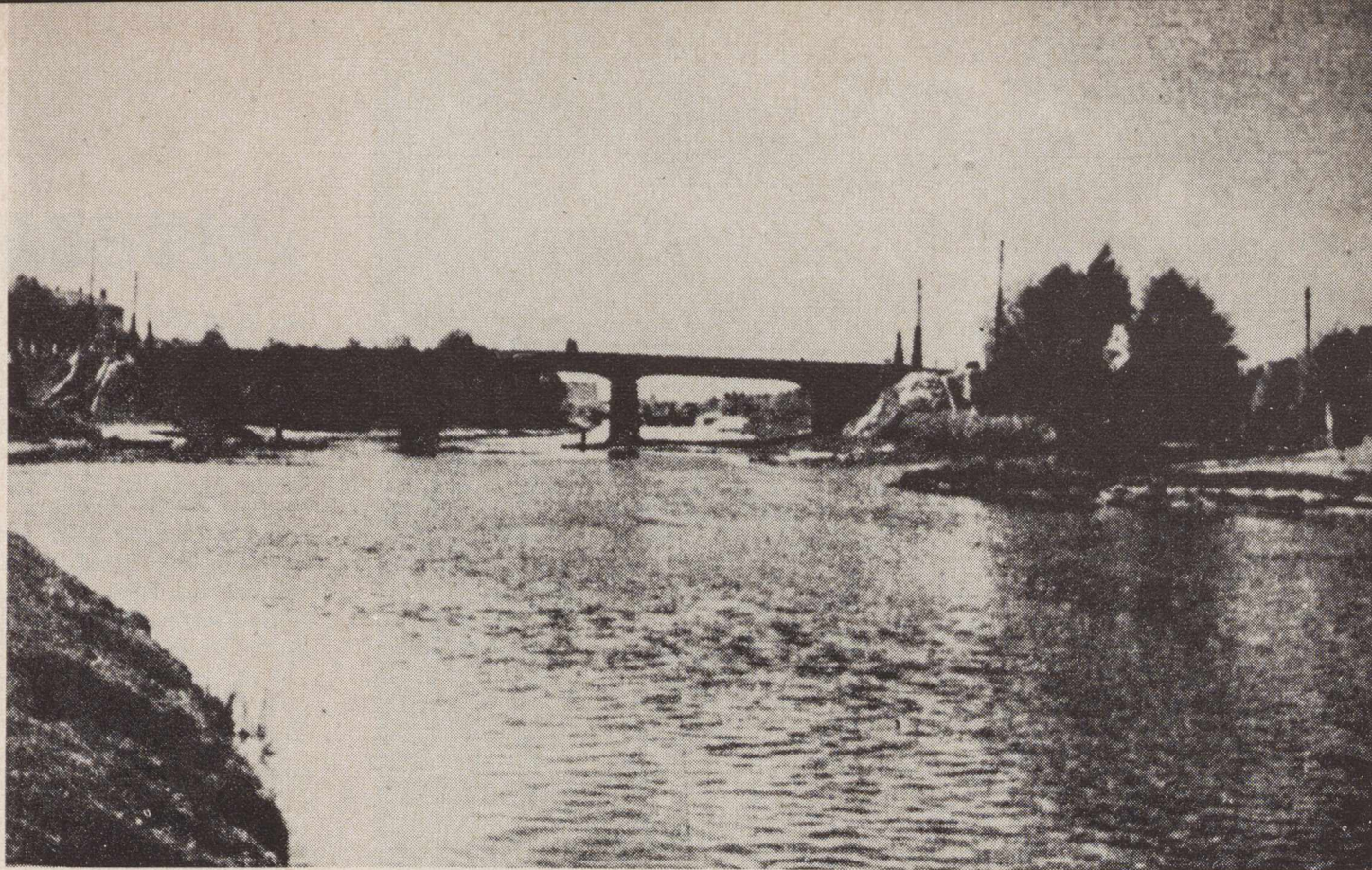
1517 Bedford Ave.
Brooklyn 16, N. Y.
PResident 2-3040

MAIRONIO LIETUVA

Upės

Nuotraukas ir tekstus parinko D. Čibas

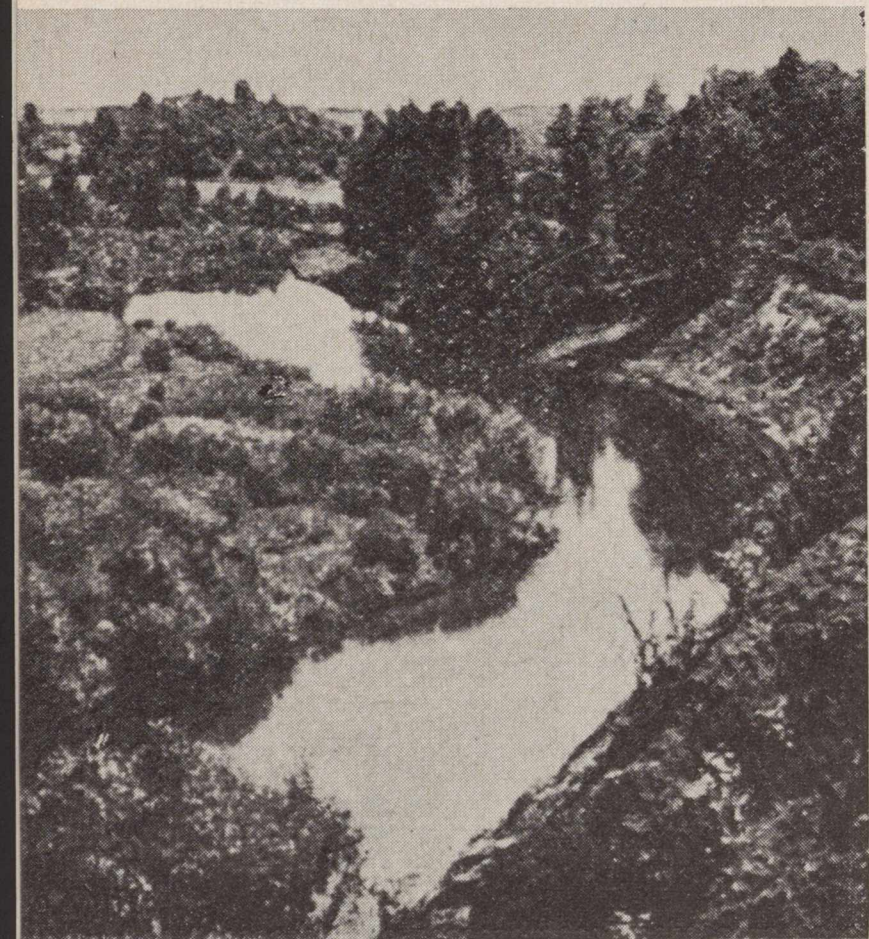
*Kur bėga ŠEŠUPĖ, kur Nemunas Teka,
Tai mūsų tėvynė, graži Lietuva;
Čia broliai artojai lietuviškai šneka,
Čia skamba po kaimus Birutės daina.
Bėkit, bėkit mūsų upės į marias giliausias!
Ir skambėkit mūsų dainos po šalis plačiausias!*

*Kaip puikūs slėniai sraunios DUBYSOS,
Miškais, lyg rūta, kalnai žaliuoja;
O po tuos kalnus sesutės visos
Graudžiai malonias dainas ringuoja.*

*Ten susimąstęs tamsus NEVĖŽIS,
Kaip juosta, juosia žaliąsias pievas;
Banguoja, vagą giliai išrėžęs;
Jo gilią mintį težino Dievas.*

*Kodėl gi tai MINIJOS bangos nuliūdo?
Kodėl tai jos bėga laukais pamažu?
Ar gaila, kad saulė už girių užplūdo
Ir apdengė žemę nakties tamsumu?*

*Graži tu, mano brangi tėvyne,
Šalis, kur miega kapuos didvyriai!
Ne veltui bočiai tave taip gynė,
Ne veltui dainiai plačiai išgyrė!*

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS,

kurios bendradarbiauja su "Lietuvių Dienomis".

Los Angeles, Calif.

LITHUANIAN MELODY HOUR

Transliuojamo šeštadieniais 9 val. ryto
iš KBLA — 1490 kc stoties.
Direktorius Bruno Gediminas, 4023 W. 60
St., Los Angeles 43, Calif. AX 5-2260
Reikalų vedėjas — George Rudelis, 5027
Zelzah St., Encino, Calif.

Amsterdam, N. Y.

Lietuviška programa

WCSS — 1490 klc.
Sekmadieniais 7-8 val. vakaro.
Programos vedėjas — Juozas Olšauskas.
Reikalų vedėjas ir pranešėjas:
Leonardas Hartvigas
17 Eagle St., Amsterdam, N. Y.

Baltimore, Md.

"RADIO PROGRAMA LIETUVIAMS"

Girdima Marylande ir Washington, D.C.
Sekmadienų popietėmis 12:30—1:00
WBMD 750 kilocycles
Programos vedėjai: Albertas Juškus,
4515 Wilmslow Rd., Baltimore 10, Md.,
Phone: Tuxedo 9-8693;
Kęstutis Laskauskas, 1312 Birch Ave.,
Baltimore 27, Md. Phone: Circle 2-1779

So. Boston, Mass.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių kultūrinė
Radio Programa
Sekmadieniais — 8-9 val. rytą.
AM bangomis 1190 kilocikly; FM bango-
mis 105.7 megacikly iš
WKOX, Framingham, Mass.
P. Viščinis, programos vedėjas,
47 Banks St., Brockton 18, Mass.
Tel. JUniper 6-7209.

LIETUVIŲ RADIO KORP. PROGRAMA
Seniausia liet. Radio programa Naujojoje
Anglijoje, veikianti nuo 1934 m. bal. m.
vedama Stepono ir Valentino Minkų, gir-
dima nauju laiku (viena valanda anksčiau):
Sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30.
Boston, Mass. — WLYN - 1360
Programoje: pasaul. žinių santrauka, mu-
zika, dainos ir Magdutės pasaka.
502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.
Tel.: AN 8-0489

Lietuvių Radio valanda
Sekmadieniais nuo 11:00 iki 12:00 val.
WHIL — 1430 banga, Medford 55, Mass.
Jonas J. Romanas, vedėjas
170 H Street, South Boston 27, Mass.
Tel. Andrew 8-7635

Chicago, Illinois

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kas rytą nuo pirmadienio iki penktadienio
10:00 — 11:00.
Šeštadienį is sekmadienį 8:00—9:30.
"Vakaruškos" pirmadienio vak. 7:00-8:00.
Visos programos iš
WOPA Stoties 1490 klc. A. M. 102-7 F. M.
7159 S. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill.
Tel.: HEMlock 4-2413.

Cleveland, Ohio

Lietuvių Radio programa TĖVYNĖS GARSAI

penktadieniais 8—9 val. vakaro
per WXEN-FM stotį 106,5 mc
Vedėjas — Juozas Stempužis.
4249 Lambert Rd., Cleveland 21, Ohio
Tel. 382-9268

Detroit, Mich.

"BALTIC MELODIES"

Detroit WJLB, 1400 kilocycles.
Saturdays 8:30 - 9:15 P. M.
Director: Helen Rauby.
16926 Pinehurst, Detroit 21, Mich.
Telephone: UNiversity 1-1072.

LITHUANIAN MELODIES Radijo valandėlė
girdima kiekvieną šeštadienį 5 val. p. p.
iš Detroito stoties WJLB — 1400 kil.
Direktorius Ralph Valatka,
15756 Lesure Ave., Detroit 27, Mich.
Telephone: BRoadway 3-2224

"LITHUANIAN VOICE"

WQRS stotis, FM banga 105,1.
Sekmadienio rytą nuo 8:30 iki 9 val.
Programos vedėjas J. Kriščiūnas,
803 N. Crawford, Detroit, Mich.
Tel.: VI 1-5724

Hartford, Conn.

"TĖVYNĖS GARSAI"

Connecticut valstybės kultūrinė valandėlė
Hartford — WPOP — 1410 klc.
Kiekvieną sekmadienį 11:00 iki 12:00.
Programos vedėjas A. Dragūnevičius,
273 Victoria Rd., Hartford, Tel. CH 9-4502

Madrid, Espana

VYKDOMOSIOS VLIKO TARYBOS RADIO BIURAS MADRIDE TAUTINIS ISPANIJOS RADIJAS

laiduoja lietuviškai 21:30 — 21:45
Lietuvos laiku (arba 19:30—19:45 Vid.
Europos laiku) 25 ir 42 metrų bangomis.
(Kartojama kitos dienos rytą 8:45 Lietuvos
laiku [6:30—6:45 Vid. Eur. laiku] 25 ir 42
metrų banga) ir (nuo pernai lapkr. 6 d.)
nuo 17:45 iki 18 val. 32,02 metrų banga
(9.370 kilocikly).

New York - New Jersey

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"

Radio valanda girdima
kiekvieną šeštadienį 5:00—6:00 val. p. p.
iš New Yorko stoties WEVD - 1330 kilv.
ir 97.9 meg. (FM).
Direktorius Jokubas J. Stukas,
1264 White ts., Hillside, N. J.
Tel.: WAverly 6-3325

Philadelphia, Pa.

Lietuvių Bendruomenės Radio Programa BENDRUOMENĖS BALSAS

Stotis WTEL — 860 kilocycl.
Šeštadieniais nuo 4:30 iki 5:00 p.p.
Kultūrinės, politinės apžvalgos, žinios,
vietos kronika, muzika ir skelbimai.
Valandėlės vedėjas Adolfas Gaigalas.
Programas tvarko ir praveda redakcinis
kolektyvas.
Rašyti: "Bendruomenės Balsas", 335 Titan
St., Philadelphia 47, Pa., Tel. HO 7-4176

Pittsburgh, Pa.

The First Lithuanian Radio Program in Pittsburgh, Penn.

Pittsburgh, Penn. - WPIT - 730 kilocycles.
Sekmadieniais 12:30—1:00 p. p.
Programos vedėjai:
Povilas ir Gertruda Dargiai.
Visais reikalais kreiptis:
2040 Spring Hill Road, Pittsburgh 16, Pa.

Rochester, N. Y.

Lietuvių Radijo Klubas

Rochester, N. Y. — WHEC — 1460 klc.
Programos kiekvieną sekmadienį
9:30 — 10:00 rytą.
Klubo valdyba:
Pr. Saladžius, garbės pirm., 309 Alphonse
St. (21); Pr. Puidokas, pirm. 38 St. Jacob
St. (21); A. Cieminis, vicepirm. 226 Lux St.
(21); Vyt. Žmuidzinai, išd. 235 Furlong
St. (21); R. Kiršteinai, sekr. 213 Berlin St.
(21); Br. Krokys, narys 10 Dudley St. (5).
Programas praveda valdybos nariai ir šie
vedėjai: R. Gaidytė, St. Ilgūnas, D. Šiurilie-
nė, H. Žemelis.

Roma, Italia

ROMOS RADIJAS

Transliuojama kasdien nuo 20 val. 50 min.
iki 21 val. 10 min. Vidurio Europos laiku,
41,15 ir 50,34 metrų bangomis.
Vedėjas Dr. J. Gailius.
Circonvallazione NOMENTANA 162

Sao Paulo, Brasil

"TĖVYNĖS GARSAI"

Lietuviška muzikos valanda

Radio Cometa — Z. Y. R. 217, vidutinė-
mis bangomis 1.130 kcls.; mikrobangomis
(frekvencia modulada) 1071 mg.
Sekmadieniais
13:00-14:25 Rio de Janeiro laiku.
Vadovauja "Tėvynės Garsų" kolektyvas.
Caixa Postal 403, S. Paulo, Brazil, S. A.
Adresas:
Ši valandėlė girdima visose Amerikose.

Toronto, Ont, Canada

TĖVYNĖS PRISIMINIMAI

Kiekvieną sekmadienį nuo 1 iki 2 pp.
WHLD stotis, Niagara Falls, N. Y. Banga
1270. Programos ved. J. R. Šimanavičius,
145 Rusholm Rd., Toronto 4, Ont. Canada
Telef.: LE 4-1274

Vatikanas, Italia

Programa transliuojama 8 kartus savaitėje
Sekmad. rytais 10:30-11:00 Lietuvos laiku
kiekviena vakarą 20:15-20:30 Liet. laiku.
Bangos: 31, 25, 19 ir 196 metrų.
Vedėjas Kun. Dr. V. Kaziūnas.
Adresas:
Sezione Lituana, Stazione Radio
CITTA DEL VATICANO.

WASHINGTON D.C.

Voice of America - Amerikos Balsas

Voice of America, Washington 25, D. C.
Pusės valandos programa duodama kas-
dien Lietuvos laiku 19 val. 30 min. —
11, 13, 16, 19, 25 ir 31 metro bangomis;
jos kartojamos 21 val. 30 min. — vidutine
251 m. banga ir 6 val. ryto 25, 31, 41 ir
49 m. bangomis.
Pastaba: vasaros laiku, kai Lietuvoj 19:30,
— Washington 12 val. 30 min. dieną,
Chicagoje — 11 val. 30 min. ryto
ir Los Angeles — 9 val. 30 min. ryto,
o Europoj Grinvičo laiku 16 val. 30 vak.

Waterbury, Conn.

LIETUVIŲ RADIO PARTIJA

WATR, Waterbury, 1320 kilocycles.
Kiekvieną šeštadienio vakarą
u.40 iki 7:30 p. m.
Programos vedėjas ir direktorius,
John D. Adams-Adomaitis
27 Congress Avenue, Waterbury, Con.
Telefonai: PLaza 3-2787 ir PL 3-8898

žurnalo ir knygu

PLATINTOJAI

JUNGT. AMERIKOS VALST.:

Baltimore, Md. — A. Česonis, K. Bradūnas.
Brooklyn, N. Y. — J. Pašukonis, L.A.P. Klu-
bo Spaudos Kioskas, J. Ginkus.

So. Boston, Mass. — D. Giedraitis, S. M.
kus, kun. J. Klimas.

Chicago, Ill. — K. Babickas, Balys Braz-
džionis, V. Grebliūnas; J. Karvelis; S.
Metrick, Marginiai, P. Švelnys, Terra,
B. Urbonas, V. Būtėnas.

Cicero, Ill. — J. Memėnas, E. Stangen-
bergas.

Cleveland, Ohio — Dirva, V. Rociūnas.

Detroit, Mich. — Gaiva, Neringa, St. An-
thony's Parish Library.

Elizabeth, N. J. — P. Kudulis, A. Rudzi-
tas.

E. St. Louis, Ill. — A. Vaitkus.

Grand Rapids, Mich. — J. Belnis.

Hartford, Conn. — Vl. Plečkaitis.

Los Angeles, Calif. — V. Prižgintas.

Newark, N. J. — K. Trečiokas.

Omaha, Nebr. — E. Ribokienė, kun. L.
Musteikis.

Philadelphia, Pa. — J. Karaška, B. Raugas,
V. Karalius.

Pittsburgh, Pa. — F. Žilionis.

Rochester, N. Y. — A. Sabalis.

Waterbury, Conn. — J. Gaidys, Spauda.

Waukegan, Ill. — V. Petrauskas.

Wilkes-Barre, Pa. — V. Ramanauskas.

Worcester, Mass. — P. Pauliukonis.

ITALIJOJE:

Rome — Kun. V. Mincevičius.

ISPANIJOJE:

Madrid — Kun. K. Patalavičius.

NAUJ. ZELANDIJOJE:

Auckland — G. Procuta.

VENECUELOJE:

Rev. A. Perkumas, Z. Domeika

ANGLIJOJE:

London — D. Daunoraitė.

KANADOJE:

Toronto, Ont. — A. Kuolas J. Smolskis
Time Cigar Store, V. Aušrotas.

Hamilton, Ont. — Z. Orvidas, J. Pleinys,
S. Bakšys.

St. Catherines, Ont. — K. Kudukis.

Montreal, Que. — P. Rudinskas (Parish Lib-
Winnipeg, Man. — S. Bujokas. / rary)

W. Lorne, Ont. — A. Kojelaitis.

Welland, Ont. — K. Žukauskas.

AUSTRALIJOJE:

Melbourne — A. Vingis, B. Zumeris.

Canberra — V. Balsys.

N. Geelong — L. Bertašius.

St. Kilda — P. Bienkevičius, N. Butkūnas

Sydney — Kun. P. Butkus.

Adelaide, Edwardstown, — A. Kubilius.

Rivervale, W. Australia — Kun. L. Kemėšis.

Williamstown — Kun. L. Vaseris.

Cabramatta — J. Skirka.

Brisbane — K. Stankūnas.

* * *

SKAITYKITE

"LIET. DIENŲ" LEIDYKLOS

IŠLEISTAS KNYGAS

L I E T U V I Ų EGIPTO KARALAITĖ AMNERIS—A. STEMPUŽIENĖ, EGIPTO KARALIUS—V. LIORENTAS 'AIDOJE'.

DIENOS
LITHUANIAN DAYS